

TMMOB

Şehir Plancıları Odası

Haber Bülteni

160 ISSN 1300-7300

Haziran 2005

www.spo.org.tr

e-posta: spo@spo.org.tr

TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI
ÜYESİ ŞEHİR PLANCILARININ
PROFİLİ HAKKINDA RAPOR..... 6

SÜREKLİ EĞİTİM MERKEZİNDE
ÖĞRENCİLERE KATILIM
BELGELERİ DAĞITILDI..... 12

23. DÖNEM II. DANIŞMA KURULU
TOPLANTISI YAPILDI..... 15

YIPRANAN TARİHİ VE KÜLTÜREL
TAŞINMAZ VARLIKLARINA İLİŞKİN
KANUN PLANLAMAYI DIŞLIYOR.... 16

20. YILINDA TÜRKİYE'DE
ÖZELLEŞTİRME
GERÇEĞİ SEMPOZYUMU
GERÇEKLEŞTİRİLDİ..... 18

BERGAMA, NORMANDY MADEN
İŞLEME TESİSLERİ İLE İLGİLİ
DAVAYA MÜDAHİL OLDUK..... 18

ŞUBELERDEN HABERLER

İzmir Şube
FOÇA DAVASI'NDA ALINAN
KARARLARIN UYGULANMASINA
İLİŞKİN OLARAK ŞUBEMİZCE
GİRİŞİMLERDE BULUNULDU..... 20

D.E.Ü. VE İ.Y.T.E. MEZUNİYET
TÖRENLERİNE KATILDIK..... 20

KORUMA KURULU TOPLANTISINA
KATILDIK..... 20

Konya Şube
TUZ GÖLÜ TOPLANTILARI DEVAM
EDİYOR..... 23

ULUSAL MAĞARA GÜNLERİ'Nİ
KUTLADIK..... 25

Ankara Şube
YAYA ÖLÜMLERİYLE İLGİLİ
UYARILARA DEVAM EDİYORUZ. 26

17 HAZİRAN'DA KONUR
SOKAKTAYDIK..... 28

"ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ NASIL
KORUNMALI?" PANELİ KİTAP
HALİNE GETİRİLDİ..... 29

İstanbul Şube
AB SÜRECİNDE "HİZMETLERİN
SERBEST DOLAŞIMI" VE ŞEHİR
PLANCILARININ GELECEĞİ PANELİ
YAPILDI..... 31

İSPARTAKULE, TAHTAKALE VE
TATARCIK MEVKİLERİ İLE İLGİLİ
PLANLARA DAVA AÇTIK..... 32

Ordu İl Temsilciliği
"DOĞAL AFETLER VE KENTLEŞME"
PANELİ..... 39

"ORDU TARİHİ EVLER
KURULTAYI"..... 39

TUPOB

Bölümlerimizle Buluştuk

"Türkiye Planlama Okulları Birliği" (TUPOB) lisans düzeyinde eğitim veren ulusal şehir planlama okulları arasında koordinasyonun sağlanması, eğitim sürecinin ve planlama mesleğinin kalitesinin sürekli yükseltilmesi, uluslararası standartlara uyumlu bir yapılanmaya kavuşturulması ve bu yolla planlama mesleğinin meşruiyetinin ve etkinliğinin artırılması" temel amacı ile kuruldu.

7-8 Şubat 2002 tarihlerinde TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü tarafından düzenlenmiş olan "Planlama Eğitimi Yeniden Düşünmek: Sorunlar, Beklentiler, İlkeler" konulu II. Planlama Kongresi çerçevesinde hazırlanmış ve ilgili bölümlere birer kopyası sunulmuş olan çalışmanın yenilenmesi ve böylelikle güncel bir durum saptamasının yanısıra, sorunlar, öncelikler ve ulusal bazda potansiyeller ve kaydedilen aşamalar adına da önemli bir birikim sağlayacağı düşüncesiyle TUPOB Türkiye Planlama Okulları Birliği 1. Koordinasyon Toplantısı Yıldız Teknik Üniversitesi Buluşması 30 Haziran- 1 Temmuz 2005 tarihlerinde Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Alpay Aşkun salonunda gerçekleştirildi.

Bünyesinde Şehir ve Bölge Planlama Bölümü bulunan 12 üniversite (13 bölüm), TMMOB Şehir Plancıları Odası ve Odamız İstanbul Şubesinin katılımıyla gerçekleştirilen toplantı, Yıldız Teknik Üniversitesi (YTÜ) Şehir ve Bölge Planlama Bölüm Başkanı ve TUPOB Dönem Başkanı Prof. Dr. Zekai Görgülü, YTÜ Mimarlık Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Emre Aysu ve YTÜ Rektörü Prof. Dr. Durul Ören'in açılış konuşmaları ile

devamı 3. sayfada

Gündem...

"MESLEKİ YETERLİLİK" TARTIŞMALARI VE PLANLAMA EĞİTİMLERİMİZ

Erhan DEMİRDİZEN - Şehir Plancıları Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Geçtiğimiz günlerde, İstanbul Şubemizin başarılı sekreteryasında, Odamızca iki önemli toplantı gerçekleştirildi. Bunlardan ilki, "AB Sürecinde Hizmetlerin Serbest Dolaşımı ve Şehir Plancılarının Geleceği" başlığını taşıyan toplantıydı. İkincisi de, üniversitelerimizin şehir ve bölge planlama bölüm başkanlarının ve temsilcilerinin katılımıyla yapılan Türkiye Planlama Okulları Birliğinin (TUPOB) Yıldız Teknik Üniversitesindeki buluşmasıydı.

Bu toplantıların önemi, Odamızın ve mesleğimizin gündemine geçmişten beri yeterince gelmemiş olan, ama mesleğimizin uygulanmasını önümüzdeki yakın dönemden itibaren doğrudan etkilemeye başlayacak olan gelişmelerin ilk kez gündeme alınmasından kaynaklanıyordu.

Neydi bu gelişmeler?

İlk olarak, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyelik sürecinin bir parçası olan "hizmetlerin serbest dolaşımı" konusu. Bu konuda Türkiye ile Avrupa Birliği arasında süren uzun görüşmelerden henüz bir sonuç çıkmış değil. Çünkü, "hizmetlerin serbest dolaşabilmesi" için, bu hizmet kollarında "mesleki yeterlilikler" in netleşmesi ve karşılıklı tarif edilmesi gerekiyor. Bu henüz yapılabilmemiş değil.

devamı 2. sayfada

Dolayısıyla bu toplantıların ikinci önemli gündemi de “mesleki yeterliliklerin tanınması” konusu idi. Avrupa Birliği Genel Sekreterliği tarafından hazırlıkları sürdürülen aynı adlı bir yasa taslağı da bulunuyor.

Bu yasa taslağı, Avrupa Birliği’nin “sektörel sistem direktifleri” ile belirlediği hizmet alanlarında (sağlık hizmetleri, mimarlık hizmetleri, vb) Türkiye’nin koşullarına uygun tanımlar ve yeterlilik koşulları getirmeye çalışıyor.

Bu aşamada, AB Genel Sekreterliğinin üniversiteden yardım istemesi üzerine, ODTÜ, İTÜ, MSGSÜ ve YTÜ Mimarlık Fakültesi Dekanları tarafından bir ortak çalışma başlatılıyor. “Mimarlık” tanımı yapmak üzere çalışmaya başlayan Dekanlar, bir süre sonra kaçınılmaz olarak “mimarlık eğitimi” tartışmasının içinde buluyorlar kendilerini. Sorun şu ki, Dekanların tartıştıkları “mimarlık eğitimi”, Odamız ve mesleğimiz açısından 35 yıl önce “şehir planlama, mimarlık ve mühendislik üzerine sürülen bir krema değildir” denilerek sonlandırılmış olan bir tartışmayı yeniden canlandırmaya aday görünüyor. “2 yıl mimarlık eğitimi sonrası 2 yıl planlama eğitimi” gibi modellerin Dekanlar tarafından tartışıldığına maalesef şifahi yöntemlerle duyuyoruz.

Yeri gelmişken, AB’nin bu hizmet kollarını ikiye ayırdığını belirtelim. İlk gruba giren hizmetler için sektörel belirlemeler yapılıyor. Yani, sağlık, mimarlık gibi hizmetler için AB’nin bazı sektörel tanımları ve düzenlemeleri mevcut. Buna karşılık, diğer grup hizmetler için “genel sistem direktifleri” geçerli. “Şehir planlama” da bu “genel hizmetler” alanında. Tıpkı “mühendislikler” gibi.

Meslektaşlarımızın, akademisyenlerin, hukukçuların, bakanlık temsilcilerinin katıldığı bir ortamda bu konuları ele alırken, aslında Oda ve meslek grubu olarak yeterince görüş geliştirmediğimiz ve hazırlıklı olmadığımız bir “meslek içi eğitim” tartışmasının da ortasında kaldık. Çünkü hem ulusal düzlemde hem de uluslararası alanda, şehir plancılarının “tanınmış mesleki yeterliliği” ile ilgili çaba göstermeye başladığımız anda, karşımıza ilk olarak eğitim kurumlarının verdiği “diploma” çıkıyor. Ama hemen ardından da “meslek içi eğitim” ve bunun sonucu “belgelendirme”...!

“Meslek içi eğitim” etkinliğini AB ülkelerinde meslek kuruluşları yürütüyor. Bizde meslek odalarımız bunu hangi koşullarda yapabilirler? Odalarımızın yapısında bu etkinlik için gerekli olan dönüşümler nelerdir? Bu soruları sormaya başladığımız aşamada karşımıza TMMOB tarafından hazırlanarak Bayındırlık ve İskan Bakanlığı’na iletilen bir yasa taslağı çıkıyor. Tartışmalı bir Birlik Genel Kurul sürecinin ardından kabul edilen, dili bile gözden geçirilmeksizin “yasa taslağı” olarak ifade edilen bir yönetmelikten, bütün bu sorulara sağlıklı yanıtlar vermesini beklemek hayalcilik olurdu!

“Yasa taslağı”, bütün bu sorulara yanıt verememiş olsa da, bir konuyu Odamızın gündemine güçlü bir biçimde getirdi: “Meslek

içi eğitim” konusunda Odamızın üstüne düşen görevler... Ayrıca, “mesleki deneyim” konusunun ne şekilde “mesleki yeterlilik” ölçütlerinden biri olabileceği de tartışmaya açık konulardan biri.

İster AB sürecinin bizi zorlaması sonucu, ister kendi mesleki performansımız karşısında geliştireceğimiz özelleştireci kaynaklı olsun, esasen tartıştığımız temel konu, “mesleki kalitenin yükseltilmesi”. Bu noktada, hem TMMOB Yasasının Odamıza verdiği görevler ve hem de Türkiye’nin AB sürecinden kaynaklanan -bizim için- dışsal gelişmeler, iki şeyi yapmamız gerektiğini gösteriyor. İlk olarak, “mesleki kalitenin yükseltilmesi” amacıyla “meslek alanımızın düzenlenmesi”, ikinci olarak da, “meslek alanımızın denetlenmesi”...

“Meslek alanının düzenlenmesi”, kuşkusuz ki, “tanımlama” ile başlıyor. Şehir ve bölge planlama meslek alanına ilişkin yaygın olarak kabul görececek bir tanımlamanın ve buna uygun bir planlama eğitiminin “olmazsa olmazları”nın en uygun tartışma ortamı da, Yıldız Teknik Üniversitesi’nin evsahipliğinde yapılan TUPOB buluşmasıydı. Çünkü, “tanınmış mesleki yeterlilik” konusunun “üniversite eğitimi”nden ve “diploma”dan bağımsız ele alınması olanaksızdı.

Şehir ve bölge planlama diploması veren eğitim kurumlarımız, Oda-üniversite işbirliği çerçevesinde oluşturulan TUPOB ortamında ilk kez bir araya gelerek, özellikle lisans aşamasındaki eğitim programlarını tartışmaya açtılar. Burada net bir biçimde ortaya çıkan manzara şuydu: Büyük kentlerimizdeki eski bölümlerimiz akademik kadro ve ders çeşitliliği açısından gerekli koşulları asgari düzeyde yerine getirirken, son yıllarda açılan ya da henüz açılış çalışmaları süren bölümlerimiz bu koşulları yeterince sağlayamıyorlar. Başka bir deyişle, planlama eğitiminin “olmazsa olmazları” olarak görülebilecek bazı derslerin bazı yeni bölümlerimizde verilmesinde sorunlar yaşanıyor.

Burada Oda olarak bizim bu soruna nasıl yakalaşabileceğimiz önemli bir konu aslında. Şehir Plancıları Odası açısından, kadro ve program sıkıntıları yaşayan bölümlerimiz için, bu eksikliklerini ivedi bir biçimde gidermeleri yönünde katkıda bulunmaktan başka yapılacak bir şey bulunmuyor. Ama, Şehir Plancıları Odası, yeni kurulacak bölümler konusunda, TUPOB ortamında bölümlerimizce belirlenecek her türlü kriterin savunucusu olmayı da kendi misyonu açısından uygun görüyor.

Bu çerçevede, gelecekteki meslektaşlarımızın yeterlilikleri adına, TUPOB ortamında planlama eğitiminin “olmazsa olmazları”nı belirlemek hayati önemde. Bu anlamda, Dekanların gündeme getirdiği “iki yıllık ortak mimarlık eğitiminin üstüne iki yıllık planlama eğitimi” gibi ‘yapay’ konuların tartışıldığı bir dönemde, TUPOB’un (şehir ve bölge planlama bölümlerinin) toplanıp, “planlama eğitiminin tartışma yeri TUPOB’dur, başka bir yer değil” mesajını vermesi hayli anlamlı. Oda olarak, bölümlerimizin bu mesajını tüm ilgililere duyurmak da bizim görevimiz.

1. sayfadan devam

başladı. Görgülü, TUPOB amaçlarını hatırlatarak, toplantılar dizisinden neler beklendiğini aktardı. Aysu, fakültelerde bölüm fanatizminin önüne geçmek için, Dekanlar arasında toplantılar gerçekleştirerek, şimdiye kadar bölümlerin ve odaların kendi içinde tartıştığı konuları fakülteler düzeyinde çözmek istediklerini açıkladı. Ören, değişik disiplin alanlarında sık rastlanmayan bu birlikteliği kutlayarak, üniversitelerinin dönem başkanlığı ve evsahipliği yapmasından duydukları memnuniyeti dile getirdi ve yararlı olacağına inandığı toplantının başarılı geçmesi dileklerini iletti.

Programda, TMMOB Şehir Plancıları Odası adına Genel Sekreter Yardımcısı Aynur Yasemin Çakır'ın, araştırma ve hazırlıkları Odamız Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi Cenap Yoloğlu tarafından yapılan, Odamız üyelerinin profili hakkındaki çalışmaları sunmasının ardından, Genel Başkan Erhan Demirdizen ve İstanbul Şubesi Başkanı Ahmet Turgut'un sunuşları yer aldı. Odamız üyesi şehir plancılarının profili hakkındaki çalışma, meslektaşlarımızın yaş, cinsiyet, mezun olunan üniversite, istihdam olanağı buldukları sektörlere göre dağılımları, mezuniyet sonrası kaç yıl içinde oda üyeliği başvurusunda buldukları, aйдat ödeme alışkanlıkları gibi veri ve bilgiler içermesi dolayısıyla toplantıya katılan bölüm temsilcileri tarafından eğitimini verdikleri mesleğin eğitim sonrası eğilimlerinden sonuçlar çıkarmak açısından yararlı bulundu. Erhan Demirdizen konuşmasında, bu çalışma sonuçlarının meslek örgütü ve eğitim kurumları ile birlikte değerlendirilmesinin mesleğin ve meslektaşlarımızın geleceğine yön verilmesi ve sorunlarının giderilmesi açısından önemine ve TUPOB ortamının bu konuda sağlayacağı olanaklara değindi. Ahmet Turgut ise, meslek örgütünün çalışmalarını akademik ortam ile sürekli ilişki ve iletişim içinde sürdürmesinin gereğini vurguladığı konuşmasında, İstanbul Şube çalışmalarına İstanbul'daki bölümlerin öğretim üyeleri ve akademisyen meslektaşlarımızın katkılarından örnekler verdi.

Üniversitelerin Şehir ve Bölge Planlama Bölümlerinin misyon, vizyon, lisans ve lisansüstü eğitim programları, eğitim kadroları, sorunları ve olanaklarına ilişkin sunuşlar, bölüm temsilcileri tarafından yapıldı. Programda yer alan sıralama doğrultusunda, Dokuz Eylül Üniversitesi, Erciyes Üniversitesi, Erciyes Üniversitesi Yozgat, Gazi Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi temsilcileri sunuşlarını yaptı. Toplantının ikinci günü de devam eden sunuşların ardından genel değerlendirme ve tartışmalara geçildi.

Değerlendirme Oturumunda; KTÜ ŞBP Bölümü Öğretim Üyesi Şinasi Aydemir, bölüm sunuşlarının eğitim programları arasındaki farklılıkları görmemiz açısından da yararlı olduğunu, bu konuda etkileşimi sürdürmek için; dekanların toplantılar yapması, bitirme jürilerinde bölümlerin jüri üyesi değişimi, oda-

ların temsilcilerinin de bu jürilerde yer alması, öğretim üyesi değişimi, staj amacıyla öğrenci değişimi ve bölümler arasında temel dersler kapsamında ortak proje çalışmaları yapılması yönünde önerilerini dile getirdi.

ODTÜ ŞBP Bölüm Başkanı Ali Türel, 13 bölümün eğitim programları ve öğretim üyesi sayılarıyla karşıımızda dolu bir tablo bulunduğunu, ancak bu tablonun yaklaşım birlikteliğini/homojenitesini sağlamak konusunda duyarlı olmak gerektiğini, mesleğimizin yeterliliğini, geçerliliğini savunmak durumunda bırakıldığımız bu günlerde bazı meslek çevrelerinin eğitim kurumlarımız hakkındaki yakışıksız eleştirileri karşısında daha uyumlu bir birliktelik sergilemenin de gerektiğini ifade etti. Kadro açısından bölümlerimizin büyük farklılıklar taşıdığını, ODTÜ'de lisans düzeyinde öğretim üyesi başına 10 öğrenci ile yakalanan uluslararası standartları tutmayan bölüm kadrolarının kabul edilemeyeceğini açıkladı. Bu anlamda, öğretim üyesi başına ders sayılarının da benzer standartları tutması gerektiğini, öğretim üyesi olma koşullarının zorlaştığını, kalitenin yükseldiğini, açığı kapatmanın giderek zorlaştığını, en az 1 profesör, 2 doçent ile bölüm açılabilceğini, kadroları tamamlamadan bölüm açmanın, öğrenci almanın yanlış olacağını savundu. Meslek örgütümüze de bu konuda sorumluluklar düştüğünü vurgulayan Türel, bazı Avrupa ülkelerinde meslek örgütlerinin üyeliğe kabul etme ölçütleri arasında mezun olduğu bölümün bu

standartları taşıyıp taşıyamamasının da dikkate alındığına dikkat çekti. Günceli, gündemi izleme gereksiniminin, diğer bilimlerle ilişki kurma gereğinin, zengin konulara eğilmenin zengin kadrolarla gerçekleştirilebileceğine, bölüm açma etiği geliştirmemiz gerektiğine değindi.

GÜ ŞBP Bölüm Başkanı Feral Eke, bu toplantı sayesinde eksikliklerini ve fazlalıklarının görme fırsatı elde ettiklerini, bu konularda ilkeleri belirlemenin, TUPOB'un öncelikli görevi olduğunu dile getirdi. Ayrıca iletişim açısından, bölümlerin eğitim programı süresine de denk düştüğünden, her hafta bir diğer eğitim kurumundan temsilcinin konuk edilebileceğini sözlerine ekledi.

ODTÜ ŞBP Bölümü öğretim üyesi Ela Babalık Sutcliffe, planlama eğitiminin geleceği hakkındaki çalışmaların Avrupa'da da yoğun tartışma ve çalışmalara konu olduğunu, bu ortamlarda "nasıl" sorusundan çok "ne" sorusuna yanıtlar arandığını, bölümler arasında yöntem ve programlar farklılıklar gösterse de, "ne"ye ulaşılacağı konusunun ortaklaştırılmaya çalışıldığını açıkladı.

GÜ ŞBP Bölümü öğretim üyesi Nihan Özdemir Sönmez, AB uyum sürecinde meslekler alanındaki akreditasyon çerçevesinde, TUPOB'un bir ayağının da ulusal akreditasyon kurumu gibi çalışmasının gerekli olduğunun anlaşıldığını ifade etti.

İTÜ ŞBP Bölümü öğretim üyesi Fulin Bölen, Sutcliffe ve Sönmez'in açıklamalarına katıldığını ifade ederek, yeni akreditasyon ilkelerinde programın değil ne ürün (yetiştirilecek kişi) elde edileceği hedefinin önemsendiğine dikkat çekti.

YTÜ ŞBP Bölümü öğretim üyesi Zekiye Yenen, konuşmacılardan dile getirilen uyum ve kalitenin geliştirilmesi konusunda meslek örgütümüzü de yanlarına alarak YÖK'ten bazı taleplerde bulunabileceğini dile getirdi.

MSGSÜ ŞBP Bölümü öğretim üyesi İclal Kaya, meslek alanımızın eğitimi ile ilgili olarak olmazsa olmazların belirleneceği bir çalışma grubunun TUPOB ve Oda katılımı ile oluşturulmasını ve çalışmalara hemen başlanmasını, ikinci toplantının düzenleneceği Kasım 2005'deki Dünya Şehircilik Günü Kolokyumunda bu ilkelerin tartışılmasını önerdi.

DEÜ ŞBP Bölüm Başkanı Hülya Koç, bu toplantılardan elde edilen sonuçların yayımlar ve web sitesi üzerinden geniş kesimlerle paylaşılmasının önemini vurguladı.

KTÜ ŞBP Bölüm Başkanı Saliha Aydemir, şehir plancılarının eğitimi kadar seçilmişlerin, yerel yöneticilerin eğitiminin de TUPOB tarafından gündeme alınmasını önerdi.

İTÜ ŞBP Bölümü öğretim üyesi Ferhan Gezici, eğitim ve meslek alanımızdaki sorunlar karşısında Odanın yanında yer alarak kamuoyu oluşturulması ve Oda ve TUPOB birlikteliğinin yol göstermesi gerektiğini dile getirdi.

TMMOB Şehir Plancıları Odası Genel Sekreteri Funda Erkal, bu buluşmadan bölümlerimizin çıkarttığı dersler kadar, Odamızın da kendine yeni görevler tanımladığını, toplantıda sunulan meslektaş profili çalışmasının aldığı olumlu tepki ve sağladığı katkıdan hareketle bu profili daha da ayrıntılandırarak çalışmaları sürdürdüklerini anlattı. Bölümlerimizin misyon ve vizyonlarına ne derece ulaştıklarının, Odamızın yapmakta olduğu bu çalışmalarla sınanabileceğine değinen Erkal, çok çeşitli uygulama alanları içinde karşılaştıkları meslektaşlar ve yaptıkları işin niceliği yanısıra niteliği ile ilgili iyi tasnif edilmiş bilginin, eğitim alanında neye ihtiyaç duyulduğu konusunda da önemli veriler sunacağını ifade etti.

Oturum Başkanının son söz hakkını verdiği Erhan Demirdizen konuşmasında, Şehir Plancıları Odası'nın bugünkü koşullarda ayırım yapmaksızın üye kabul etmekle yükümlü olduğunu, ancak meslek örgütünün eğitim alanından başlayarak meslek alanında yönlendirici olmasının koşullarının, bileşenlerinin TUPOB örneği oluşumlar ile birlikte yol olarak sağlanacağını dile getirdi. Eğitim ve sonrası arasındaki köprüyü kurmak amacıyla yapılan yeni bir çalışma olarak Odamızca İstanbul Şubemizin sekreteriyasında yürütülen "bitirme projeleri yarışması" hakkında bilgi verdi. Ayrıca, planlama eğitiminin tartışılacağı en meşru platformun TUPOB olduğunu da ifade eden Demirdizen, "mimarlık" ortamındaki "2 yıl ortak eğitimin üstüne 2 yıl planlama eğitimi" gibi tartışmaların çağdışı olduğunu da söyleyerek, TUPOB olarak bu konuda bir bildiri yayımlanmasına duyulan

ihtiyacın altını çizdi. Mimarlık ile planlama arasında mimarlık perspektifi olarak kurulmak istenen ilişkinin ve buna dayanılarak önerilen „iki yıl ortak mimarlık eğitimi“ önerisinin bugünkü kentsel sorunların yeterince anlaşılammış olduğunu gösterdiğini de belirten Demirdizen, planlamanın mimarlığı dışlaması gibi bir durumun da gerçekleri yansıtmadığını söyledi.

Toplantı sonuçlarının yayımlanacağı kitapta, Türkiye’de Şehir ve Bölge Planlama Eğitimi veren 12 üniversitenin 13 bölümünde izlenen lisans ve lisansüstü eğitim programları ve eğitim kadrosu hakkında bilgiler biraraya getirilerek, karşılaştırmalı bir değerlendirme olanağı akademi ve meslek alanının diğer üyeleriyle paylaşılacak, TUPOB amaçları doğrultusunda yapılacak yeni çalışmalara ışık tutması sağlanacak.

30 Haziran 2005 Perşembe, Alpay Aşkun Salonu

9:30 Kayıt

10:00 Açılış Konuşmaları

Prof. Dr. Zekai Görgülü

YTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölüm Başkanı

TUPOB Dönem Başkanı

Prof. Dr. Emre Aysu

YTÜ Mimarlık Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Durul Ören

YTÜ Rektörü

10.45 Çay/Kahve Arası

11:00 Şehir Plancıları Odası Sunuşları

Erhan Demirdizen

Şehir Plancıları Odası Genel Başkanı

Ahmet Turgut

Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi

12:00 Öğle Yemeği (YTÜ Yıldız Bahçe Restaurant)

14:00 DEÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü

Prof. Dr. Hülya Koç

14:30 EÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü

Y. Doç. Dr. Suat Çabuk

15:00 EÜ Yozgat Şehir ve Bölge Planlama Bölümü

Y. Doç. Dr. Yaşar Bahri Ergen

15:30 Çay/Kahve Arası

15:45 GÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü

Prof. Dr. Feral Eke

16:15 İTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü

Prof. Dr. Nuran Zeren Gülersoy

16:45 İYTE Şehir ve Bölge Planlama Bölümü

Y. Doç. Dr. Yavuz Duvarcı

17:15 MSGSÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü

Prof. Dr. Aykut Karaman

20:00 Akşam Yemeği

1 Temmuz 2005 Cuma, Alpay Aşkun Salonu

10:00 ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü

Prof. Dr. Ali Türel,

Y. Doç. Dr. Ela Babalık Sutcliffe

10:30 SÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü

Y. Doç. Dr. Rahmi Erdem

11:00 YTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü

Prof. Dr. Zekiye Yenen

Öğr. Gör. Dr. Oya Akın

11:30 Çay/Kahve Arası

11:45 KTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü

Prof. Dr. Saliha Aydemir

12:00 SDÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü

Prof. Dr. Ilgar Kırzoğlu

12:15 YYÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü

Arş. Gör. Habib Uluçay

12:30 Öğle Yemeği (YTÜ Yıldız Bahçe Restaurant)

14:30 Genel Değerlendirilme/Tartışma

16:00 Çay/Kahve Arası

16:15 TUPOB Gündemi

18:00 Kapanış Kokteyli

TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI ÜYESİ ŞEHİR PLANCILARININ PROFİLİ HAKKINDA RAPOR*

TMMOB Şehir Plancıları Odası Üye Profili

Bu çalışma, TMMOB Şehir Plancıları Odasının üye profilinin çıkarılması, şehir plancılarının lisans eğitimleri sonrası davranışları hakkında sonuçlara ulaşabilmek ve bu davranış biçimlerinin lisans eğitimlerini aldıkları üniversite bazında çözümlenmesi amacıyla yapılmıştır. Bu amaca ulaşabilmek için, kayıtlı üyelerin yaş, cinsiyet ve illere göre dağılımları, mezuniyet ve Oda'ya kayıt tarihleri, lisans eğitimlerini almış oldukları üniversitelere göre yaş, cinsiyet, sektörel dağılımları ve Oda'ya kayıt durumları arasında ilişkiler kurulmuştur.

Haziran 2005 tarihi itibarıyla TMMOB Şehir Plancıları Odasına 3399 tane üye kayıt yaptırmıştır. Bu sayının %97,9'u (3327) aktif olarak Oda üyesidir. Bu çalışmada, inceleme dışında bırakılan % 2,1'lik bu dilim, üyelikten ayrılan ve ölen üyeleri kapsamaktadır.

Üyelerin Cinsiyet Dağılımları

Aktif üyeler cinsiyet açısından değerlendirildiğinde kadın üyelerin oranının erkek üyelerden daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 1: Üyelerin cinsiyete göre dağılımı

	SAYI	%	GEÇERLİ %
ERKEK	1588	47,7	47,9
KADIN	1726	51,9	52,1
TOPLAM	3314	99,6	100
KAYIP DEĞER	13	0,4	
TOPLAM	3327	100	

Üyelerin Yaş Grafiği

Tablo 2: Üyelerin yaş ortalaması

ORTALAMA	36,09
ORTANCA	35

Üyelerin yaş durumları değerlendirildiğinde yaş aralığı 22 ile 78 arasında değişmekte ve ortalaması 36 çıkmaktadır. Buna göre üyelerin yaşça genç bir profile sahip olduğu söylenebilir. Özellikle son, dönemlerde açılan yeni bölümlerin yaş profilinin bu şekilde olmasında etkin olduğu düşünülebilir.

Tablo 3: Kadın ve erkek üyelerin yaş ortalaması

	ERKEK	KADIN
ORTALAMA	37,69	34,62
ORTANCA	35	34

Kadın ve erkek üyelerin ortalama yaşları incelendiğinde ilk bakışta ortalama ve ortanca açısından belirgin bir fark görülmesi bile aradaki fark istatistiki açıdan anlamlıdır (Mann-Whitney U=0). Dolayısıyla kadın üyelerin daha genç yaşta olduğu söylenebilir. Bu durum, kadın üye sayısının erke üye sayısından fazla olması hususu ile birlikte düşünüldüğünde, son yıllarda mesleğin daha çok kadınlar tarafından tercih edilir hale geldiği sonucuna götürülebilir.

Üyelerin Lisans Eğitimi Aldığı Üniversiteler

Tablo 4: Üyelerin mezun olduğu üniversiteler

LİSANS ÜNİVERSİTE	sayı	%	geçerli %
ORTA DOĞU TEKNİK	1050	31,6	31,7
YILDIZ TEKNİK	499	15	15,1
İSTANBUL TEKNİK	494	14,8	14,9
GAZİ	450	13,5	13,6
DOKUZ EYLÜL	389	11,7	11,8
MİMAR SİNAN	210	6,3	6,3
SELCUK	131	3,9	4
YABANCI	26	0,8	0,8
İDGSA	22	0,7	0,7
ERCİYES	18	0,5	0,5
İYTE	7	0,2	0,2
ANKARA	4	0,1	0,1
EGE	4	0,1	0,1
AİTİA	1	0	0
BİLKENT	1	0	0
GYTE	1	0	0
KARADENİZ TEKNİK	1	0	0
TOPLAM	3308	99,4	100
KAYIP DEĞER	19	0,6	
TOPLAM	3327	100	

Aktif üyelerin mezun oldukları üniversiteler değerlendirildiğinde yaklaşık 1/3'nün ODTÜ mezunu olduğu görülmektedir. Bu durumu ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümünün eski lisans programı olmasıyla yakından ilişkisi vardır.

* Araştırma ve hazırlıkları Odamız adına Ankara Şube Yönetim Kurulu Üyesi Cenap Yoloğlu tarafından yapılan bu çalışma 30 Haziran-1 Temmuz TUBOP Türkiye Planlama Okulları Birliği 1. Koordinasyon Toplantısı Yıldız Teknik Üniversitesi buluşmasında sunulmuştur. Cenap Yoloğlu'na bu çalışmaları için teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Yaklaşık olarak aynı yıllarda lisan eğitimine başlayan YTÜ, İTÜ, Gazi Ü. ve Dokuz Eylül Ü.'nin üye sayısı içindeki yüzdeleri yakın değerleri verirken, Mimar Sinan Üniversitesinin üye dağılımı içindeki yüzdesinin % 6,3 olarak kalması dikkat çekicidir. Ancak, bu değerlerin kontenjan ve mezun sayıları ile birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir.

Odada toplam üye sayısı 100'den fazla olan üniversiteler arasında üyelerin cinsiyete göre dağılımı incelendiğinde durum aşağıdaki tablodaki gibidir. Mezun olunan üniversiteye göre kadın ve erkek üyeler arasında fark vardır (Kruskal Wallis=0). Tabloda koyu gösterilen rakamlar beklenen ile mevcut durum arasında dikkate değer olan üniversiteleri cinsiyete göre göstermektedir.

Tablo 5: Üniversitelere göre kadın ve erkek üye dağılımı

	erkek	kadın	toplam
ORTA DOĞU TEKNİK	536	512	1048
Beklenen	501,8	546	1048
YILDIZ TEKNİK	240	259	499
Beklenen	238,9	260,1	499
İSTANBUL TEKNİK	242	252	494
Beklenen	236,5	257,5	494
GAZİ	208	242	450
Beklenen	215,5	234,5	450
DOKUZ EYLÜL	155	234	389
Beklenen	186	202,7	389
MİMAR SİNAN	68	142	210
Beklenen	101	109,4	210
SELÇUK	76	55	131
Beklenen	62,7	68,3	131
TOPLAM	1583	1723	3306
Beklenen	1583	1723	3306

Tabloya göre, ODTÜ ve Selçuk Ü. kadın mezun sayısının genel ortalamaya göre belirlenen beklenen değerlerden düşük olduğu, Dokuz Eylül ve MSGSÜ'nün ise erkek mezun sayısının beklenen değerlerin üstünde olduğu görülmektedir.

Lisans Ünvanları

Tablo 6: Mezun olunan alan

DİPLOMA UNVANI	sayı	%	geçerli %
DİĞER	11	0,3	0,3
SBP	3209	96,5	97,2
MİMAR	83	2,5	2,5
TOPLAM	3303	99,3	100
KAYIP DEĞER	24	0,7	
TOPLAM	3327	100	

Aktif olan üyelerin mezun oldukları alan incelendiğinde %2,8'nin mimarlık ve diğer alanlardan lisans derecesi aldığı görülmektedir. Yüksek Öğretim Kurumunun 25.05.1995 tarihli yazısı ile TMMOB'ne tebliğ edilen kararı ve TMMOB'nin 04.05.1995 tarihli kararı gereğince Odamıza yalnızca "Şehir Plancısı, Bölge Plancısı, Şehir ve Bölge Plancısı" lisans unvanı bulunan kişiler üye olabilmektedir. Ancak anılan tarih öncesinde şehircilik bilimi üzerine lisans sonrası ihtisas yapmış mimar, iktisatçı, coğrafyacı vb. meslek mensupları Odamıza üye olmuş olup hakları sayısı 100 civarında olan üyelerin hakları TMMOB Ana Yönetmeliğinin Geçici Maddesi ile saklıdır.

Üyelerin İllere Dağılımı

Aktif üyelerimizin yaşadığı şehirler incelendiğinde %77,8'nin Ankara, İstanbul ve İzmir gibi metropollerde toplandığı görülmektedir. Belediye sayısının fazla olması, kamu kurum ve kuruluşlarının bu illerde yoğunlaşması, lisans programlarının yürütüldüğü üniversiteler gibi faktörler bu yoğunluğu açıklamaktadır.

Tablo 7: Aktif üyelerin yaşadığı şehirler

	Belge Şehir	Sayı	%
1	ANKARA	1043	32,32
2	İSTANBUL	848	26,28
3	İZMİR	281	8,71
4	ANTALYA	70	2,17
5	BURSA	59	1,83
6	KONYA	59	1,83
7	MUĞLA	43	1,33
8	MERSİN	39	1,21
9	KOCAELİ	32	0,99
10	KAYSERİ	27	0,84
11	ADANA	25	0,77
12	AYDIN	23	0,71
13	BALIKESİR	21	0,65
14	ESKİŞEHİR	21	0,65
15	SAMSUN	18	0,56
16	DENİZLİ	17	0,53
17	HATAY	16	0,50
18	SAKARYA	16	0,50
19	GAZİANTEP	14	0,43
20	TRABZON	14	0,43
21	TEKİRDAĞ	13	0,40
22	MALATYA	12	0,37
23	MANİSA	12	0,37

24	YALOVA	11	0,34
25	ZONGULDAK	11	0,34
26	ÇANAKKALE	10	0,31
27	KAHRAMANMARAŞ	10	0,31
28	DİYARBAKIR	9	0,28
29	ŞANLIURFA	7	0,22
30	ISPARTA	6	0,19
31	ORDU	6	0,19
32	ADİYAMAN	5	0,15
33	AFYON	5	0,15
34	AMASYA	5	0,15
35	ÇORUM	5	0,15
36	GİRESUN	5	0,15
37	BOLU	4	0,12
38	EDİRNE	4	0,12
39	KÜTAHYA	4	0,12
40	NİĞDE	4	0,12
41	OSMANİYE	4	0,12
42	AKSARAY	3	0,09
43	BURDUR	3	0,09
44	DÜZCE	3	0,09
45	ELAZIĞ	3	0,09
46	KIRIKKALE	3	0,09
47	RİZE	3	0,09
48	SINOP	3	0,09
49	TOKAT	3	0,09
50	UŞAK	3	0,09
51	YOZGAT	3	0,09
52	BARTIN	2	0,06
53	ERZURUM	2	0,06
54	KARABÜK	2	0,06
55	KİRŞEHİR	2	0,06
56	SİVAS	2	0,06
57	VAN	2	0,06
58	BİLECİK	1	0,03
59	IĞDIR	1	0,03
60	KARAMAN	1	0,03
61	KASTAMONU	1	0,03
62	KIRKLARELİ	1	0,03
63	NEVŞEHİR	1	0,03
64	AĞRI	0	0,00
65	ARDAHAN	0	0,00
66	ARTVİN	0	0,00
67	BATMAN	0	0,00

68	BAYBURT	0	0,00
69	BİNGÖL	0	0,00
70	BİTLİS	0	0,00
71	ÇANKIRI	0	0,00
72	ERZİNCAN	0	0,00
73	GÜMÜŞHANE	0	0,00
74	HAKKARİ	0	0,00
75	KARS	0	0,00
76	KİLİS	0	0,00
77	MARDİN	0	0,00
78	MUŞ	0	0,00
79	SİİRT	0	0,00
80	ŞIRNAK	0	0,00
81	TUNCELİ	0	0,00
TOPLAM		2886	89,43
KAYIP DEĞER		341	10,57
TOPLAM		3227	100,00

ŞPO Birimi Bulunan İller
Şehir ve Bölge Planlama Lisans Eğitimi
Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Bulunan Lisans Eğitimi Verilmeyen İller

Üyelerin % 36'lık bir bölümünün Ankara'da yaşamakta olduğu görülmekte, bu durum şehir plancılarının çalışmakta olduğu merkezi idareler ve uzun yıllar lisans eğitiminin verildiği tek üniversite olan ODTÜ'nün Ankara'da oluşu ile açıklanabilmektedir.

Bunun dışındaki sıralama, üniversitelerin bulunması ve kent büyüklükleri ile örtüşmektedir. Bu dağılımda dikkat çeken başka bir hususta, üyelerimizin yaşamakta olduğu ilk 32 ilin tümünde odamız örgütlenmesinin bulunmasıdır.

Üyelerin Mezuniyet Yıllarına Göre Dağılımı

Grafik 1 : Üye Sayılarının Yılları Dağılımı

Grafiğe göre, üye sayısında 80li yılların sonunda ciddi bir yükseliş görülmektedir. Bu yıllar, lisans eğitimine başlamış üniversitelerin ilk mezun vermeye başladığı yıllardır.

Tablo 8: Ortalama Mezuniyet Yılı

ORTALAMA	13,05
ORTANCA	12

Aktif üyeler arasında yeni mezun olan üyelerden 54 yıldır meslek hayatında olan üyelere kadar geniş bir yelpaze mevcuttur. Ancak üyelerin ortalama mezun oldukları yıl incelendiğinde bu değer yaklaşık 13 yıldır. Bu durum üyelerin yaş ortalamasının küçük olmasıyla da örtüşmektedir.

Tablo 9: Kadın ve erkek üyelerin ortalama mezun olduğu yıl

	ERKEK	KADIN
ORTALAMA	14,18	12,01
ORTANCA	12	11

Kadın ve erkek üyelerin ortalama mezuniyet yılları değerlendirildiğinde ortalama ve ortanca değerlere göre 1-2 yıl fark vardır (Mann-Whitney U=0). Ancak istatistiki olarak bu fark anlamlıdır. Yani kadınların ortalama mezuniyet yılları sayısı daha küçüktür. Bu durum kadın üyelerin erkek üyelerden daha küçük olduğu önermesiyle de örtüşmektedir.

Üyeler mezun oldukları yıl ve üyelik durumuna göre incelendiğinde gerçek ve beklenen değerler aşağıdaki gibidir. Üniversiteler arasında üyelerin mezun oldukları yıl bazında fark vardır (Kruskal Wallis=0). Özellikle 12 ve daha az yıldır mezun olan üyeler değerlendirildiğinde özellikle Orta Doğu Teknik Üniversitesi mezunlarının meslek örgütüne beklenenden çok daha düşük bir ilgi gösterdiği söylenebilir.

Tablo 10: Üniversiteler bazında mezun olunan yıla göre üye dağılımı

	<12	>12	toplam
ORTA DOĞU TEKNİK	308	742	1050
Beklenen	553	496,8	1050
YILDIZ TEKNİK	246	253	499
Beklenen	262,9	236,1	499
İSTANBUL TEKNİK	322	172	494
Beklenen	260,3	233,7	494
GAZİ	345	105	450
Beklenen	237,1	212,9	450
DOKUZ EYLUL	217	172	389
Beklenen	205	184	389
MIMAR SİNAN	146	64	210
Beklenen	110,6	99,4	210
SELÇUK	131	0	131
Beklenen	69	62	131
TOPLAM	1743	1565	3308
Beklenen	1743	1565	3308

Mezuniyet Ve Oda Kayıt Tarihleri Arasındaki İlişki

Aktif üyelerin mezuniyet ve meslek odasına kayıt tarihleri arasındaki fark incelendiğinde ortalama 1,5 yıl kadar fark vardır.

Tablo 11: Mezuniyet ve kayıt tarihi arasındaki fark

ortalama	1,52
ortanca	1

Üyeler mezun oldukları yıl ve üyelik tarihleri arasındaki yıl farkına göre incelendiğinde gerçek ve beklenen değerler aşağıdaki gibidir. Üniversiteler arasında üyelerin mezun oldukları yıl bazında fark vardır (Kruskal Wallis=0). Özellikle mezun olduktan 1 yıl ve daha üzeri yıl sonra kayıt yaptıran üyeler arasında İstanbul Teknik Üniversitesi mezunlarının belirgin bir gecikmeleri söz konusudur.

Tablo 12: Üniversiteler bazında mezun olunan yıl ve kayıt olma arasındaki farka göre üye dağılımı

	<1yıl	>1yıl	toplam
ORTA DOĞU TEKNİK	742	308	1050
Beklenen	723,7	326,3	1050
YILDIZ TEKNİK	343	156	499
Beklenen	343,9	155,1	499
İSTANBUL TEKNİK	307	187	494
Beklenen	340,5	154	494
GAZİ	342	108	450
Beklenen	310,2	139,8	450
DOKUZ EYLUL	269	120	389
Beklenen	268,1	120,9	389
MIMAR SİNAN	135	75	210
Beklenen	144,7	65,3	210
SELÇUK	103	28	131
Beklenen	90,3	40,7	131
TOPLAM	2280	1028	3308
Beklenen	2280	1028	3308

Tablo 13: Kadın ve erkek üyelerin mezuniyet ve kayıt tarihleri arasındaki fark (yıl)

	ERKEK	KADIN
ORTALAMA	1,61	1,44
ORTANCA	1	1

İlk bakışta kadın ve erkek üyeler arasında mezuniyet ve kayıt tarihleri arasındaki fark açısından belli bir fark görünmese bile istatistiki açıdan söz konusu fark anlamlıdır (Mann-Whitney U=0,039). Buna göre kadın üyelerin erkek üyelerden kayıt olma açısından daha önce hareket ettikleri söylenebilir.

Meslek Odasıyla İlişkiler

Meslek odasıyla üyenin kurduğu ilişkinin düzenliliği üyenin odaya olan borcu üzerinden tanımlanacak olursa her aktif üyenin odaya ortalama 62 ay borcu vardır. Ancak ortanca değer olan 36 ay sunu göstermektedir ki üyelerin %50'sinin odaya olan borcu 36 ay ve daha azdır. Aynı zamanda meslek örgütü toplam borcu 60 ay ve altında olan üyelerine bülten ve dergi göndererek güncel

konularda onları bilgilendirmektedir. Buna göre oda üyelerinin %65 ile iletişimi halindedir.

Tablo 14: Üyelerin odaya olan borcu (ay)

ORTALAMA	61,9
ORTANCA	36

Tablo 15: Üyelerin Borç Dağılımı

Aidat Borç Miktarı (ay)	Üye Sayısı	Oran %
Aidat <= 12	1060	36,73
12 > Aidat >= 24	398	13,79
24 > Aidat >= 36	285	9,88
36 > Aidat >= 48	169	5,86
48 > Aidat >= 60	156	5,41
60 > Aidat >= 72	123	4,26
72 > Aidat >= 84	66	2,29
84 > Aidat >= 96	70	2,43
96 > Aidat >= 108	122	4,23
108 > Aidat >= 120	101	3,50
Aidat > 120	336	11,64
TOPLAM	2886	100,00

Üyelerin Çalışma Alanları

Tablo 16: Üyelerin çalıştığı yerler

İŞ YERİ	SAYI	%	GEÇERLİ %
BELEDİYE	473		32,0
SSB	420		28,5
KAMU	310		21,0
ÜNİVERSİTELER	224		15,2
EMEKLİ	26		1,8
MESLEK DIŞI	15		1,0
SPO	8		0,5
TOPLAM	1476	44,4	100,0
KAYIP DEĞER	1411	42,4	
ADRES+AYRILAN	440	13,2	
TOPLAM	3327	100,0	

Üyelerin eğitim kurumlarındaki dağılımı aşağıdaki gibidir. Görüleceği üzere ODTÜ 64 üyesi ile ön plana çıkmaktadır.

Tablo 17: Üyelerin eğitim kurumlarındaki dağılımı

İŞ YERİ	SAYI	%
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	64	29,9
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	21	9,8
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTUSU	20	9,3
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	19	8,9
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	18	8,4
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	15	7,0

MİMAR SINAN ÜNİVERSİTESİ	10	4,7
SELCUK ÜNİVERSİTESİ	8	3,7
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ	7	3,3
GEBZE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTUSU	5	2,3
BİLKENT ÜNİVERSİTESİ	3	1,4
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	3	1,4
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	2	0,9
SULEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	2	0,9
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	2	0,9
SUTCU İMAM ÜNİVERSİTESİ	1	0,5
SABANCI ÜNİVERSİTESİ	1	0,5
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1	0,5
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	1	0,5
KARAEMLAS ÜNİVERSİTESİ	1	0,5
İNONU ÜNİVERSİTESİ	1	0,5
DICLE ÜNİVERSİTESİ	1	0,5
CUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	1	0,5
BAHÇESEHİR ÜNİVERSİTESİ	1	0,5
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	1	0,5
YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ	1	0,5
NİGDE ÜNİVERSİTESİ	1	0,5
BİLGİ ÜNİVERSİTESİ	1	0,5
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ	1	0,5
18 MART ÜNİVERSİTESİ	1	0,5
TOPLAM	214	100,0

Tablo 18: Üyelerin belediyelerdeki dağılımı

İŞ YERİ	SAYI	%
BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	196	41,40
İLÇE BELEDİYESİ	277	58,60
TOPLAM	473	100,00

Kadın ve erkek üyelerin çalıştığı yerler aşağıdaki gibidir. Yapılan incelemede kadın ve erkekler arasında çalışılan yer açısından istatistiksel bir fark vardır (Kruskal Wallis=0,008). Genel olarak bayanların kamu sektöründe, erkek üyelerin ise serbest piyasada yer aldığı söylenebilir.

Tablo 19: Kadın ve erkeklerin çalıştığı yerler

İŞ YERİ	ERKEK	KADIN	TOPLAM
ÜNİVERSİTE	95	119	214
	13,10%	16,90%	15,00%
SSB	264	152	416
	36,50%	21,60%	29,20%
SPO	1	7	8
	0,10%	1,00%	0,60%
MESLEK DIŞI	8	7	15
	1,10%	1,00%	1,10%
KAMU	136	153	289
	18,80%	21,70%	20,30%

EMEKLİ	8	16	24
	1,10%	2,30%	1,70%
BELEDİYE	211	250	461
	29,20%	35,50%	32,30%
TOPLAM	723	704	1427
	100,00%	100,00%	100,00%

Ancak 35 yaşından büyük ve 35 yaşından küçük üyeler çalıştıkları kurumlara göre değerlendirildiğinde aralarında bir fark olmadığını görülmektedir (Kruskal Wallis=0,592).

Tablo 20: Yaş gruplarına göre çalışılan yerler

İS YERİ	<35	>35	toplam
UNİVERSİTE	103	111	214
	15,20%	14,80%	15,00%
SŞB	211	205	416
	31,20%	27,30%	29,10%
SPO	7	1	8
	1,00%	0,10%	0,60%
MESLEK DİSİ	3	12	15
	0,40%	1,60%	1,10%
KAMU	123	166	289
	18,20%	22,10%	20,20%
EMEKLİ	0	24	24
	0,00%	3,20%	1,70%
BELEDİYE	229	233	462
	33,90%	31,00%	32,40%
TOPLAM	676	752	1428
	100,00%	100,00%	100,00%

Üniversitelere göre üyelerin çalıştıkları yer bazında gerçek ve beklenen değerler aşağıdaki gibidir. Üniversite mezunları arasında çalışılan yer bazında farklılıklar vardır (Kruskal Wallis=0). Üniversitelerde çalışan üyeler arasında ODTÜ mezunları beklenenden daha fazla bir değer göstermektedir. Bu durum ODTÜ'nün en eski lisans programına sahip olmasıyla açıklanabilir. Serbest şehircilik hizmeti sunan üyelere arasında Dokuz Eylül ve Selçuk Üniversitesi mezunları ağırlıktadır. Kamuda çalışan üyeler arasında ODTÜ ve Gazi Üniversitesi mezunları ağırlıktadır. Bunda her iki üniversitenin de Ankara'da yer almasının önemli olduğu düşünülebilir. Belediyelerde çalışan üyelerin dağılımı incelendiğinde Yıldız Teknik, İstanbul Teknik, Dokuz Eylül, ve Mimar Sinan Üniversitelerinin ön plana çıktığı görülmektedir.

Tablo 21: Üniversiteler bazında mezunların çalıştığı yer dağılımı

	UNİVERSİTE	SŞB	KAMU	BELEDİYE	TOPLAM
ORTA DOĞU TEKNİK	89	94	169	85	467
Beklenen	69,8	136,2	94,6	151	467

YILDIZ TEKNİK	20	66	17	110	219
Beklenen	32,7	63,9	44,4	70,8	219
İSTANBUL TEKNİK	26	76	23	83	210
Beklenen	31,4	61,3	42,6	67,9	210
DOKUZ EYLÜL	30	68	20	77	197
Beklenen	29,4	57,5	39,9	63,7	197
GAZİ	22	57	53	61	197
Beklenen	29,4	57,5	39,9	63,7	197
MİMAR SİNAN	8	14	3	28	53
Beklenen	7,9	15,5	10,7	17,1	53
SELÇUK	6	31	0	15	53
Beklenen	7,9	15,5	10,7	17,1	53
TOPLAM	213	416	289	461	1426
Beklenen	213	416	289	461	1426

Serbest şehircilik hizmeti sunan üyelerin karne grupları mezun oldukları üniversiteler bazında değerlendirildiğinde dağılımı tablo 21'deki gibidir. Serbest şehircilik hizmeti sunan üyeler karne grupları bazında mezun oldukları üniversitelere göre farklılaşmaktadırlar (Kruskal Wallis=0). ODTÜ mezunu SŞB'ler "f" grubu dışındaki karne gruplarında yoğunlaşmaktadırlar. Gazi mezunu SŞP'ler ise "e" ve "f" karne gruplarında yoğunlaşırken İTÜ mezunu SŞP'ler "a" ve "e" karne gruplarında yoğunlaşmaktadır. Diğer üniversitelerden mezun SŞP'ler ise "f" karne grubunda yoğunlaşmaktadır. Yalnız SŞB'lerin bu dağılımı tartışılırken üniversitelerin kuruluş tarihleri de dikkate alınmalıdır. Çünkü bu farklılık aşağıdaki tabloyu doğrudan etkileyebilecek bir faktördür.

Tablo 22: Üniversiteler bazında serbest şehircilik hizmeti sunan üyelerin karne durumu

	a	b	c	d	e	f	TOPLAM
ODTÜ	52	17	24	38	37	85	253
Beklenen	20,1	6,8	11,4	19,8	38,6	156,3	253
GAZİ	2	4	7	9	33	117	172
Beklenen	13,7	4,6	7,8	13,5	26,2	106,2	172
İTÜ	17	1	4	8	32	90	152
Beklenen	12,1	4,1	6,9	11,9	23,2	93,9	152
YTÜ	0	1	6	8	22	111	148
Beklenen	11,8	4	6,7	11,6	22,6	91,4	148
DOKUZ EYLÜL	2	2	0	10	18	98	130
Beklenen	10,3	3,5	5,9	10,2	19,8	80,3	130
SELÇUK	0	0	0	0	0	49	49
Beklenen	3,9	1,3	2,2	3,8	7,5	30,3	49
MSÜ	1	0	1	0	0	25	27
Beklenen	2,1	0,7	1,2	2,1	4,1	16,7	27
TOPLAM	74	25	42	73	142	575	931
Beklenen	74	25	42	73	142	575	931

SÜREKLİ EĞİTİM MERKEZİNDE ÖĞRENCİLERE KATILIM BELGELERİ DAĞITILDI

TMMOB Şehir Plancıları Odası, Sürekli Eğitim Merkezi 1. Dönem CAD/GIS eğitimleri ve pilot proje çalışması 1 Temmuz'da İTÜ Evi'nde gerçekleştirilen eğitim paneli ile tamamlandı.

5 ay süren eğitimin ilk 1,5 aylık süresinde 80 katılımcı NETCAD (Planet, 3D), 20 katılımcı AUTOCAD konularında eğitim gördü, bunların 94'ü katılım belgesi almaya hak kazandı.

CAD eğitiminin bitmesinin ardından başlayan GIS eğitiminde, özellikle genel GIS kavram ve yapısıyla ilgili olarak katılımcılarda sağlam bir altyapı oluşturulması hedeflendi. Bu kısımdaki kavramsal eğitimin kapsamında GIS'in ne olduğu–ne olmadığı, GIS'in mesleğimizde ne şekilde ve nasıl bir araç olarak karar destek amaçlı kullanılabileceği gerçek projelerle örneklenilerek aktarıldı. Daha sonraki aşamada 2,5 ay devam edecek uygulamalı eğitime geçildi. Uygulamalı eğitim sırasında yeni yöntemlerle geleneksel yöntemler sürekli olarak karşılaştırılarak, yeni teknolojilerin sağlayacağı kazanımların mesleğimiz kapsamındaki etkinliklerde ne gibi kolaylıklar sağlayacağı konuları irdelendi.

Eğitimin son safhasında; katılımcıların eğitim programı kapsamında edindikleri tüm teorik ve pratik bilgileri kullandıkları bir pilot uygulama projesi gerçekleştirildi. Pilot uygulama projesinin gerçekleştirilmesindeki en önemli hedef; genel eğitim programını klasik anlamda bir bilgisayar programı kursu kimliğinden çıkararak, katılımcıların gelişen yeni teknolojileri planlama sürecinde kullanmaları ve geleneksel yöntemlerle karşılaştırmalarıdır. Pilot proje kapsamında katılımcılar projelerinde kullanacakları verileri kendileri üretmiş ve çok yoğun bir veri seti üzerinden çalışmalarını gerçekleştirmişlerdir. Yapılan pilot çalışmada İstanbul'daki deprem, sel-erozyon, tehlikeli alan kullanımları gibi afet konuları, su havzaları-orman alanları, sit alanları gibi korunması gerekli özel risk alanlarının yanı sıra kent makroformuna yönelik güncel konu ve sorunlarla ilgili analizler, saptamalar ve modellemeler yapılarak bu konularla ilgili önemli sonuçlara ulaşılmıştır.

Eğitimin 1. dönemi tamamlandığında, gerek verilen eğitim bilgilerinin kalıcılığının sağlanması, gerekse eğitim sürecini tamamlayan plancılara eğitim sonucunda edindikleri bilgi ve beceriyi değerlendirebilecekleri alan konusunda bilgilenmelerinin sağlanması için, 1 Temmuz 2005 tarihinde katılım belgelerinin de dağıtıldığı bir seminer düzenlenmiş ve seminerde; CAD ve GIS konusunda uzman kişi ve kurumlar tarafından, uygulanmış/hazırlanmış/yer alınmış projelerin aktarılması sağlanmıştır.

Eğitim semineri, eğitim programına katılan öğrencilerden Gülnihal ERZİ'nin konuşmasını takiben Şehir Plancıları Odası Sürekli Eğitim Merkezi Eğitimcilerinden Serhan Saner ve Şehir Plancıları Odası II. Başkanı Buğra GÖKÇE'nin konuşmaları ile açılmıştır.

3 oturumda gerçekleştirilen paneldeki ilk oturumdaki ilk konuşmacı Doç.Dr. Alper ÇABUK "Planlama ve Tasarım Eğitiminde CBS-Uzaktan Algılama ve Planlama Bilgi Sistemleri, Koruma Çalışmalarında Yersel Fotogrametri Olanaklarından Yararlanılması" konularında sunum yapmışlardır. Bu sunumu takiben Dr. Semih Halil EMÜR "İstanbul Acil Durum Yönetim Bilgi Sistemi Projesi" ile ilgili tecrübelerini katılımcılara aktarmışlardır. 1. oturumun son konuşmacısı Serhan SANER "Üst Ölçek Planlamada CBS ve Uzaktan Algılama Teknolojilerinin Kullanım Örneği" olarak Suudi Arabistan Yapısal Planlama Projesi ve Planlama Bilgi Sistemi Projesi konusundaki tecrübelerini katılımcılara aktarmışlardır.

Eğitim panelinin 2. Oturumunda etkinlik alanı CAD, GIS ve uzaktan algılama konuları olan ülkemizin önde gelen kuruluşlarına söz verilmiştir. Bu oturumdaki temel amaç gerek verilen eğitim bilgilerinin kalıcılığının sağlanması, gerekse eğitim sürecini tamamlayan plancılara eğitim sonucunda edindikleri bilgi ve beceriyi değerlendirebilecekleri alan konusunda bilgilenmelerinin sağlanmasıdır.

II. oturumun ilk konuşmasını İşlem Şirketler Grubundan Dr. Halil SÖĞÜT yapmış ve konuşmasında "TAKBİS projesi servislerinin İmar Projeleri Yapımında Kullanımı, Kadastral Ada ve Parseller ile İmar Ada ve Parsellerinin Kent Bilgi Sistemlerinde Entegrasyonu ve Yönetimi" konularına değinmiştir. Oturumun ikinci konuşmasını NETCAD'den Dr. Emin BANK yapmış, konuşmasında "Mekansal Yönetim Verileri" konusunu aktarmıştır. Oturumdaki üçüncü sunumu BAŞAR Bilgisayar Sistemleri'nden Tuncay KÜÇÜKPEHLİVAN yapmış ve konuşmasında "Kent Bigi Sistemleri" konusundaki proje ve tecrübelerini aktarmıştır. Oturumdaki son sunumu INTA Spaceturk'den Nilhan ÇİFTÇİ ve Köksal SANLI yapmışlar, sunumlarında "Uydu Görüntülerinin Planlama Amaçlı Kullanımı" ve "Diğer Uzaktan Algılama Uygulamaları" hakkında bilgi aktarmışlardır.

Panelin son oturumunda; eğitimin son 1 aylık süresinde gerçekleştirilen pilot proje örnekleri eğitime katılan öğrenciler tarafından sunulmuştur. Bu oturumda katılımcılar İstanbul'daki deprem, sel-erozyon, tehlikeli alan kullanımları gibi afet konuları, su havzaları-orman alanları, sit alanları gibi korunması gerekli özel risk alanlarının yanı sıra kent makroformuna yönelik güncel konu ve sorunlarla ilgili hazırladıkları projeleri sunmuşlardır.

Panelin son aşamasında İŞKUR Genel Müdür vekili Namık ATA söz almış ve kurumun bu tarzdaki projelere verdiği destekler ve istihdam projeleriyle ilgili konulardan bahsetmişlerdir. Eğitim paneli oda yönetimi ve İŞKUR temsilcilerinin huzurunda yapılan sertifika töreni ile katılımcılara katılım belgelerinin takdim edilmesiyle tamamlanmıştır.

Şehir Plancıları Odası Sürekli Eğitim Merkezi

Adres: Hatay Sokak 24/16 Kocatepe Ankara

Tel: 418 30 75/23 veya 24 • 418 27 73/23 veya 24

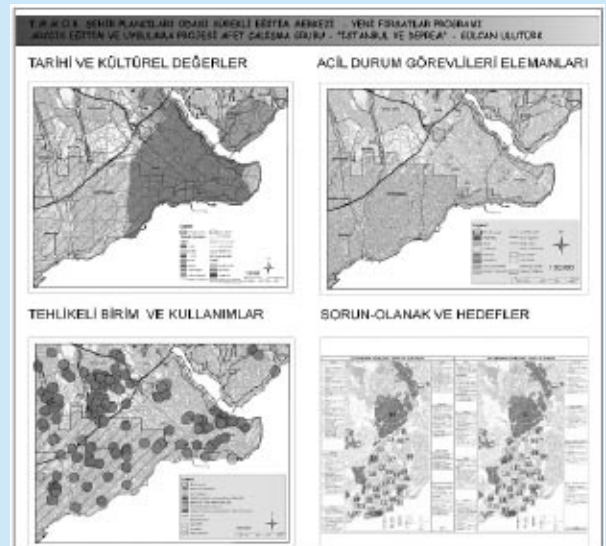
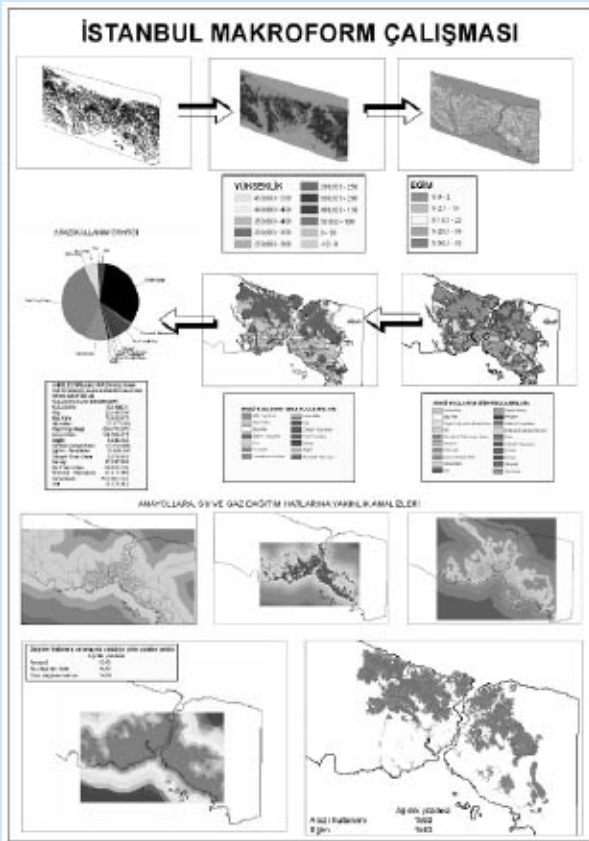
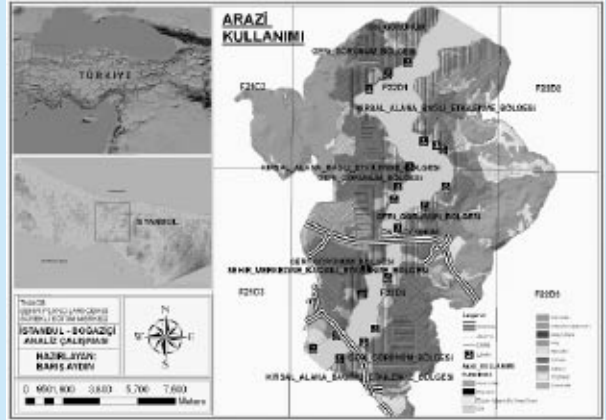

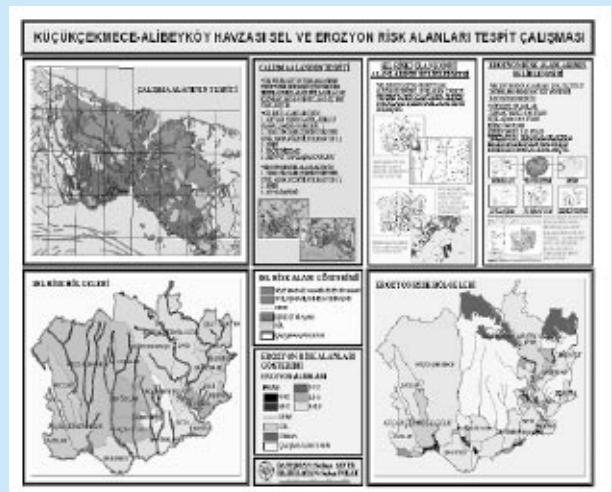
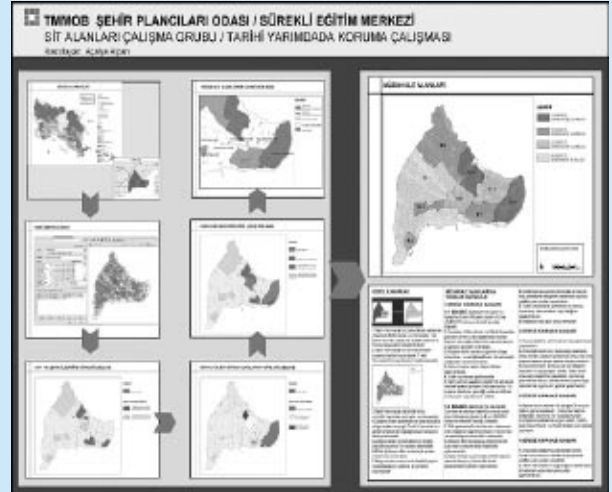
TMMOB
Şehir Plancıları Odası

Avrupa Birliği

23. DÖNEM II. DANIŞMA KURULU TOPLANTISI YAPILDI

TMMOB Şehir Plancıları Odası 23. Dönem II. Danışma Kurulu toplantısı 18 Haziran 2005 Cumartesi günü Odamız Genel Merkezinde yapıldı.

Erhan Demirdizen, Funda Erkal, Bugra Gökçe, Yaser Gündüz, Buket Gülşen, İzzettin Turnalar, Nevzat Can, Nevzat Uğurel, M. Remzi Sönmez, Aynur Yasemin Çakır, Perihan Kiper, H. Tarık Şengül, Olgu Çalışkan, Başak Erbil, Eser Atak, Demet Gürbüzler, Ercan Bilgin, Belma Babacan, Akın Gölçük, Necati Uyar, Meltem Doğan, A. Tuncay Karaçorlu, Aslı Karaaslan, Hayri Güven, Selbi Kırkıl, Ayşe Ezer ve İbrahim Gündoğdu'nun katılımıyla toplanan danışma kurulunda 23. Dönem Oda çalışmalarının değerlendirilmesinin yanı sıra, ağırlıklı olarak meslek alanımızı ilgilendiren son dönem yasa çalışmaları karşısında Odamızın duruş ve yöntemleri konusunda tartışmalar yapıldı.

Toplantının açılışında, Odamız Genel Sekreteri Funda Erkal Odamızca 23. dönemde yapılmış olan çalışmalarla ve sekreteryaya faaliyetleriyle ilgili kısa bir bilgilendirme yaptı. Çalışma dönemimizin 15 aylık performansını, yazışmalarımız, toplantılarımız, yönetim kurulu kararları, davalarımıza ilişkin niceliksel olarak ortaya koyan sunuşta, dönemin örgüt çalışma kapasitesini ve alt yapısını iyileştirme ve geliştirmeye yönelik çalışmalarına yer verildi. Bunun dışında, etkinliklerimiz, yayınlarımız, mesleki konularda hazırlanan görüş ve raporlar hakkında bilgi aktarıldı.

Odamız Başkanı Erhan Demirdizen toplantıyı açış konuşmasında, son dönemde meslek alanımıza yönelik bir çok yasa çalışmasının bulunduğunu hatırlatarak, meslek alanımızın teknik boyutlarında çerçeve niteliği taşıyan, idari boyutlarını tanımlayan ve özel alanlara ilişkin düzenlemeler getiren pek çok yasa çalışmasının gündemde olduğu, bu çalışmaların süreç içerisinde sürekli değişen yönleri bulunduğu, bu haliyle sürekli takibinin ve dahil olunmasının güçleşerek adeta bir tasarı enflasyonuna dönüştüğünü ifade etti. Bu noktada, yasal ve kurumsal değişikliği hedefleyen bu çalışmalar karşısında meslek örgütü olarak duruşumuzun ve stratejimizin ne olacağı konusunun önem kazandığını dile getirdi. Meslek topluluğu olarak, henüz bazı konularda netleşemediğimiz altını çizen Demirdizen, buna karşın örgüt içi bilgi alışverişinin ve deneyim paylaşımının kurumsallaştığı ve giderek güçlendiğine, aynı zamanda yasa çalışmalarının tarafı olan idarelerle iletişimin artırılmasına yönelik çalışmalarımızın yasa çalışmalarına dahil olma olanaklarını sağladığına değindi.

Odamız II. Başkanı Bugra Gökçe'nin gündemde bulunan yasa çalışmalarının içeriğine yönelik bilgilendirmesinin ardından üyelerimize söz verildi. Üyeler, Odamızın yasa çalışmalarına ilişkin gerek refleks geliştirme, gerekse içeriğine yönelik yönlendirmeler yapmak konusunda birikim sağladığı, ancak bu birikimin üyelerimizin çoğunluğu tarafından paylaşılır ve

bilinir olmasının güçlü bir duruşu ve müdahaleyi gerektireceği, bu anlamda Yönetim Kurullarının öğretici olmak konusunda görevleri bulunduğuna dikkat çektiler.

Meslek alanımızda pek çok yeni kavramın türetildiği, ancak bunların çoğunluğunun bilinirliğinin az olmasının, yasa tartışmalarının belli kesimlerde sıkışıp kalmasına neden olduğu, Odamızın bu kavramların içeriği ve temelleri hakkında getireceği açıklamaların yasa çalışmalarına meslek örgütü olarak dahil olmamızı güçlendireceği dile getirildi.

Bu anlamda, yasa taslaklarının Odamıza ulaştığı andan görüşlerimizin keskinleştiği ana kadar tüm süreçlerin Haber Bülteni, e-posta ve web gibi tüm iletişim olanakları kullanılarak üyelerimize ulaştırılmaya çalışıldığı Yönetim Kurulu üyelerimiz tarafından dile getirildi.

Hükümetlerin planlama disiplininin çok kentler üzerine projelerinin bulunduğu altı çizilerek, bu nedenle yasa çalışmalarının noktasal hedeflere yönelen düzenlemeleri içermesi, bununla beraber kalıcılaşan bu düzenlemelerin giderek genelleşerek kamu ve toplum yararına, mesleğin gereklerine aykırı uygulamalara zemin hazırlamasının tehlikeleri üzerine konuşuldu.

Bunun dışında, meslek topluluğu ve Oda olarak, yasa çalışmalarına doğrudan müdahil olmak, dava açmak ya da kamu oyu yaratmak gibi kazanımlarımızın, ileri bir süreçte başka yasa çalışmaları ile yeniden kaybedilmesinin, meslektaşlarımızın ve Odamızın sürekli tetikte olmasını ve yöntem ve yaklaşımların olgunlaştırılmasını gerektirdiğinin altı çizildi. Ayrıca, uzun zamandır sonuca ulaşmayan çerçeve yasa çalışmaları ile kamuoyu oyalanırken spesifik müdahalelerle, karşısında durduğumuz düzenlemelerin yasalaştırılmasının, süreci giderek kötüye götürdüğü ifade edildi. Bunun da ancak, temel stratejimizin belirlenmiş ve benimsenmiş olması ile aşılabileceği üzerine tartışıldı.

Yasa çalışmalarına ilişkin, Odamızın ve TMMOB'nin izleme, görüş verme ve dahil olmasının en önemli araçlarından biri olması beklenen ve Odamızın önerisi üzerine TMMOB Genel Kurul kararı ile çalışmalarına başlanan "Kentsel Politikalar Araştırma Merkezi"nin, kuruluş çalışmaları hakkında bilgi verildi. Bu anlamda, süreçte yaşanan tıkanmanın aşılabilmesi için yeni yöntemler üzerine tartışıldı.

Son olarak, Danışma Kurulunda Odamız tarafından Sürekli Eğitim Merkezinde "Bilgisayar Destekli Tasarım(CAD) tabanlı çizim teknikleri" ve "Coğrafi Bilgi Sistemleri" (GIS) adı altında bir yıl süreli Eğitim Programı hakkında TMMOB ile Odamız arasında yaşanan sürece ilişkin bilgilendirme yapıldı. Üyelerimiz, Sürekli Eğitim Merkezinin kurulmuş olmasının Odamızın meslektaş gelişimine yönelik temel görevleri bağlamında son derece yararlı olduğunu ve Odamızca bundan sonraki yıllarda yürütülecek eğitim çalışmaları için olanak yaratılmasının önemini vurguladılar.

YIPRANAN TARİHİ VE KÜLTÜREL TAŞINMAZ VARLIKLARINA İLİŞKİN KANUN PLANLAMAYI DIŞLIYOR

Haber Bültenimizin 157. ve 158. sayılarında yayımlanan haberlerle, Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Kanunu Tasarısı olarak adlandırılan Tasarı ile ilgili gelişmeleri, konuyla ilgili odamız çalışma ve görüşlerini duyurmuştuk.

Söz konusu Yasa Tasarısı, “Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun” olarak 16.06.2005 tarihinde TBMM’de kabul edilerek yasalaştı ve 05.07.2005 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girdi. Yasada bir çok olumsuzluklar yer alması yanında Kanunda planlamanın ve imarın adı bile geçmiyor. Kentsel dönüşüm sadece proje olarak ele alınıyor, planlama yok sayılmak isteniyor. Ancak yürürlükteki diğer yasalara göre planlama olmadan bu Kanunu işletmek mümkün olmayacak.

Aşağıda 23.06.2005 tarihinde odamızın yaptığı Basın Açıklaması yer almaktadır.

BASIN VE KAMUOYUNUN DİKKATİNE, ANKARA 23.06.2005

“YIPRANAN KENT DOKULARININ YENİLENEREK KORUNMASI VE YAŞATILARAK KULLANILMASI HAKKINDA KANUN” TÜM UYARILARIMIZA KARŞIN YASALAŞTIRILDI

Son dönemde, kent ve kamu yönetimi, yapı, afet, planlama ve imar mevzuatlarına ilişkin bir çok düzenleme gerçekleştirildi. Bu yeni yasal düzenleme arayışlarının bir kısmı kamuoyunca yeterince tartışılmaksızın çok kısa sürelerde yasalaşmış yürürlüğe girerken, bir kısmı çok uzun süren tartışmalara ve uzlaşmalara karşın yasalaşmıyor.

Bu anlamdaki en çarpıcı-çelişkili düzenleme arayışına, Başbakanlık tarafından 01/03/2005 tarih itibarıyla TBMM Başkanlığına sunulan başlangıçta “Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Kanunu Tasarısı” olan adı daha sonra “Yıpranan Kent Dokularının Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun”u örnek gösterilebilir.

İlgili Bakanlıklar, yerel yönetimler, ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları yanı sıra, meslek odaları, üniversiteler ve ilgili sivil toplum örgütlerinin önemli bir bölümünün de “meclis gündeminden” öğrendiği ilk Kanun Tasarısı, Meclisin ilgili komisyonlarının gündemine girdi ve İçişleri Komisyonunda görüşülerek genel kurul gündemine geldi. Tasarının Meclis Komisyonlarında görüşülmesi aşamasında Odamız, 31/03/2005 tarihinde bir basın açıklaması yaparak, böylesi bir düzenlemenin sakinlerini ve ne çeşit yeni kent sorunları yaratmaya aday olduğunu kamuoyuyla paylaştı. Bunun yanı sıra, Odamızca tasarrın görüşüldüğü tüm Meclis Komisyonlarına katılım sağlanarak, bu düzenlemenin yasalaşması durumunda oluşabilecek sorunlar tüm ilgili milletvekillerine aktarılmaya çalışıldı. Bununla da yetinilmeyerek ismi değiştirilen ama içerik anlamında sorunları süren tasarının Genel Kurul gündemine girmesi ardından yine Odamızca, Meclis Başkanlığına, İlgili Komisyon Başkanlıklarına, Mecliste grubu bulunan partilere tüm çekince ve değerlendirmelerimizi ileten bir yazı ve rapor gönderildi.

Tüm bu uyarı, değerlendirme ve çabalarımıza rağmen, tasarı 16/06/2005 tarihinde Meclis Genel Kurulundan geçirilerek onaylanmak üzere Cumhurbaşkanlığı’na gönderildi. Diğer bazı meslek odalarının içeriğe ilişkin sakınca ve detayları atlayarak, tasarrın ismine ilişkin değerlendirme ve katkılarıyla şekillendirilen söz konusu yasal düzenlemeye ilişkin Odamızca tespit edilen sorun ve sakinler şöyle:

Yıpranan Kent Dokularını yenileyerek korumayı (!) amaçlayan bu düzenleme, **diğer kanunlarla dil ve anlayış açısından bir bütünlük kuramamakta, planlama ve yapılaşma sürecinin parçası olamamakta, günübirlik sorunlara parçacı çözümler bulmak isterken telafisi mümkün olmayan yeni sorun alanları yaratmakta.**

Özellikle yerel yönetimlerin sihirli bir değnek, kurtarıcı bir formül gibi sandıkları, ancak içeri dolduramadıkları “Yıpranan Kent Dokularının Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması” adı altına gizlenen “sözde kentsel dönüşüm” kavramı, planlamadan kopuk, sosyal ve ekonomik boyutları bulunmayan, rant baskısı altında yalnızca parçacı fiziksel düzenlemeler tanımlayan, kent parçalarını daha yüksek yapılarla yenileyerek tüm sorunları çözebilme yanılgısı oluşturan niteliğiyle, bilimsel anlamda olması gereken kentsel dönüşümün çok gerisinde.

Kentsel Dönüşümün özellikle İstanbul örneğinden başlayarak kentlerimizin en önemli gündem maddesi haline gelmekte olduğu gerçeği ortada. Ancak **kentsel dönüşümü, yıpranmış yapıların yıkılarak daha yüksek ve rant amaçlı yapılarla fiziksel olarak yenilenmesi** olarak algılanan anlayışın çok büyük sorunlar taşıdığı da açık. Nitelikli ve sağlıklı bir kentsel dönüşümün, kent bütünü içerisindeki gereklilikleri ve plan kararları üzerinden, ekonomik ve toplumsal boyutları göz önüne alan, yerel kalkınma-uyarlaşma projesi olarak ve **rant odaklı değil kent ve kamu yarar odaklı bir çıkış noktası ile hayata geçirilmesi** gerekmektedir. Çözüm gerektiren sorunlar çok boyutlu ve karmaşık iken yasa tasarısı yetersiz, dar kapsamlı ve Koruma Kurulları’nın devre dışı bırakılması hedefine yönelik düzenlemeleri ile ön plana çıkmakta.

Kentsel alanda, planlama ve mevzuatı ile bütünlüğü sağlayamadığı gibi, kapsamı dolayısıyla özellikle korunması gereken alanlarda usul ve esasları belirleyen Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu’nun özüne, amacına ve yöntemlerine aykırı düzenlemeler bulunmakta, söz konusu Kanuna referans vermeyen yaklaşım, uygulamada bu Kanun hükümlerini geçersiz kılacak sonuçların oluşabileceği endişesini uyandırmakta. Kısacası, korunması gerekli değerlerimizin yitirilebilmesini engelleyen hiç bir önlem alınmamış, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu’nun sağladığı güvence göz ardı edilmiştir. Noktasal hedeflerin “rantsal dönüşümüne yönelik” bu düzenleme ile, kentlerimizin giderek içinde kalan korunması gerekli kültür varlıklarının, Koruma Kurullarının sorumluluğu dışına çıkarılması hedeflenmiş görünüyor.

Tasarının genel gerekçesi ve amaç maddesi özetle “...şehirin yıpranan ve özelliğini kaybetmeye yüz tutmuş, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurullarınca sit alanı olarak tescil ve ilan edilen kent bölgeleri ile bu bölgelere ait koruma alanlarının, kentin gelişimine uygun olarak yeniden inşa ve restore edilerek bu bölgelerde konut, ticaret, kültür, turizm ve

sosyal donatı alanları oluşturulması, tabii afet risklerine karşı tedbirler alınması, kentin tarihi ve kültürel dokusunun yenilenerek korunması ve yaşatılarak kullanılmalıdır.” gibi bilimsel bir söyleme oturma çabasında görünmekte.

Ancak bu amaca ulaşılması için tarif edilen yol;

- Nasıl ve hangi kriterlere göre seçileceği belirsiz, “yıpranan ve özelliğini kaybetmiş kent bölgeleri”nin, daha sonra her türlü spekülasyona konu olabilecek biçimde “Kentsel Yenilenme Alanı” ilan edilmesi ve
- Bu alanlar için daha önce verilmiş “Kentsel Sit Alanı” kararlarının ve koruma amaçlı imar planlarının gözardı edilerek yapı adası temelinde projelendirme ve planlama anlayışının hakim kılınması yoluyla yenilenmesi ve bunlara uygun yapılmış koruma amaçlı imar planlarının bütünlüğünün bozulması,
- Kentsel Yenilenme Alanları için Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu uyarınca yetkili kılınan Koruma Bölge Kurullarına ilave olarak “Bölgeye Özel Koruma Kurulları” oluşturulması,
- Yine bu kanunla, bu alanlar için özel olarak tanımlanmış ve ilgili tüm toplum kesimlerinin katılımını gerekli kılan “Yönetim Alanı” ve “Yönetim Planları”ndan vazgeçilmesi,

olarak, mevcut yasal ve kurumsal yapıyı ve kentbilim ilkelerini göz ardı eden bir biçimde tanımlanmış.

- **Daha İlerici ve Uygulanabilir Çözümler Yerine Dönüşümü “Rant” Odaklı Çözümü Amaçlayan Öneriler Getiriliyor.**

Yasa tasarısı, gerekçelerinde ortaya konulan amaçlara ulaşılabilmesi için gerekli, gerçekçi uygulama araçlarını tanımlamıyor. Oysa, yeni yasalaşan Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ile tescilli kültür varlıklarını yenileyebilme amaçlı olarak, emlak vergilerine katkı payı konulması, gereğinde taşınmaz haklarının başka alanlara aktarılması, menkul değere dönüştürülmesi biçiminde çağdaş ve gerçekçi uygulama araçları belirlenmişti. Bir yandan kültür varlıklarının korunması, diğer yandan da bu alanlardaki mülkiyet sahiplerinin sorunlarının giderilmesi anlamında “koruma-kullanma” dengesi içinde ilerici ve uygulanabilir çözümler öneren bu yasanın, uygulanmadan bir kenara bırakılması ve şüpheler uyandıran çözüm arayışlarına girilmesi de düşündürücü.

Yasa tasarısının kendine özgü hiçbir uygulama aracı olmaması ve finans kaynağı da oluşturulmaması ayrı ve önemli bir sorun olarak duruyor. Yasanın hangi araçlarla ve kimler tarafından uygulanacağı cevaplanması gereken bir soru.

- **Mevcut Yasalara Çelişen, Yetkileri Parçalayan Hükümler Yeni Sorun ve Çözümü Üretiyor.**

Tasarının gerekçeleri incelendiğinde İstanbul özelinde özellikle Süleymaniye, Zeyrek gibi Tarihi Yarımada çevresindeki kentsel sit alanlarının dönüşümü için alternatif çözüm arayışları içinde bulunduğu gözleniyor. **Ancak, yalnız bu alanlar özelinde, koruma kurullarında tıkandığı ya da iş yoğunluğu nedeniyle gecikileceği (!) düşünülen projelerin uygulamaya geçirilebilmesi için önerilen çözüm,** söz konusu alanlarda ve ülkenin diğer kentleri için daha önce yapılmış koruma planlarını bir anlamda hükümsüz kılarak, bu alanların parçacı planlarla plansızlaşmasına ve rant tesisleri yapılmak üzere özel kuruluşlara tahsis edilmesi yoluyla kamu yararı dışında kullanılmasına yol açabilecek bir yaklaşıma açık kapı bırakıyor.

Tasarı, yakın zamanda yürürlüğe giren Belediye Kanunu, Büyükşehir Belediyesi Kanunu, İl Özel İdaresi Kanunu, 5226 sayılı Kanun ile değişik 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda yer alan hükümler dışında yeni bir düzenleme ve çözüm de getirmiyor. Buna karşın böylesi bir düzenlemeye gereksinim duyulması, çözüm arayışının, sorunların kümelendiği düşünülen koruma planları ve koruma kurullarının nasıl devre dışı bırakılacağı niyeti üzerine kurulu olduğunu düşündürüyor. Tasarının kanunlar üstü yetki tarifleri ile Kıyı ve Boğaziçi Kanunları gibi korumaya ilişkin hükümler taşıyan düzenlemeler geçersiz kılıyor.

- **Parçacı Çözüm Önerileri Gerçek Çözümlerin Hayata Geçmesini Güçleştiriyor.**

Bu parçacı ve noktasal çözüm yaklaşımı, kültürel mirasın korunmasını, yönetimini, planlanmasını, sağlaştırılmasını amaçlayan yeni yasaların da işlevsizleşmesine yol açabilecek görünüyor. Ayrıca tasarısı, kentsel sit alanları ile de sınırlanmadığından, tescile konu olmayan **yasa dışı yapılaşma alanlarının da dönüşüm projelerine konu edilerek yasallaştırılmasının** amaçlandığını düşündürüyor.

Diğer taraftan tasarısının gerekçeleri içerisinde vurgulanan, **afet ve depreme karşı önlem alınması gereksinimi, tasarının maddelerinde unutulmuş görünüyor.** İstanbul özelinden yola çıkan tasarısı, İstanbul’un deprem açısından görece daha az riskli tarihi yarımada için çözümü, noktasal koruma kurulları ve bütünden kopuk parçacı dönüşüm projeleri ile tariflerken, İstanbul’un deprem ve afetler açısından en yüksek risk taşıyan bölgeleri için gerçek ve kalıcı çözüm önerilerini gözardı ediyor. Bu çelişki de, yasanın amaç ve gerekçelerinde ifade edilen bilimsel söylemlerden çok noktasal ve parçacı çözümlerle en yoğun **speküle edilen alanların rant güdüsüne yönelik olarak “yenilenmesi”** amacına yönelindiğini akla getiriyor.

Oysa tüm bu sorunların çözülebileceği gerçek, bütünlüklü, ilgili tüm yasalara referans veren ve ilgili tüm devlet ve toplum kesimlerinin katılımı ile hazırlanmış bir **“omurga yasa”ya** gereksinim olduğu açık. Bu gereksinimin uzun süredir meslek çevrelerinin gündeminde bulunan, üniversite, meslek odaları, ilgili kamu kurum kuruluşlarına tartışılarak olgunlaştırılmış **“Planlama ve İmar Kanunu Tasarısı”** ile giderilmesi yerine, bu tasarısı yokmuşçasına hareket etmenin mantığını çözmek güç.

Son dönemde kentlerimizin önemli bir kısmı için çözüm önerisi olarak önem kazanan kentsel dönüşüm, geçtiğimiz yıl da kamuoyunun gündemine bir başka yasa tasarısı ile gelmişti. Bu ilk tasarısı **“af”** nitelikli hükümleri nedeniyle büyük tepki topladı ve tepkiler Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından yerinde görüldükçe tasarısı geri çekilmişti. Geri çekilen yasa tasarısı kamuoyunun ve ilgili uzman meslek odalarının görüş ve önerileri doğrultusunda, af nitelikli yaklaşımlardan arındırılıp, uzun süredir tartışılan ve bütünlüklü kentsel çözümleri olanaklı kılabilecek İmar ve Şehirleşme Kanunu Tasarısı içerisine yerleştirilmişti. Üniversiteler ve tüm uzman kuruluşlarca birlikte geliştirilen yaklaşım ve çözüm önerisi ortadayken, şimdi “ismini allayıp pullayarak (!)” yepyeni bir kentsel dönüşüm yasasına neden ve hangi gerekçelerle gereksinim duyulduğunu anlamak güç.

Katımlı süreçler içinde geliştirilmiş yasa ve uygulama araçlarını hayata geçirmek yerine dar kapsamlı, özel nitelikli yasa enflasyonu ve yetki karmaşası üretmek, planlama ve koruma yaklaşımını terkedilerek, kentler sağlıklı biçimde dönüştürülemez.

Tüm bu gereksinimleri fark eden, üniversiteler, meslek odaları ve konuyla ilgili uzman bakanlıklar olan Bayındırlık ve İskan ile Kültür ve Turizm Bakanlıklarının İmar ve Şehirleşme Yasa Tasarısı ve Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ile gerçekleştirdikleri/gerçekleştirmeye çalıştıkları kapsamlı-bütünlüklü çözüm önerileri, bu ve benzeri parçacı uygulamalarla işlevsizleştiriliyor, ölü doğmaya zorlanıyor.

Geldiğimiz noktada kentlerimiz için kaçınılmaz bir gereksinim haline gelen kentsel dönüşümün, af yasalarıyla yaratılan ve bugün hala nasıl dönüştürüleceği tartışılan sağlıklı yapı stoğumuz gibi niteliksiz yeni kent çevreleri yaratmaması hedeflenmeli. Kentsel dönüşüm gerçekleştirilirken yeni sorunlar yaratılmaması ve yıllar sonra **“sözde kentsel dönüşümle gerçekleştirilmiş sağlıklı kent parçalarının kentlerde yarattığı sorunları”** tartışılmaması için, konuya ilişkin gerçek uzmanların içeriğe dair derinlikli çözüm önerilerine kulak verilmesi gerekiyor. Bu Tasarının yasalaşması sürecinde sorunları ortaya koyarak, ilgili tüm kesimleri uyaran Odamız, Yasanın ve Yasanın oluşumuna katkı koyan kesimlerin ağır sorumluluğunu, kamuoyunun dikkatine sunmayı görev biliyor.

**TMMOB ŞEHİR PLANCI LARI ODASI
YÖNETİM KURULU**

20. YILINDA TÜRKİYE'DE ÖZELLEŞTİRME GERÇEĞİ SEMPOZYUMU GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB tarafından sekreteryası yürütülen ve TÜRK-İŞ, HAK-İŞ, DİSK, KESK, TTB, KİGEM tarafından düzenlenen “20. Yılında Türkiye’de Özelleştirme Gerçeği” Sempozyumu 26-27 Mayıs 2005 tarihlerinde Ankara’da yapıldı. Sempozyumda açılış konuşmalarından sonra Küreselleşmenin Önemli Aracı: Özelleştirme başlıklı I. Oturum ve 20. Yılında Özelleştirmenin Bilançosu başlıklı II. Oturum yapıldı. Bu oturumda Odamızın sekreteryasını üstlendiği Yerel Yönetimler ve Özelleştirme başlıklı sunumu Ş. Gülçen EREN yaptı. III. Oturumun başlığı ise 20. Yılında Özelleştirmelerin Sorgulanması idi. Son oturumda forum gerçekleştirildi. Sempozyum sonunda Bildirge yayımlandı.

BERGAMA, NORMANDY MADEN İŞLEME TESİSLERİ İLE İLGİLİ DAVAYA MÜDAHİL OLDUK

İzmir İli, Bergama İlçesi, Çamköy Köyü, Newment-Normandy Madencilik A.Ş.’ye ait olan 495, 496, 497, 520, 523, 850, 966, 1001, 1002 nolu parseller ve ormana ait olan bir kısım araziye kapsayan alanda İzmir Valiliğince onaylanan Maden İşleme Tesisi amaçlı 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Mevzii İmar Planına ilişkin açılan davaya müdahil olduk ve davada kullanılmak üzere gerekçe metinlerini ilettik.

İzmir Valiliğince onaylanan ve yürürlüğe giren 1/5000 ölçekli Maden İşleme Tesisi Nazım İmar Planı ile 1/1000 ölçekli Maden İşleme Tesisi Mevzii İmar Planı, 3194 sayılı İmar Kanununun 5. maddesinde tanımlanan nazım imar planı tanımı ile uygulama imar planı tanımına, Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğin 3. maddesinde tanımlanan imar planı, nazım imar planı, uygulama imar planı, mevzii imar planı tanımlarına aykırıdır. İl İdare Kurulunun kararında ve Valilik Makamının onayında 1/5000 ölçekli nazım imar planı ile 1/1000 ölçekli mevzii imar planı onaylanmıştır.

3194 sayılı İmar Kanununun 5. maddesi ile Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğin 3. maddesine göre mevzii imar planının tanımının yapıldığı ve mevzii imar planlarının yürürlükteki her tür ve ölçekteki plan sınırları dışında yapılmasının hükme bağlandığı, bu nedenle nazım imar planı bulunan alanda mevzii imar planının yapılmasının 3194 sayılı İmar Kanununa ve Yönetmeliğe aykırı olduğu,

İzmir Valiliği 1/5000 ölçekli Maden İşleme Tesisi Nazım İmar Planı ile 1/1000 ölçekli Maden İşleme Tesisi Mevzii İmar Planı aynı anda birlikte onaylandığı, ancak öncelikle nazım imar planı onaylandıktan sonra bu planlara uygun alt ölçekli uygulama imar planlarının yapılması ve onaylanmasının gerekli olduğundan, bu hususun da 3194 sayılı İmar Kanununa aykırı olduğu,

3194 sayılı İmar Kanunu uyarınca yayımlanan Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğin 3. maddesi 11. fıkrasında imar planı tanımı yapıldığı ve imar planlarının belde halkının sosyal-kültürel gereksinimlerini karşılamayı, sağlıklı ve güvenli bir çevre oluşturmayı, yaşam kalitesini artırmayı hedefleyen ve bu amaçla beldenin ekonomik, demografik, sosyal, kültürel, tarihsel, fiziksel özelliklerine ilişkin araştırmalara ve verilere dayalı olarak hazırlanan, kentsel yerleşme ve gelişme eğilimlerini alternatif çözümler üretmek suretiyle belirleyen, arazi kullanımı, koruma, kısıtlama kararları, örgütlenme ve uygulama ilkelerini içeren pafta, rapor ve notlarından oluşan belge olarak tanımlandığı, anılan yönetmeliğin 14. maddesinde de planlama alanına yönelik yerinde çalışmalar yapılması, bilimsel tekniklere göre, yeterli nitelikte ve kapsamda araştırmalar yapılması öngörüldüğü, ancak söz konusu planlar belde halkının sağlıklı yaşamasına ve yaşam kalitesini artırılmasına yönelik gerekli araştırma, inceleme yapılmadan hazırlanmış olduğu,

Onaylanan 1/5000 ölçekli Maden İşleme Tesisi Nazım İmar Planı ile 1/1000 ölçekli Maden İşleme Tesisi Mevzii İmar Planı planlama esaslarına, şehircilik ilkelerine ve kamu yararına aykırı olduğu, söz konusu Maden İşletmesinin çevresel etkilerinin incelendiği ve değerlendirildiği raporlarda öngörülen olası risk faktörleriyle çalışan ve bu riskin gerçekleşmesi halinde doğrudan veya çevrenin bozulması ile dolaylı olarak insan yaşamını etkileyeceği kesin olan siyanür liç yöntemi ile altın madeni işletmesi izni verilmesi kamu yararına aykırı bulunduğu, hazırlanan imar planlarında söz konusu insan ve çevre sağlığını tehdit eden ve ciddi riskler oluşturan unsurların göz önüne alınmadığı ve bu konuda kararlar üretilmediği, sadece fiziksel kararlar getirildiği,

Madenin çıkarılması ve üretilmesi sırasında olası çevreye (toprakta, yer altı ve yüzeysel sulara, havada, bitki örtüsünde, jeolojik yapıda vs.) ve insan sağlığına karşı riskleri ortaya koymayan ve bu yönde karar üretmeyen söz konusu planların yetersiz olduğu,

Hazırlanan planlarla ilgili olarak kamu kurum ve kuruluşlarından alınan görüşlerin yeterli nitelikte görüş ve önerileri içermediği, çok kısa bir süre içinde verilen görüşlerin bu alandaki çevresel, ekolojik, tarım, orman, sağlık, su kirliliği ile ilgili bilgi, belge ve verilere dayanmadığı,

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü planlama alanında bulunan yamaç sularına karşı tedbirler alınması ve Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliğinin ilgili hükümlerine uyulması gerektiğini belirtmesine rağmen imar planında bahsedilen konulara ilişkin yeterli tedbirlerin alınmadığı,

Çevre ve Orman Bakanlığı Çevresel Etki Değerlendirmesi ve Planlama Genel Müdürlüğü yazısında 2872 sayılı Çevre Kanunu ile Yönetmeliklerine, çevreye olabilecek zararların önlenmesi amacıyla her türlü tedbirin alınması koşuluyla planların yapılmasında sakınca bulunmadığını belirtmiş, ancak imar planında çevresel riskler ortaya konulmadığı gibi, bu tesisin yapılmasının insan ve çevre sağlığına yapacağı tahribat ortaya konulmadığı,

Söz konusu plan sınırları içinde kalan ve orman niteliğinde olan Normandy Madencilik A.Ş. adına tesis izni verilen orman alan-

larında madencilik işleme tesislerin yapılmasının yürürlükteki Kanunu hükümlerine aykırılık taşıdığı,

İşletme ruhsatı verilmeyen ve çevreye verdiği zararların telafisi mümkün olmayan sonuçlar doğuracağı bir işletmenin imar planlarının yapılmasının da maliyet ve zaman kaybına neden olduğu,

Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğin EK-1'nde yer alan kentsel, sosyal ve teknik altyapıya yönelik asgari standarttaki imar planında ayrılmadığı, imar mevzuatına aykırı olarak yapılan yapıların 3194 sayılı İmar Kanununun 32. ve 42. maddesine aykırı olarak yapılmış olduğundan, söz konusu yapılara anılan hükümlerin uygulanması yerine mevcut yapıların yasallaştırılmasına yönelik imar planı kararları getirildiği, hususları dava gerekçesinde yer almıştır.

Bergama için 2 dava

İzmir'in Bergama İlçesi'ndeki, Ovacak-Çamköy-Narlıca Köyleri sınırları içinde bulunan Altın ve Gümüş Madeni İşletmesi için Normandy Madencilik A.Ş.'ye (KOZA) İzmir Valiliği İl Özel İdare Müdürlüğü tarafından verilen Birinci Sınıflı Gayri Sıhhi Müesseselere Ait Açılma Ruhsatı'nın iptali için iki ayrı dava açıldı. Açılma Ruhsatı'nın iptali davasının birinde, "Beyaz Adımlar Platformu"nu oluşturan TMMOB'ne bağlı 5 Mühendis Odası ile DİSK'e bağlı DEV MADEN SEN davacı oldu. Diğer dava ise; İzmir Barosu üyesi 8 avukat ile İzmir -Bergama, Eşme, Sivrihisar, Havran/Küçükdere ELELE Hareketi Dönem Sözcüsü Ertuğrul Barka, Bergama Köylülerinin sözcüsü Oktay Könyar'ın da içinde yer aldığı

toplam 21 yurttaş tarafından açıldı.

Hem davacı hem de avukat konumunda olan Arif Ali Cangı, Bergama Ovacak Altın Madeninin, kamu yararına aykırı olduğuna ilişkin birden çok mahkeme kararlarına ve AİHM kararına rağmen, 20 Mayıs 2005 tarihinde yeniden faaliyete başladığını belirtti. Cangı "Dava konusu yetki yönünden hukuka aykırıdır. Açılma ruhsatı vermede, İl Özel İdaresi görevli ve yetkilidir. Ancak İl Özel İdaresi'nin yetkili karar organı olan İl Genel Meclisi, O dönemin İzmir Valisi olan Yusuf Ziya Göksu tarafından by-pass edilmiş O dönemin İzmir Valisi olan Yusuf Ziya Göksu tarafından by-pass edilmiş ve ruhsat verilmiştir. Burada bir yetki gaspı vardır." dedi. **Birgün** İzmir

ŞUBELERDEN HABERLER

 İzmir Şubesi

FOÇA DAVASI'NDA ALINAN KARARLARIN UYGULANMASINA İLİŞKİN OLARAK ŞUBEMİZCE GİRİŞİMLERDE BULUNULDU

Şehir Plancıları Odası İzmir şubesinde açılan, İzmir Foça ilçesi Atatürk Mahallesi, 1201 Ada, 3 parselde kayıtlı olan ve 1.derece arkeolojik sit alanında kalan taşınmaza ilişkin 1.derece arkeolojik sit alanı kararının 3.derece arkeolojik sit olarak değiştirilmesine yönelik olarak İzmir 2 No'lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 28.5.2003 günlü ve 11646 sayılı kararının iptali istemiyle açılan davada İzmir 1.İdare Mahkemesinin verdiği iptal kararına, Kültür ve Turizm Bakanlığınca yapılan yürütmeyi durdurma isteminin reddedilmesiyle kesinleşen kararın uygulanmasına ilişkin şubemizce ilgili kurumlara girişimlerde bulunuldu.

Bu amaçla İdare Mahkemesi'nin de Danıştay 6. Dairesi'nin ilgili kararıyla işlemin eski durumuna dönüştürülmesi gerektiği ve bu nedenle İzmir 2 no'lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun söz konusu parselin derecesini 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı'na dönüştürmesi, Foça Belediye Başkanlığınca parseldeki inşaat ruhsatının iptali ve inşaatın yıkılması, Foça Tapu Müdürlüğünce Tapu kayıtlarına gereken şerhin verilmesi ve tüm bu

işlemlerin Foça Kaymakamlığınca yerine getirilmesinin takibi gerektiği konularında, ilgili kurumlar olan; Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Foça Kaymakamlığı, Foça Belediye Başkanlığı, Foça Mal Müdürlüğü, Foça Hazine Avukatlığı, Foça Tapu Müdürlüğü ve Foça Kazı Başkanlığı'na gerekli girişimlerde bulunuldu.

 İzmir Şubesi

D.E.Ü. VE İ.Y.T.E. MEZUNİYET TÖRENLERİNE KATILDIK

24 Haziran 2005 Cuma günü gerçekleştirilen D.E.Ü.M.F. Şehir ve Bölge Planlama Bölümü ve İ.Y.T.E.M.F. Şehir ve Bölge Planlama Bölümü 2004-2005 dönemi mezuniyet törenlerine şubemizce katılarak mezun olan yeni meslektaşlarımıza plaketleri verildi. Her iki mezuniyet töreninde de plaketlerin mezun olan tüm yeni meslektaşlarımızı temsilen verildiği vurgusu yapılırken, 30 haziran 2005 Perşembe günü de şubemiz toplantı salonunda yeni mezun meslektaşlarımızla "mesleğe merhaba buluşması" gerçekleştirildi.

Her iki törende de, bölümlerini dereceyle bitiren ve bitirme projelerinde İzmir Konulu Çalışmaları nedeni ile Ahmet Piriştina anısına yeni melektaşlarımıza plaketleri verildi. D.E.Ü.M.F. Şehir ve Bölge Planlama Bölümünden İrem Ayhan, Sinem Dengiz, Güliz Öztürk'e ve İ.Y.T.E.M.F. Şehir ve Bölge

Planlama Bölümünden Çigdem Zülfikar, Sevcan Atalay ve Gökçe Başarna'a derece plaketleri verilirken, D.E.Ü.M.F. Şehir ve Bölge Planlama Bölümünden Deniz Avşar'a "Plan Uygulama Sorunları Değerlendirmesi-İzmir/Gürçeşme Örneği", Metin Akar'a "Organize Sanayi Bölgelerinin Kuruluş ve Yerleşim Rasyonellerinin Değerlendirilmesi- İzmir Örneği" ve Özkan Genç'e "Sağlık Temelli Yaşanabilirlik Değerlendirmesi-İzmir/Konak Örneği" konulu bitirme projeleri ve İ.Y.T.E.M.F. Şehir ve Bölge Planlama Bölümünden PLN 402 sınıfına, ortak Bitirme Projeleri nedeni ile Ahmet Piriştina anısına ödülleri verildi.

 İzmir Şubesi

KORUMA KURULU TOPLANTISINA KATILDIK

İzmir 1 nolu Kültür Ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun, 3386 ve 5226 sayılı yasalarla değişik 2863 sayılı yasanın 58. Maddesi gereği ile yaptığı çağrı üzerine 12.05.2005 tarihinde yapılan 18 nolu kurul toplantısına şubemizce katılım gösterilerek ilgili gündemlere ilişkin şubemiz görüşleri aktarıldı. Gerçekleştirilen toplantıda meslek alanımıza ilişkin ilgili gündem maddelerinden olan, İzmir Liman Geri Sahası 1/1000 ölçekli plan çalışması ve Konak KöprülÜ Kavşak Projesine ilişkin şubemiz görüşleri ve duyarlılıkları vurgulandı.

KORDONDA YENİ OTOYOL DAYATMALARINA SON VERİLSİN

Bayındırlık Bakanlığı Müsteşarı Sabri Erbakan'ın kordonda otoyol projesini kamuoyunda yeniden gündeme getirmesi nedeni ile konuya ilişkin şubemiz görüşleri kamuoyuna yeniden aktarıldı. Yapılan açıklamada özetle şu görüşlere yer verildi.

“Kordon'daki dolgu işlemi her türlü uyarılara ve girişimlere rağmen kamu tarafından bilime ve hukuka aykırı biçimde yapılmıştır. Bu nedenle kaybedilen özgün bir kıyı, kamu kaynakları ve planlama değerlerinin sorumlularından hesap sorulmalı, yargı süreci tamamlanmalı, kordondaki beton köprü ayakları kaldırılmalıdır.

Bu sürecin sorumluları, otoyol firması, Bayındırlık ve Kültür Bakanlıklarının otoyol yanlısı bakanları ve bürokratları, merkezi ve yerel yönetimin otoyol yanlısı İzmir bürokratlarıdır. Bu nedenle yargı kararlarına rağmen, yasa dışı otoyol ve köprülü kavşak proje ihalelerini İzmir'e yeniden dayatan, önceki ve yeni kamu sorumluları hakkında soruşturma açılmalıdır.”

KAŞ, KALKAN GEZİSİ

Şehir Plancıları Odası İzmir Şubemizce düzenlenen Kaş, Kalkan gezisi 1-2-3 Temmuz 2005 tarihlerinde gerçekleştirildi. 1 Temmuz Cuma gecesi başlayan gezimiz bir sonraki gün

Antik Patara Kentinin ve Kalkan'ın gezilmesi ile sürerken, 3 Temmuz Pazar günü Kaş'tan, Kekova, Üçağız ve Kaleköy'e yapılan tekne turu ile devam etmiş ve İzmir'e dönüş yolculuğu ile son bulmuştur.

“KENTLEŞME, TARIM, SANAYİ VE ÇEVRE İLE AB SÜRECİ” TOPLANTISI YAPILDI

Düzenleme Kurulunda Şubemizin de yer aldığı ve TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulunca 5 Haziran Dünya Çevre Günü kapsamında düzenlenen panel 9 Haziran 2005 tarihinde gerçekleştirildi.

Toplantıda “AB Sürecinde Çevre”, “AB Sürecinde Sanayileşme”, “Yeni TCK'da Çevre Suçları”, “Kentleşme ve AB Sürecinin Etkileri” ve “AB Sürecinde Toprak ve Tarım” konularında sunumlar yapıldı.

ALLIANOİ, AYVALIK, CUNDA GEZİSİ

Şehir Plancıları Odası İzmir Şubemizce düzenlenen Allianoİ, Ayvalık ve Cunda gezisi 17 Temmuz 2005 Pazar günü gerçekleştirildi.

1970 li yıllarda projelendirilen Bakırçay Sahil Sulama Projesi Kapsamında yapılmakta olan ve alüvyonlarla dolacağı için 30 yıllık faaliyet süresi olan Yortanlı Barajının, gölet suyunun yaklaşık 17 metre altında kalacak olan 2000 yıllık antik

“Allianoİ” kentinin, sular altında kalmaması ve gölete ilişkin önerilen yeni projelerin uygulanması için yürütülen kampanya kapsamında gerçekleştirilen gezimizin ilk durağı antik kentin kazı alanı idi. Hızla sürdürülen kazılara ve kentin özelliklerine ilişkin arkeologlardan alınan bilgilerle süren Allianoİ kazı alanı gezisi ikinci durak olan Ayvalık tarihi kent dokusunun gezilmesi ile devam etti. Cunda Adası'na geçilmesiyle tamamlanan gezimiz dönüş yolculuğu ile son buldu.

“SON YASAL DÜZENLEMELERİN PLANLAMA VE PLANCI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ” TOPLANTISI YAPILDI

Şehir Plancıları Odası İzmir Şubesi tarafından gerçekleştirilen toplantı 8 Temmuz 2005 tarihinde İzmir Büyükşehir Belediyesi Meclis Salonunda Yapıldı. Şehir Plancıları Odası Genel Başkanı Erhan Demirdizen' nin bir sunumu ile başlayan toplantıda Büyükşehir Belediyesi Yasası, Koruma Yasası, İmar Yasası Revizyon Tasarısı, İl Özel İdareleri Kanunu Yasası ve Bölge Kalkınma Ajanslarının planlama ve plancıya ilişkin etkileri değerlendirildi.

Farklı çalışma alanlarından üyelerimizin de katılımı ile gerçekleştirilen toplantıda, ilgili yasalara ilişkin çağrılı konuşmacıların olacağı bir panelin, Eylül ayında düzenlenmesine de karar verildi.

ADANA İL GELİŞME PLANI ve ÇEVRE DÜZENİ PLANI HAZIRLANMASI ÇALIŞMALARINDA OLUMSUZ GELİŞMELER

2004 yılı Temmuz ayında başlatılmış olan Adana İl Gelişme Planı ve Çevre Düzeni Planı hazırlama çalışmaları 2005 yılı Mart ayı itibarıyla kesintiye uğramış durumdadır.

Adana Valiliği öncülüğünde Çukurova Üniversitesi, kamu kurumları, yerel yönetimler, meslek kuruluşları ve sivil toplum kuruluşlarından görevlendirilen akademisyen ve uzman katkısıyla yürütülen çalışmalar 8 aylık süre içinde belli bir aşamaya ulaşmıştı. Bu çalışmalarda Adana'daki kamu görevlisi ve serbest çalışan Şehir Plancıları ile ŞPO Çukurova Şubesi yönetimi de aktif olarak yer almaktaydı.

Bu konudaki çalışmalar, 2001 yılında ilgili Vali Yardımcısı ile İl Planlama ve Koordinasyon Müdürü'nün 8. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda illere verilmiş olan bir görevden hareketle kentteki Şehir Plancılarından görüş istemesi üzerine başlamış ve önce Adana İl Gelişme Planı'nın ufku, amacı, hedefleri, kapsamı, içeriği ve olası sonuçlarını özetleyen bir Gerekçe Raporu hazırlanmıştır. Adana İl Gelişme Planı'nın uzman bir planlama grubuna ihale edilerek elde edilmesi için Teknik Şartname, çalışma takvimi, gerekli ekibin kompozisyonu ve maliyet keşfi de hazırlanarak Valilik Makamına sunulmuştu.

Ancak Adana Valiliği, planın ihale yoluyla piyasaya değil de 2005 yılı başında sonuçlanmış olan Pozantı İlçe Gelişme Planı (PİGEP) hazırlanmasında uyguladığı yöntemle ve emaneten elde edilmesi görüşünü benimsemiştir. PİGEP çalışmasında olduğu gibi burada da önemli bir görev, ilde 2000 yılında benzeri amaçlar için kamu, üniversite, Büyükşehir Belediyesi, meslek örgütleri (Ticaret ve Sanayi Odaları ve Ticaret Borsası) ve Adana Güçbirliği Vakfı ortaklığıyla kurulmuş olan AYAGEM'e düşmektedir. Hazırlanan Gerekçe Raporu'nda da belirtildiği üzere, planın sürdürülebilir gelişme ve katılımcı planlama ilkeleri çerçevesinde hazırlanması benimsenmiş ve bu amaçla planın amacı, kapsamı, beklentileri ildeki ilgili tüm kamu ve özel kurumlarla, mesleki ve sivil örgütleri temsil eden geniş grubun tartışmasına açılmıştır.

Bu sırada, Çevre ve Orman Bakanlığı'nın İl Çevre Düzeni Planı hazırlanması yolundaki istemleri İl Gelişme Planı için o güne kadar yapılan çalışmalar ile hazırlanan yöntem ve usulleri geçersiz kılarak başa dönmüştür. Özellikle Çevre ve Orman Bakanlığı'nın İl Çevre Düzeni Planı hazırlanmasını yönlendirmek üzere gönderdiği "Çevre Düzeni Planı Çalışmalarında Gerekli Verilerin Toplanması ve Değerlendirilmesine Esas Olacak Kapsam" başlıklı dokümanda dayattığı liste planlama çalışmalarında hedef ve yöntem kargaşasına neden olmuştur. Anılan dokümanda daha önce büyük kentsel gelişmelerin etkisi altında düzensiz gelişme riski taşıyan alan anlamına gelen "çevre" kavramının ağırlıklı olarak doğal yaşam alanlarıyla bağlantılı yorumlanması çalışmanın ağırlık

merkezini kaydırmıştır. Buna ek olarak, ilgili Bakanlık tarafından Çevre Düzeni Planı çalışmalarında Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS) kullanımını konusunda getirilen koşul çalışmaların yeniden kurgulanması ihtiyacını doğurmuş ve uzun bir zaman kaybına neden olmuştur. Bu süreçte en büyük zaman kaybı İl Gelişme Planı'nın işlevi, gerekliliği ve yasallığının sorgulanmasından kaynaklanmıştır. DPT'nin, kendi ürünü olan 8.BYKP'ndeki açık hükümlere rağmen bu planların yasal dayanağının olmadığı ve İmar Kanunu'na dayanan İl Çevre Düzeni Planı'na yönelinmesi tavsiyesi büyük bir kafa karışıklığı yaratmıştır.

Adana Valiliği, bu yeni durumda çalışmaya katılmış olan şehir plancılarının da bilgi desteğiyle belirlenen hedef ve yöntemi gözden geçirerek İl Gelişme Planı ve İl Çevre Düzeni Planı'nın ortak paydasının geniş olduğu görüşünden hareketle planların birlikte ele alınması ve CBS ortamına endeksli yapılacak ortak çalışma sonunda birisi DPT'na, diğeri Çevre ve Orman Bakanlığı'na sunulmak üzere iki ayrı paket halinde sonuçlandırılmasına karar vermiştir. Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. yılı olan 2023 yılı hedefine yönelik olarak hazırlanacak planların toplam 18 aylık yoğun bir çalışma süresi sonunda 2005 yılı sonunda tamamlanması öngörülmüştür. CBS gerekliliği ise üniversite ve özel sektörden akademisyen ve uzmanların danışmanlığında kısa erimde hedeflenen iki planı besleyecek veri tabanının oluşturulması, uzun erimde ise ilin yönetiminde kullanıma uygun olarak tasarlanması şeklinde aşılmış ve veri tabanı oluşturulmasına Çukurova Üniversitesi'nden planlama

formasyonuna sahip olmayan akademisyen ve uzmanlık öğrencileri desteğiyle başlanılmıştır.

Tüm bu ön hazırlıklar 2001-2004 yılları arasındaki uzun süreyi kapsamış, 2004 yılı Temmuz ayında İl Gelişme ve İl Çevre Düzeni Planları için çalışma grupları belirlenerek kamu sektöründen ilgili görevlendirmeler yapılmıştır. Bu çerçevede bir Vali Yardımcısı koordinasyonunda çoğunluğu Üniversiteden akademisyenler başkanlığında çalışacak 14 çalışma grubu oluşturulmuştur. Düzenli toplantılar şeklinde çalışması öngörülen çalışma gruplarında akademisyenler ve kamu görevlileri dışında meslek örgütleri, STK ve özel sektör temsilcileri de yer almıştır. Çevre ve Orman Bakanlığı'na sunulacak Çevre Düzeni Planı'nın ilgili dokümanda belirlenen koşulları sağlaması için ise, bu uzmanlar içinden seçilen 15 kişilik bir kadro oluşturulmuş ve bu uzmanların gerekli CBS sertifikasyonları AYAGEM tarafından sağlanan 1 haftalık bir kurs ile sağlanmıştır.

Planlama çalışmalarının yönetimi, koordinasyonu ve daha geniş çevreden bilgi aktarımı amacıyla çeşitli kurullar da oluşturulmuştur. Bunlar; il ve yerel yönetim ileri gelenlerinin katıldığı "Üst Koordinasyon Kurulu"; çalışma grubu liderlerinin katıldığı "Koordinasyon Kurulu"; ilçeler, meslek odaları ve STK temsilcileri ile milletvekillerinin çağrıldığı "Danışma Kurulu" ve Adana dışından uzmanların ve akademisyenlerin katıldığı "Akil Adamlar" kuruludur. Temmuz 2004-Mart 2005 arasındaki dönemde Adana'da bu kurullar ile bir dizi toplantı yapılmış ve gündemdeki İl Gelişme ve İl Çevre Düzeni Planları için bilgi

derlenmesi, vizyon-misyon taraması ve duyarlılık oluşturulması için çaba harcanmıştır.

Çalışmalar, AYAGEM'in misyonunun ülke gündemindeki Bölgesel Kalkınma Ajanslarına verilmesi üzerine kapatılması ve baştan beri konuyu sahiplenen ilgili Vali Yardımcısı'nın 2005 yılı Mart ayında Adana dışına tayini nedeniyle beklenmedik bir darbe almıştır. Görevi devralan yetkilinin kalabalık gruplarla uzun soluklu çalışmalara yabancılığı ve kısa sürede elle tutulur sonuçlara eğilimi nedeniyle geçmişte başlatılan çalışma sistemi terkedilmiştir. İl Gelişme Planı gereksiz ve zaman kaybına neden olan bir faaliyet olarak değerlendirildiğinden konu en kısa sürede Adana İl Çevre Düzeni Planı hazırlanmasına indirgenmiş, oluşturulan geniş çalışma ekibi dağıtılmış ve Adana'da 8 aylık sürede yaratılmış olan sinerji sıfırlanmıştır. Bu süreçte, çalışmalara katılan plancılar ile akademisyenlerin daha önce programlanan analiz, sentez, vizyon ve misyon belirleme, plan alternatifleri ve senaryolar benzeri bir etaplama olmadan Çevre Düzeni Planı hazırlanmasının sakıncaları konusundaki ikna çabaları etkili olmamıştır.

Bugün için Valilik CBS oluşumuna öncelik ile 1/25.000 ölçekli haritaların, uzay görüntüleri desteğinde güncelleştirilerek sayısal ortama yüklenmesi işine hız vermiş durumdadır. Adana İl Gelişme Planı hazırlanmasından şimdilik vazgeçilmiş görünmektedir. Adana İl Çevre Düzeni Planı'nın ise planlamaya altlık olacak CBS hazırlığı sonuçlandırıldığında ihale yoluyla elde edileceği söylenmektedir.

TUZ GÖLÜ TOPLANTILARI DEVAM EDİYOR

Çevre ve Orman Bakanlığı Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı, yetki ve sorumluluk alanında yer alan Tuz Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesi için; alanla ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarının ve üniversitelerin yapmış olduğu araştırmaların, uygulama projelerinin ve diğer tüm çalışmaların bir araya getirilmesi, değerlendirilmesi, alanın planlanması ve yönetim planı verilmesinin elde edilmesi ile uygulamaya dönük eylem plan ve programlarının oluşturulmasında gerek teknik, gerekse idari çerçevede tüm tarafların katkı ve katılımında bulunabileceği bir süreci hedefleyerek "Tuz Gölü Toplantıları"ni gerçekleştirmektedir.

28 Nisan 2005 tarihinde Ankara'da 40 kurum ve kuruluştan 80 üzerinde kişinin katılımı ile "Tuz Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesi Taslak Yönetim Planı 1. Çalışma Grubu" toplantısını düzenlemiştir. Alandaki sorunlar ve bunlara yönelik çözüm önerilerinin tartışıldığı toplantı sonucunda;

- 1) Kirlilik, Altyapı ve Tehditler
- 2) Arazi Kullanma ve Planlama
- 3) Yönetim/Teşkilat Modeli konularında olmak üzere üç alt çalışma grubu ve bu gruplarda kimlerin çalışacağı ile oluşturulacak raporların içeriği katılımlarla belirlenmiştir.

Buna göre; Şehir Plancıları Odası Konya Şubesi Arazi Kullanma ve Planlama konusunun ele alındığı 2. çalışma grubunda yer almıştır.

16 Mayıs 2005 tarihinde Eski İlçe Belediye Salonunda 1. alt çalışma grubu toplantıları, 27 Mayıs 2005

tarihinde ise Altınekin İlçesi Belediye Salonunda 2. alt çalışma grubu toplantıları yapılmıştır.

Tuz Gölü Toplantıları çerçevesinde 29 Haziran 2005 tarihinde Konya'da yapılması planlanan Karar Vericiler Toplantısı katılımcıların farklı programları sebebi ile ileriki bir tarihe ertelenmiş olup bu toplantı öncesi 28 Haziran 2005 tarihinde ara sonuç raporunu değerlendirmek üzere Konya Sulama Kooperatifleri Birliği'nde bir toplantı düzenlenmiştir. DSİ, İller Bankası, Tarım İl Müdürlüğü, Ziraat Mühendisleri Odası, Bayındırlık İl Müdürlüğü, Şehir Plancıları Odası Konya Şubesi, Pancar Kooperatifi Birliği ve Tarım Reformu Müdürlüğü'nün davet edildiği bu toplantının başkanlığını ÖÇK temsilcisi Aygün Erdoğan yapmış ve odamızı Konya Şubesi Genel Sekreteri Çiğdem Yaman temsil etmiştir. Katılımcılarla birlikte ara sonuç raporunun değerlendirildiği ve koruma kararlarının üretilmesinde; doğa korumacı bakış açısı ile elde edilen veri katmanlarının her biri için ağırlıkların tanımlandığı (1-az önemli ile 5-çok önemli arasında) ve her bir katman içindeki her farklı öz niteliğe sahip alansal obje için puanlamanın yapıldığı (1-az önemli ile 5-çok önemli arasında), sentez

haritasının hazırlanmasında esas alınacak bu rapordaki son değişiklikler için görüş bildirilmiştir.

Tuz Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesi için başlatılan 1/50000 ölçekli Çevre Düzeni planı çalışmaları 2004 Mart ayında başlatılmış olup 2004 Ekim ayında düzenlenen teknik toplantıda yapılan çalışmaların revize edilmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır. Kapalı havza konumundaki Konya'nın sınırları içerisinde yer alan ve milyonlarca sene öncesinden Akdeniz suyundan geriye kalan Tuz Gölü, ekolojik önemi (doğal yapı), sosyo-ekonomik önemi (tuz rezervleri vb.), bölgenin sürdürülebilirliğine yönelik tehditlerin (kirlilik, su çekimi vb.) önlenmesi, koruma-kullanma kararlarının alınarak uygulanması amaçları ile ÖÇKB ilan edilmiştir.

2000 yılında ilk olarak 6275 km² büyüklüğünde ilan edilen ÖÇKB sınırı, fizibilite sonucunda önerilen atık su ve katı atık tesislerinin ÖÇKB dışında kalması nedeni ile değiştirilerek 2002 tarihinde 7414 km²'lik yeni alan büyüklüğüne kavuşmuştur.

Tuz Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesi Koruma Alanları sentez çalışması 1/50000 Çevre Düzeni Planında kullanılması amacı ile farklı kurumlarca,

farklı biçimlerde üretilen verilerin aynı ortamda toplanması ve değerlendirilmesi ile sentez haritasını elde etmek üzere başlatılmıştır.

Çalışma kapsamında kamu kuruluşlarından araştırma ve planlama çalışmaları için alınan veriler ve değerlendirilmesi, sivil toplum kuruluşlarının üniversitelerin de katkısıyla kimi zaman kamu kuruluşları ile yürüttüğü bilimsel çalışmaların verileri ve değerlendirilmesi, 1992 yılı 1/50000 halihazır (topografik) haritalardan kurumca CBS ortamına aktarımı yaptırılan veriler ve değerlendirilmesi, senteze katılması düşünülen diğer veri katmanları, ana konu başlıklarıyla hazırlanan sonuç raporu ve bu rapora göre hazırlanan sonuç sentez haritası 'Tuz Gölü Toplantıları' ile revize edilmektedir.

Konu başlıklarına esas olan ve elde edilen veriler kapsamında sayısallaştırılarak vektör CBS verisine dönüştürülen haritalar ve elde edildikleri kurumlar şu şekildedir:

DSİ'ce iletilen Sulama Alanları, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'nce iletilen Doğal Sit Alanları, Arkeolojik Sit Alanları, Köy Hizmetleri'nce iletilen Toprak Varlığı Haritaları, farklı kurumlarca iletilen Askeri Alanlar, MTA'dan iletilen Jeoloji Haritası, Konya Milli Parklar Av-Yaban Hayatı Başmühendisliği'nce iletilen Eşmekaya Gölü Su Kuşları Koruma ve Üretim Sahası, Doğa Derneği'nce iletilen Önemli Doğa Alanları, Önemli Kuş Alanları, Önemli Bitki Alanları, Türkiye Tabiatını Koruma Derneği'nce iletilen Tehdit Altındaki Bitki Türlerinin ve Ekosistemlerinin Korunması ve Yönetimi Projesi, Doğa Derneği'nce iletilen Flamingo Üreme Alanları, Flamingo Beslenme Alanları, Doğal Hayatı Koruma Derneği'nce iletilen ve Konya Havzası için hazırlanmış

olan; Nesli Avrupa Ölçeğinde Tehlike Altında Olan Kuş Türlerinden Küresel Koruma Önlemine Sahip Türlerin Sayıları, Nesli Avrupa Ölçeğinde Tehlike Altında Olan Kuş Türlerinden Çoğu Avrupa'da Yaşayan ve Elverişsiz Biçimde Korunan Türlerin Sayıları, Nesli Avrupa Ölçeğinde Tehlike Altında Olan Kuş Türlerinden Çoğu Avrupa Dışında Yaşayan ve Elverişsiz Biçimde Korunan Türlerin Sayıları, 1992 yılı 1/50000 halihazır (topografik) haritalardan elde edilen Mağaralar, Yollar, Yeşil Alanlar ile senteze katılmakta olan meralar, sazlık-bataklık alanlar, bölgedeki mevcut ve proje aşamasındaki; Karayolları Genel Müdürlüğü Karayolları- Köy Yolları, Enerji Nakil Hatları, Botaş Genel Müdürlüğü kapsamındaki Doğal Gaz ve Petrol Boru Hattı, Ulaştırma Bakanlığı'na iletilen Demiryolu Projesi Güzergahı, Sanayi Bakanlığı'na iletilen Organize Sanayi Bölgesi ve Küçük Sanayi Sitesi Alanları, DSİ'ce iletilen Ana Tahliye Kanalları, Su İsale Hatları, Tuz İşletme Tesislerine, Tekele ait Tuzlalara ve Sanayi Tesislerine (alkim, vb.) ve koruma önlemlerine ilişkin veriler şeklindedir.

Sonuç olarak çalışmada kullanılan toplam 24 katmanın kendi içerisinde temelde 'Koruma Alanları/Doğal Yapı' ve 'Kullanım/Tehdit Alanları' ana grubuna ayrılarak bu iki grubun iki ayrı sentezinin sonradan bir araya getirilmesi ile sentez haritası hazırlanacaktır.

Konya Şubesi

ULUSAL MAĞARA GÜNLERİ'Nİ KUTLADIK

Ulusal Mağara Günleri Sempozyumu, Türkiye Tabiatını Koruma Derneğinin 50. kuruluş yıldönümünde 24-26

Haziran 2005 tarihlerinde Konya ili Beyşehir ilçesinde gerçekleştirilmiştir. Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü'nce mağara araştırmalarının başlamasının 25. yılı nedeniyle düzenlenen bu sempozyumda mağara oluşumu ve gelişimi, mağara biyolojisi, mağara faunası ve florası, mağara mikrobiyolojisi, mağara ekolojisi, mağara turizmi, mağaraların korunması ve kullanılması, mağara ekosistemi bozulmaları, mağara araştırma ilkeleri ve ulusal ve uluslararası mevzuat gibi çeşitli konularda bildiriler sunulmuş olup mağaralarla ilgili çeşitli sergiler düzenlenmiştir.

Daha sonra, mağara yoğunluğu açısından zengin olan Beyşehir'in Çamlık Beldesindeki Körükini, Suluin ve Balataini Mağaraları yerinde gezilmiş ve incelemelerde bulunulmuştur. Sempozyuma doğayla ilgili çeşitli dernek başkanları ve üyeleri, sivil toplum örgütü temsilcileri, konuyla ilgili üniversite üyeleri, idareciler

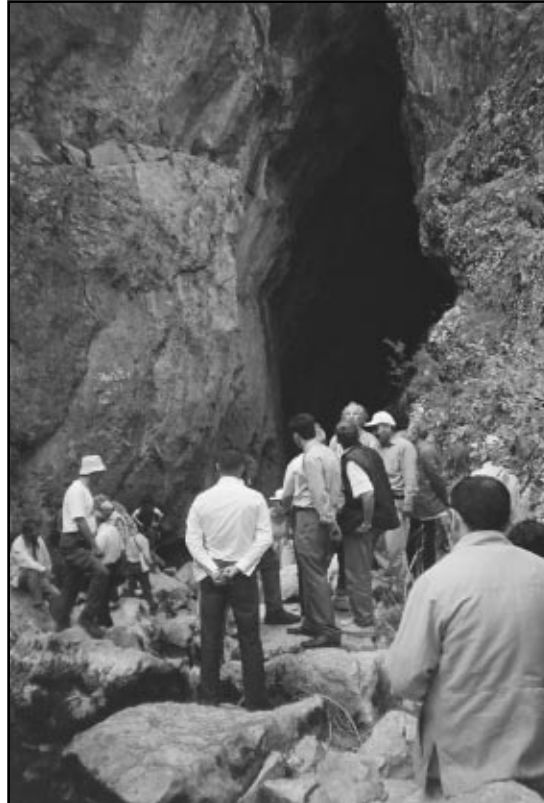
ve doğa severler katılmıştır. Tarihi ve doğal miras açısından zengin olan Beyşehir ilçemizde gerçekleştirilen sempozyuma şubemizi temsil etmek üzere Şehir Plancısı Zehra Sodan katılmıştır.

Konya Şubesi

ŞUBE YÖNETİM KURULU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILDI

Şubemizin 25.01.2005 tarihinde yapılan seçimlerinde asil üye olarak seçilen Yasemin ÇAKIRER akademik çalışmalarından dolayı İstanbul'da ikamet etmeye başladığından yönetim kurulu toplantılarına katılamamakta idi. Yönetim Kurulumuzun 13.06.2005 tarihli toplantısında, Yasemin ÇAKIRER'in asil üyeliği düşmüş ve yerine 1. Yedek Üyemiz Nihan ZEYTUN gelmiştir.

Şubemiz etkinlik alanı içerisindeki bölgede eğitim veren Selçuk Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü ile odamız arasındaki bağ kuvvetlendirmek, düzenlenecek etkinliklerde birlikte yer almak, öğrenci arkadaşlarımız ve öğretim üyelerimizle gerekli iletişimi sağlayabilmek üzere yönetim kurulu toplantımızda alınan kararlar doğrultusunda Üniversite İşyeri Temsilcisi olarak Arş.Grv. Fatih EREN görevlendirilmiştir.

YAYA ÖLÜMLERİYLE İLGİLİ UYARILARA DEVAM EDİYORUZ

Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından son yıllarda gerçekleştirilen yol genişletme çalışmaları ve katlı kavşaklarla transit trafik ağırlıklı yol kesimlerinin artırılması sonucu Ankara kent bütününde yaşanan kazalar konusunda Belediyeyi ikinci kez uyardık. Yaşanan ölüm ve yaralanmalar konusunda İstanbul Yolu özelinde 2004 yılı sonunda yaptığımız uyarıya rağmen gerekli önlemlerin alınmaması üzerine, kamusal sorumluluğumuzun bir gereği olarak İnşaat Mühendisleri Odası ve Şubemizce ortaklaşa gerçekleştirilen basın açıklaması aşağıda sunulmaktadır:

BASIN AÇIKLAMASI (14.06.2005)

İstanbul Yolunda Kan Kurumuyor Geçitler Yapılmıyor, Yayalar Ölmeye Devam Ediyor

15.12.2004 tarihinde TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi

ve TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi tarafından yapılan basın açıklamasında; Ankara'nın güvensiz trafik ortamına dikkat çekilerek özellikle Ankara'yı çevre illere bağlayan yollardaki bilim ve teknik dışı düzenlemeler ve bunların ölümcül sonuçları vurgulanmıştır.

Ankara kent merkezinde son 10 yılda yapılan katlı kavşaklar ve yol genişletme çalışmaları ile trafik kesimler ve bazı zaman dilimleri içinde hızlanmış ve kesintisiz trafik akımı yaratılmıştır. Buna karşılık bütün teknik yanlışlıklarına ilaveten insan öncelikli de olmayan bu uygulamalarla özellikle yayalar gözardı edilerek adeta ölümlere davetiye çıkarılmıştır.

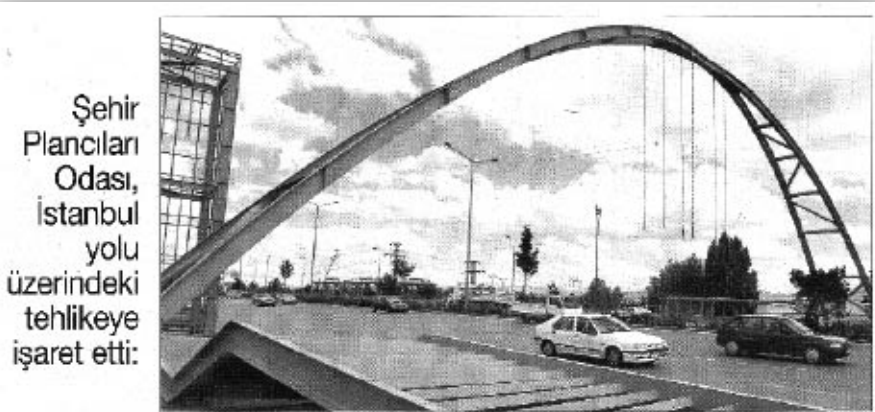
Çağdaş yaklaşımlara aykırı

Kent içi trafik düzenlemesinde toplu taşıma sistemlerinin geliştirilmesi gerekirken, özel araç trafiği özendiren Ankara'nın kent içi trafiği son derece tehlikeli hale getirilmiş ve çözümsüzlüğe itilmiştir.

Ankara'da İstanbul, Eskişehir, Samsun ve Konya istikametlerine çıkış yolları, yapılan katlı kavşaklar ve yol genişletmeleriyle adeta birer

otoyol'a dönüştürülmüştür. Kent merkezine doğru trafiğin kesintisiz olarak akıtılmaya çalışılması başlı başına çağdaş ulaşım politikalarına aykırı bir uygulamadır. Ne yazık ki Belediye yönetimi çağdaş yaklaşımları hiçe saydığı için bu yolları bir ekspres yola dönüştürmüştür. Bu yanlış bir yanlış daha eklenmiş, trafik kesintisiz hale getirilirken yayaların karşıya geçişi için hiçbir önlem alınmamıştır. Oysa ki bu karayolu kesimlerinin bu standart değişikliğine uygun olarak tasarlanması, işaretlemesi ve güvenli yaya geçişleri sağladıktan sonra trafiğe açılması gerekiyordu.

Özellikle İstanbul çıkışı güzergahı üzerinde yapılan yol genişletme ve katlı kavşak çalışmaları sonucu hızlanan trafik nedeniyle onlarca vatandaşımız hayatını kaybetmiştir. 2004 Ocak ayından 2005 Mart ayına kadar İstanbul Yolu 5-15 km. arasında 14'ü yaya olmak üzere 32 kişi yaşamını yitirmiştir (Bkz. EK). Bu güzergahta son birkaç yıldır Ankara'da meydana gelen ölümlü kazalardan çok daha fazla ölümlü kaza olması, tüm bu birikimli yanlışların maalesef acı bir göstergesidir.

'Yaya geçitleri tamamlanmalı'

ANKARA (Cumhuriyet Hürriyet) Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi, İstanbul yolunda yapılan katlı kavşaklar nedeniyle yaya geçitlerinin kurulmasını Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi tarafından yapılan basın açıklamasında uyararak, bu tür uygulamaların yaya güvenliğini tehlikeye düşürdüğünü ve yaya geçitlerinin yapılmasını talep etti.

Basın açıklamasında, Ankara'da yapılan katlı kavşakların yaya güvenliğini tehlikeye düşürdüğünü ve yaya geçitlerinin yapılmasını talep etti. Ankara Şubesi, İstanbul yolunda yapılan katlı kavşakların yaya güvenliğini tehlikeye düşürdüğünü ve yaya geçitlerinin yapılmasını talep etti.

Basın açıklamasında, Ankara'da yapılan katlı kavşakların yaya güvenliğini tehlikeye düşürdüğünü ve yaya geçitlerinin yapılmasını talep etti. Ankara Şubesi, İstanbul yolunda yapılan katlı kavşakların yaya güvenliğini tehlikeye düşürdüğünü ve yaya geçitlerinin yapılmasını talep etti.

Yaya geçitlerinin yapımında yine kuralızsızlık ve bilime aykırılık

İstanbul yolu üzerinde 7 adet yaya üst geçidi yapılması ile ilgili inşaat ihalesi 23.07.2004 tarihinde yapılmıştır. Kamu İhale Kanunu Yapım İşleri ihale yönetmeliğinin 5. maddesinin c fıkrasında “yapım işlerinde arsa temin edilmeden, mülkiyet, kamulaştırma ve gerekli hallerde, imar işlemleri tamamlanmadan ve uygulama projeleri yapılmadan ihaleye çıkılmaz” açık hükmüne rağmen, bu hüküm Ankara Büyükşehir Belediyesi ASKİ Genel Müdürlüğü tarafından açıkça ihlal edilmiş ve 4 adet yaya üst geçidinin yeni, bir adet yaya üst geçidinin ise ihaleden sonra projesi değiştirilmiştir.

Bir adet yaya üst geçidi onayı için Bedaş ve Tedaş’tan ihaleden sonra onay alınmış, yine bir adet yaya üst geçidi için ise arsa sahibi ancak 04.10.2004 tarihinde onay verebilmiştir.

Hukuka ve usullere aykırı olarak yapılan bu işlemler, plansızlığın, bilime ve tekniğe aykırı davranışın ve yayaların trafiğin bir unsuru olarak görülmediğinin açık birer göstergesidir.

Yaya üst geçitlerinin yapılma süresi 60 gün olduğu halde usulsüz uygulamalardan dolayı yer teslimi ancak 82 günde yapılabilmektedir. Muhtelif geçit imalatlarına 26.10.2004, 06.12.2004 ve 08.12.2004 tarihlerinde ancak başlanabilmektedir.

Yaya geçitleri aylardır tamamlanmadı

İhale tarihinin üzerinden bugün itibari ile yaklaşık 11 ay geçmiştir. Katlı kavşak çalışmaları, yol genişletme çalışmaları yapılırken ve bu güzergah üzerinde onlarca insan yaşamını yitirirken insan hayatını hiçe sayan zihniyet bir anda insanların can güvenliğini düşünmeye başlayarak yapımı devam

eden yaya üst geçitlerinin “ölüm tehlikesi” içerdiğini belirten ibareler yerleştirmiştir. Yayalar ise “ölüm tehlikesi” içermeyen(!) ve onlarca kişinin hayatını yitirdiği yollardan güvenli(!) olarak geçmeye yönlendirilmektedir. Yolun yapımından bu yana yeterli güvenlik önlemi almayan Ankara Büyükşehir Belediyesi bu ölümlerin birinci dereceden sorumlusudur.

Her ne sebeple olursa olsun yarım bırakılmış inşaatların tamamlanması gerekirken bu kez Ankara Büyükşehir Belediyesi ASKİ Genel Müdürlüğü tarafından yol üzerinde yeniden yaya üst geçidi ihalesi yapılmıştır.

Buraya aktarılan kaynak ülkenin kıt kaynaklarından aktarılmaktadır ve halkımızın cebinden çıkmaktadır. Hiçbir kişi yada kurumun, ülkemizin kaynaklarını savurganca harcamaya hakkı ve yetkisi yoktur.

Ne yapılmalıdır?

Her kurum ve kuruluş siyasi ve kurumsal sorumluluğun bilincinde hareket etmelidir.

Yaya üst geçitleri tamamlanmaya kadar gerekli yaya güvenliğinin sağlanması için araç hızlarının kontrolsüz yükselmesine engel olunması

ve yaya güvenliği sağlanabilmesi için yaya geçişleri gerektiren her noktaya ışıklı yaya geçitleri konularak taşıtlar durdurulmalı, hızlar azaltılmalıdır.

Tüm özel mülk ve duraklar ile kenar yol kesişimleri, standartlara uygun teşkil edilmiş ve işaretlenmiş “toplayıcı yollar” aracılığı ile gerçekleştirilmelidir.

Yarım kalan yaya üst geçitleri standartlarına uygun olarak derhal tamamlanmalıdır.

İnşaat Mühendisleri Odası ve Şehir Plancıları Odası Ankara Şubeleri olarak ilgili tüm kesimleri duyarlılığa davet ediyoruz

Yaşanan ölümlerin bir an önce son bulması için Ankara Büyükşehir Belediyesini akla, bilime ve tekniğe uygun davranmaya ve Ankara’nın sahipsiz olmadığını göstermek üzere Ankara Valiliği, Kamu Kuruluşları, Ankara için duyarlı olan tüm kişi, kurum ve kuruluşlarını ve Cumhuriyet Savcılığı’na göreve davet ediyoruz. 14.06.2005

**TMMOB Şehir Plancıları Odası
Ankara Şubesi ve İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi**

Ek: İstanbul Yolu 5-15 km arasındaki kaza istatistikleri

BASIN AÇIKLAMASI EKİ:			
İSTANBUL YOLU 5-15. KM. ARASINDAKİ KAZALAR			
01/01/2004 tarih ve 01/03/2005 tarihleri arasında İstanbul Yolu 05 ile 15 Km. arasında meydana gelen kazalar, ölü ve yaralı sayısı...			
	Normal Kaza	Yaya Kazaları	Toplam
Ölümlü Kaza:	14	12	26
Ölü sayısı:	18	14	32
Yaralı kaza:	129	42	171
Yaralı sayısı:	226	51	277

Kaynak: Ankara Emniyet Müdürlüğü (Bölge Trafik Denetleme Şube Müdürlüğü), Mayıs 2005, Bilgi edinme başvurusuna verilen yanıt

Ankara Şubesi

17 HAZİRAN'DA KONUR SOKAKTAYDIK

17 Haziran Dünya Silahsızlanma Günü nedeniyle Şubemiz, Çevre Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası Ankara Şubeleri, Uluslararası Af Örgütü Türkiye Çocuk Hakları Grubu ile Konur Sokak'ta çocukların katılımıyla resim, mektup, yazı çalışmalarını gerçekleştirdi.

Ana temalarının silah ticaretinin kontrol altına alınması, silahsızlanma için

silahlar denetlensin

öneriler ve düşledikleri dünya olan çocukların çalışmaları sırasında Imagine klipi gösterildi. Etkinliğe çağrı metni aşağıda sunulmaktadır.

17 Haziran Dünya Silahsızlanma Günü Yaşanabilir, Sağlıklı, Güvenli Bir Çevre ve Dünya İçin...

TMMOB Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi ve Uluslararası Af Örgütü Türkiye Çocuk Hakları Grubu Uluslararası Af Örgütü, Oxfam ve Uluslararası Hafif Silahlar Eylem

Ağı (IANSA) tarafından yürütülen kampanya çerçevesinde 17 Haziran Dünya Silahsızlanma Günü'nde çocuklarla bir araya geliyor.

Silahlar Denetlensin Kampanyası, silah ticaretini kontrol altına alacak uluslararası bir Silah Ticareti Sözleşmesi'nin Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilmesini amaçlıyor.

Bu Sözleşme, silahların insan hakları ihlallerinde kullanılabileceği ülkelere ihracını yasaklayacak.

17 Haziran 2005, saat: 15.00'da Ankara Konur Sokak'ta gerçekleştirilecek etkinlikte çocuklar resim yapacaklar, mektup yazıp Başbakana gönderecekler.

Etkinliğe silahlar, silahlı çatışmalar ve savaşlar yüzünden mülteci durumuna düşürülmüş çocuklar da katılacaklar.

Yaşanabilir, Sağlıklı, Güvenli Bir Çevre ve Dünya İçin 17 Haziran Dünya Silahsızlanma Günü Etkinliklerimize tüm çocuklar davetli Unutmayın!

Dünyada;

- her yıl konvansiyonel silahlarla 500,000 üzerinde insan ölüyor; yani dakikada 1 kişi,
- her yıl 16 milyar mermi üretiliyor, yani kadın, erkek, çocuk herkese 2 mermi,

Fotoğraflar: Nergis DEMIRKAYA

"Silahlanmayı durdurun" çağrısı

17 Haziran Dünya Silahsızlanma Günü'nde daha yaşanabilir, sağlıklı ve güvenli bir çevre isteyen çocuklar Konur Sokak'ta bir araya geldi. Türk Mimar ve Mühendis Odaları Birliği Ankara Şubeleri ve Uluslararası Af Örgütü Türkiye Çocuk Hakları Grubu'nun organize edilen etkinlikte çocuklar yere serilen büyük bezlerin üzerine gözleri duydukları dünyayı süsleyen evler, ağaçlar, kelebekler ve güneş yaptıkları, Silahlanmaya başta çocuklar olmak üzere insanların ölmü-

ne neden olduğu için karşı çıktıklarını belirten çocuklar, Başbakan Recep 'Tiyip Erdoğan'a da mektup yazdılar. 12 yaşındaki Dilek Dikmen, mektubunda şunları söyledi:

"Size silahsız bir dünya özlemini bildirmek için yazıyorum. Çünkü savaşlarda insanlar ölüyor. İnsanların ölmesini istemiyorum. Bunun için de savaşları olmamasını diliyorum. Silahlanmaya karşıyım, silahlanmayı durdurun."

- her yıl yaklaşık 8 milyon hafif silah üretiliyor ve bunların çoğu sivillerin eline geçiyor,
- hafif silahlar o kadar yaygın ki, dünya çapında her 10 kişiye bir silah düşüyor,
- dünya ülkelerinin üçte biri, sağlık hizmetleri için harcadığı paradan daha fazlasını ordu için harcıyor,
- sivillerin sahip olduğu silah sayısı, devletlerin elindekinden daha fazla. Hafif silahların %60'ı sivillerin elinde,
- Afrika, Asya, Orta Doğu ve Latin Amerika ülkelerinin silahlara harcadığı 22 milyar doların yarısıyla bu ülkelerdeki bütün çocuklar ilkokul eğitimi alabilir,
- Dış yardım alan ülkeler sıralamasında ikinci olan Endonezya, aldığı yardım miktarının neredeyse tamamı kadar parayı ordu için harcıyor,
- 1998-2001 yılları arasında ABD, Britanya ve Fransa'nın gelişmekte olan ülkelere yaptıkları silah satışından kazandıkları para, yaptıkları yardımdan daha fazla,
- Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin 5 daimi üyesi olan ABD, Britanya, Fransa, Rusya ve Çin dünya konvansiyonel silah ihracatının %88'ini elinde tutuyor,
- Bugün Kara Mayınları Sözleşmesi, Uluslararası Ceza Mahkemesi varsa,

bunlar tüm dünyada insanların yarattığı baskılar sonucu hayata geçti.

Bu kez de başarabiliriz.

TMMOB Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, Mimarlar Odası Ankara Şubesi, Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi ve Uluslararası Af Örgütü Türkiye Çocuk Hakları Grubu

“ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ NASIL KORUNMALI?” PANELİ KİTAP HALİNE GETİRİLDİ

TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu adına sekreteryalığı Şubemizce gerçekleştirilen ve 10 Temmuz 2004 tarihinde yapılan “Atatürk Orman Çiftliği Nasıl Korunmalı?” paneli Şubemizce yayın haline getirilerek 1000 adet basıldı. Panelde, Ankara milletvekilleri, AOÇ Müdürü, AOÇ konusuyla ilgili çalışmaları olan Meslek Odaları temsilcilerinin yanında, akademisyenler ve sivil toplum örgütü temsilcileri yer almıştı.

Yayın, yapılan bu paneldeki konuşma ve sunuşları içeriyor. Panelde dile getirilen görüşlerin, Türkiye Cumhuriyeti'nin Ulus Devlet oluşturma sürecinde örnek kurumlardan biri

olan Atatürk Orman Çiftliği'nin hem tarihsel bir emanet, hem de Ankara ve Türkiye için önemli bir yeşil potansiyel olarak kullanılarak korunması yönünde önemli öngörülerini barındırdığını ve yayın haline getirilmesiyle de önemli bir kaynak olarak ilgilenenlere ve Ankaralılara yararlı olacağını umuyoruz. Panel kitabını üyelerimiz Şubemizden edinebilirler.

MEZUNİYET TÖRENLERİNE KATILIM SAĞLADIK

Şubemizin etkinlik bölgesi içinde yer alan Erciyes Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü öğrencilerinin mezuniyet törenlerine katılım sağladık.

14 Haziran 2005 tarihinde Gazi Üniversitesi'nde ve 25 Haziran 2005 tarihinde Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde gerçekleşen mezuniyet törenlerine Eser Atak, Sibel Küçük, Hayriye Çelik, S. Zafer Şahin, 29 Haziran'da Erciyes Üniversitesi'ndeki mezuniyet törenine ise Kayseri İl Temsilcimiz Şükrü Balaban katılarak aramıza

katılan meslektaşlarımızı kutladı ve Odamızın “Mesleğe Hoşgeldiniz” belgeleriyle dereceye giren arkadaşlarımıza hediyelerini verdiler. Lisans eğitimlerini tamamlayarak mesleğe adım atan bütün arkadaşlarımıza meslek hayatlarında başarılar diliyoruz.

 Ankara Şubesi

ŞUBE GÜNCESİ

09 Haziran 2005: Atatürk Dil ve Tarih Yüksek Kurumu’nda, Atatürk Kültür Merkezi’ndeki gelişmelerin değerlendirildiği toplantıya, Kurum Başkanı, Başkan Yardımcısı, Mimarlar Derneği, Mimarlar Odası Ankara Şube temsilcileri ile Şubemiz adına Eser Atak ve Serdar Karaduman katıldı.

11 Haziran 2005: Gazi Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü öğrencilerinin mezuniyet törenine Eser Atak ve Sibel Küçük katıldı.

14 Haziran 2005: G.Ü.M.M.F Şehir ve Bölge Planlama Bölümü tarafından düzenlenen Uluslararası Yaz Okulu kapsamında, Eser Atak “80 Yılda AOÇ Kullanımındaki Değişim, Çiftliğin Kent Planlamasındaki Önemi” konulu sunuş gerçekleştirdi.

14 Haziran 2005: Şubemizce İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi ile “İstanbul Yolunda Kan Kurumuyor; Geçitler Yapılmıyor, Yayalar Ölmeye Devam Ediyor” başlıklı basın açıklaması gerçekleştirildi.

18 Haziran 2005: Genel Merkez, Şube ve Temsilcilik çalışmalarının yanı sıra son dönem mesleğimizin, Odamızın gündemini oluşturan konuların konuşulduğu Odamız 23. Dönem II. Danışma Kurulu’na Şube Başkanı Eser Atak katıldı.

24 Haziran 2005: Ulus Paneli ve Ulus Bölgesi üzerine yapılacak

çalışmalar ile ilgili görüşmek üzere Ankaram Platformu “Ulus Girişimi” toplantısına Eser Atak ve E. Serdar Karaduman katıldı.

25 Haziran 2005: Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü öğrencilerinin mezuniyet törenine Hayriye Çelik ve S. Zafer Şahin katıldı.

24 Haziran 2005: TMMOB Yabancı Mühendis-Mimar ve Şehir Plancılarının çalışma izinleri ve geçici üyelik uygulamaları eğitimine Hayriye Çelik katıldı.

11 Temmuz 2005: Ankara İl Koordinasyon Kurulu’na organizasyonu gerçekleştirilen, ölümünün 11 yılında Teoman Öztürk’ü Anma Etkinliklerine Sibel Küçük, Demet Gürbüzler katılım sağladı.

 Ankara Şubesi

BASINDA ŞUBE

10 Haziran 2005: Yeni Adım Gazetesi “Şehir Plancıları Odasından, Mimarlar Odası’na tepki: Taleplerinizi geri çekin” başlığı ile M. Yesari Sezgin’in görüşlerine yer verdi.

13 Haziran 2005: Arayış Gazetesi “Mimarlık Kültürü’ne aykırı” başlığı ile M. Yesari Sezgin’in görüşlerine yer verdi.

15 Haziran 2005: Sabah Gazetesi “Mimarlar ve Şehir Plancıları: “AOÇ devri olamaz” başlığı ile G.Ü.M.M.F Uluslar arası çalıştayda Şube Başkanı Eser Atak’ın konuşmasına yer verdi.

17 Haziran 2005: Gazete Ankara “Üst geçitler de çıkmazda” başlığı ile Şubemiz İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi ile gerçekleştirdiği ortak basın açıklamasına yer verdi.

18 Haziran 2005: Sabah Gazetesi “Silahlanmayı durdurun” çağrısı ”

başlığı ile Dünya Silahsızlanma Günü Etkinliği’ne yer verdi.

19 Haziran 2005: Evrensel Gazetesi “Çocuklar, silahsız dünyayı resmetti!” başlığı ile Dünya Silahsızlanma Günü Etkinliği’ne yer verdi.

24 Haziran 2005: Cumhuriyet Ankara “Yaya Geçitleri Tamamlanmalı” başlığı ile Şubemiz İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi ile gerçekleştirdiği ortak basın açıklamasına yer verdi.

24 Haziran 2005: Cumhuriyet Ankara “STÖ’lerden Mogan Çağrısı” başlığı ile Mogan Gölü’ne ilişkin oda ve derneklerce hazırlanan ortak rapora yer verdi.

28 Haziran 2005: Hürriyet Gazetesi “AKM’de noktayı Sezer koyacak” başlığı ile AKM alanında gerçekleştirilmesi düşünülen projeye ilişkin Şubemiz de içinde yer aldığı çalışma grubunun görüşlerine yer verdi.

01 Temmuz 2005: Sabah Gazetesi “AKM eleştirileri Sezer’de” başlığı ile Şube Başkanı Eser Atak II. Başkanı Serdar Karaduman’ın katıldığı 9 Haziran’da Milli Komite sekreterliğinde konuya ilişkin gerçekleşen toplantıya yer verdi.

02 Temmuz 2005: Birgün Gazetesi “Raci Bademli İyi Uygulamalar Ödülü Ankara sınırını aştı” başlığı ile Şubemiz sekreteryahlığında gerçekleştirilen yarışmaya yer verdi.

08 Temmuz 2005: Cumhuriyet Ankara’nın birinci yılı nedeniyle Şube Başkanı Eser Atak’ın konuya ilişkin görüşlerine yer verdi.

08 Temmuz 2005: Cumhuriyet Ankara “Kent, ortak akılla yönetilmeli” başlığı ile Eser Atak’ın yaşadığımız yerde söz sahibi olmamız gerektiğini vurgulayarak kent yönetimine katılımın önemini vurgulayan yazısına yer verdi.

HAYDARPAŞA GARI GÜNDEMLİ KENT KONSEYİ TOPLANTISINA KATILDIK

Kent Konseyi olağanüstü toplantısı 7 Haziran 2005 tarihinde saat 13.00 da Kadıköy Belediyesi Brifing Salonu'nda yapıldı. Toplantıya odamız adına Kent Konseyi üyesi İlknur Karakaş katıldı.

Toplantının gündemi Ticaret Merkezi olarak planlanan Haydarpaşa Garı ve çevresi idi.

Kent Konseyi aylık olağan toplantısı 25 Mayıs 2005 tarihinde saat 14.00 da Kadıköy Belediyesi Brifing Salonu'nda yapılmıştı. Bu toplantı sonucunda Konsey bu konu ile ilgili olarak Planlama, Çevre ve Tarih Komisyonlarında yer alan kişilerden oluşan bir çalışma komisyonu oluşturularak konunun bu komisyona havale edilmesi kararını almıştı. Komisyonunda odamız adına İlknur Karakaş yer aldı.

Çalışma komisyonu 25.5.2005 ve 1.6.2005 tarihlerinde toplanarak Kent Konseyine sunulmak üzere bir rapor ve eylem planı önerisi hazırladı.

Bu rapor komisyona katılan üyelere imzalanarak 07.06.2005 tarihindeki

olağanüstü Kent Konseyi toplantısında konsey üyelerinin görüşüne sunulmak üzere kabul edildi.

Hazırlanan raporda planın aksayan tarafları ve uygulama sonucunda teknik, sosyal, tarihi ve kültürel açıdan meydana gelebilecek sorunlar vurgulandı.

Eylem planının geliştirilerek çalışır hale gelmesi için ise konsey üyeleri arasından gönüllü katılım ile eylem organizasyon ve yürütme komitesi seçildi.

AB SÜRECİNDE “HİZMETLERİN SERBEST DOLAŞIMI” VE ŞEHİR PLANCILARININ GELECEĞİ PANELİ YAPILDI

Odamız tarafından 25 Haziran 2005 tarihinde Ortaköy-Princess Otelde üyelerimizin katılımıyla AB Sürecinde “Hizmetlerin Serbest Dolaşımı” ve Şehir Plancılarının Geleceği Paneli gerçekleştirildi.

Bu çerçevede aşağıda yer alan metin ile Panelin amacı belirtildi.

1980’li yılların ikinci yarısından itibaren tüm dünya ölçeğinde politik, ekonomik, sosyal ve kültürel boyutlu büyük bir dönüşüm süreci yaşanmaktadır. Gelişmiş ülkeler kapsamında hammadde ve doğal kaynakların tükenme noktasına geldiği, uluslararası krizin tüm boyutları ile yoğun bir biçimde yaşandığı günümüzde, krizden kurtulma arayışları içinde pek çok farklı uluslararası kuruluşun yeni sermaye birikim bölgeleri oluşturma (Asya-Pasifik Ekonomik İşbirliği Forumu, Kuzey Amerika Serbest Ticaret Anlaşması-NAFTA ve Avrupa Birliği) çabaları ve arayışları yoğunlaşmıştır. Bu uluslararası kuruluşlardan biri olan Avrupa Birliği’ne girebilmek adına, ülkemizin

özellikle 2000 yılından itibaren uyum çalışmalarını hızlandırdığı bilinmektedir. Karşılıklı olarak yapılan uzun bir süreci kapsayan çeşitli müzakereler, zirve toplantıları, konsey direktifleri, gelişme raporları kapsamında ülkemizi ilgilendiren ve üzerinde durmamız gereken en önemli üç kritik konu, ortak tarım, uyum politikaları ve hizmetlerin serbest dolaşımıdır. Hizmetlerin Serbest Dolaşımı (GATS-The General Agreement on Trade) konusu son bir yıl içinde yoğun olarak meslek odaları ve akademik çevrelerde tartışılmaktadır. Şehir planlama meslek alanını da yakından ilgilendiren bu gelişmelerin değerlendirilmesi ve gelecekte olası sorunlara karşı hazırlıklı olunması amacıyla tüm boyutları ile birlikte tartışılması gerekmektedir. “Hizmetlerin Serbest Dolaşımı” tüm meslek faaliyet alanlarını rekabete açarken, üye devletlerde çeşitli meslekleri icra eden kişilere ülkemizde çalışmalarını halinde geniş bir çalışma özgürlüğü getirmektedir. Türkiye’nin işsizlik sorununun bir yansıması olarak Şehir ve Bölge Plancılarının da istihdam sorunu yaşadıkları bu süreçte konunun öncelikle, üniversite eğitim süreci ve kalitesinden başlayarak, akreditasyon, devlet destekleri- yatırımları, mesleğin tanımlanması, meslek çalışma alanlarının belirlenmesi ve denetlenmesi, meslek odalarının yeniden yapılanması alt başlıkları ile ivedilikle ele alınması gereği kaçınılmazdır. 1985 yılında 85/384/EEC Sayılı Konsey

Direktifinin 1990 tarihli düzeltmesi ile meslek alanımızda AB'ye üye bir devlette hizmet sağlamak amacıyla bulunma ve serbestlik hakkının etkin bir biçimde uygulanmasını kolaylaştırmaya yönelik düzenlemeler içeren diploma, sertifika ve resmi nitelikli diğer belgelerin karşılıklı tanınması konusunda ilkeleri belirlemek ve yasal düzenlemeleri yapmak üzere, 28 Şubat 2005 tarihinde TMMOB tarafından hazırlanarak bakanlığa ve görüş alınmak üzere tüm meslek odalarına iletilen “Yetkili Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Belirlenmesi ve Belgelendirilmesi” kanun tasarısı üzerinde çalışılmaktadır.

Panelin açılış konuşmalarını TMMOB Şehir Plancıları Odası Genel Başkanı Erhan Demirdizen ve İstanbul Şube Başkanı Ahmet Turgut yaptı. Oturum Başkanlığını Ar. Gör. Levent Yazar'ın yaptığı “AB Uyum Çalışmaları Kapsamında Hizmet Ticareti-Hizmetlerin Serbest Dolaşımı ve Şehir Planlama Mesleğine Etkileri” konulu birinci oturuma Murat Tahsin Yörüng ve Ebru Ölmez; oturum Başkanlığını Yrd. Doç. Dr. Ferhan Gezici'nin yaptığı Hizmetlerin Serbest Dolaşımı Kapsamında “Yetkili Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Belirlenmesi ve Belgelendirilmesi Yasa Tasarısının Şehir ve Bölge Planlama Eğitimine ve Uygulama Pratiğine Etkileri konulu ikinci oturuma Prof. Dr. Zekai Görgülü, Prof. Dr. Nuran Zeren Gülersoy, Şirin Gülcen Eren, Özlem Reşat Yücel, Yrd.

Doç. Dr. Şence Türk, Yrd. Doç. Dr. Nihan Sönmez, Ar. Gör. İclal Kaya, Aytaç Ölkebaş; oturum başkanlığını Ahmet Turgut'un yaptığı Hizmetlerin Serbest Dolaşımı Kapsamında “Yetkili Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Belirlenmesi ve Belgelendirilmesi” Yasa Tasarısı Oluşumunda Şehir Plancıları Odasının Rolü ve İşlevi konulu üçüncü oturuma Erhan Demirdizen, Remzi Sönmez, Necati Uyar ve Senihi Kitapçı katıldı.

“Yetkili Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Belirlenmesi ve Belgelendirilmesi” yasa tasarısının düzenleme ilkelerinin saptandığı bu Panelin ardından çalışma sürecini devam ettirmek, kamuoyunu ve meslektaşlarımızı bilgilendirmek amacıyla ikinci bir etkinlik yapılması düşünülmektedir.

 İstanbul Şubesi

ISPARTAKULE, TAHTAKALE VE TATARCİK MEVKİİLERİ İLE İLGİLİ PLANLARA DAVA AÇTIK

Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca 3194 sayılı İmar Kanununun 9. maddesine istinaden 17. 01. 2005 t.t Ispartakule, Tahtakale ve Tatarcık mevkileri 1/50.000 ölçekli İstanbul Metropolitan Alan Nazım İmar Planı Değişikliği, 1/5.000 ölçekli Tahtakale-Tatarcık-Ispartakule

mevkileri muhtelif parsellere ait Nazım İmar Planı ve 1/1.000 ölçekli Tahtakale-Tatarcık- Ispartakule mevkileri muhtelif parsellere ait Uygulama İmar Planının iptali için odamız tarafından dava açıldı.

1980 onanlı Metropolitan Alan Nazım İmar Planında, Olimpikköy ve Ağaçlandırılacak Alan kapsamında kalan 600 hektarlık alanın “Toplu Konut” alanına dönüştürüldüğü, bu değişiklik ile Olimpikköy alanının daraltılarak, neredeyse bir milli dava haline getirilen Olimpiyatların ülkemizde düzenlenmesi amacının önüne set çekildiği, bölge planının bütün dengelerini bozan, bölgeye nüfus yığmayı hedefleyen, metropolün üst ölçekli planlarda belirlenmiş gelişme stratejilerini yok sayan noktasal ve rant amaçlı bir planlama yaklaşımı olduğu, 1/50.000 ölçekli Metropolitan Alan Nazım İmar Planında 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Nazım İmar Planı yapımı ve onaması ile ilgili herhangi bir hüküm yer almamakta doğrudan aynı tarihte onanan 1/5.000 ve 1/1.000 ölçekli planlara atıfta bulunduğu, 17.01.2005 tarihinde Bakanlıkça resen onanan 1/5.000 ölçekli Nazım İmar Planları ve 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planlarından uygulama yapmak telafisi mümkün olmayacak zararlara neden olacağı,

01.04.2004 tasdik tarihli değişiklikle olduğu gibi 17.01.2005 tarihinde resen onanan planlarda da Küçükçekmece Gölü Havza Sınırları ve 1. derece

Arkeolojik Sit Alanları işlenerek plan kararı haline getirilmediği,

1/5.000 ölçekli Tahtakale, Tatarcık, Ispartakule Toplu Konut Nazım İmar Planı ve 1/5.000 ölçekli Tahtakale, Tatarcık, Ispartakule Muhtelif Parseller Nazım İmar Planı,

3194 sayılı imar kanununda belirlenen plan hiyerarşisine göre 1/25.000 ölçekli üst plan kararlarına dayanmayan, planlama nüfusunun ihtiyacı olan donatıları standartlara uygun olarak ayrılmayan, planlama nüfusu ve planlama yaklaşımını aktaran plan raporundan yoksun olarak hazırlanan 1/5.000 ölçekli Nazım İmar Planları 3194 sayılı imar kanunundaki tanıma uymadığı,

Bir alana ilişkin iki farklı planla, plan kararı getiriliyor olması hukuki açıdan bu bölge için hangi planın geçerli olduğu konusunda bir belirsizlik yarattığı, her iki planda da yoğunluk değeri olarak 150ki/ha verildiği, bu değere göre yaklaşık 650 ha'lık alanda 97.500 kişinin yaşaması öngörüldüğü, bu nüfusun ihtiyacı olan donatı alanlarının planlarda ayrılmadığı,

Her iki planda da İSKİ koruma bantlarının işlendiği ancak yönetmelikte belirtilen yoğunlukların çok üzerinde yoğunluk önerilerek alanın su toplama havzası olduğunun göz ardı edildiği,

Ayrıca her iki planda incelendiğinde dere güzergâhları ve koruma bantlarının yoğun olarak geniş ve hızlı trafik yolları ile bölündüğü ve kesildiği, Kentsel Çalışma Alanları Lejantı içinde Akaryakıt ve LPG istasyonlarının yapımına olanak verilmediği, bu durumun İstanbul İmar Yönetmeliği'ne aykırı olduğu, donatı alanlarının Özel Okul, Özel Hastane, Özel Spor Tesisi olarak kullanılmasının bölgede yaşayan halkın ihtiyacı olan donatıların karşılanamamasına neden olacağı,

1/1.000 ölçekli Toplu Konut Alanı Uygulama İmar Planı ve 1/1.000 ölçekli muhtelif parsellere ait Uygulama İmar Planı

1/1000 ölçekli planlar incelendiğinde

öncelikle 1/5.000 ölçekli Nazım İmar Planlarında Konut Alanları için 150 kişi/ha olarak belirlenen yoğunluk değerlerine uymayan E:1.50 yapılaşma emsali, ticaret alanlarında ise E:2.00 yapılaşma emsali belirlendiği görülmektedir. E:1.50 yapı emsali yaklaşık olarak 600 kişi/ha yoğunluğa karşılık gelmekte olup, Bayındırlık İskan Bakanlığı'nın aynı anda onadığı 1/5.000 ölçekli planlarla, 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planları bir biri ile uyumsuz olduğu,

Afet İşleri Genel Müdürlüğünce 10.07.2001 tarihide onanmış bulunan Zemin Etüdünün dikkate alındığına dair gerek Lejantlarda gerekse plan notlarında herhangi bir hüküm bulunmadığı

Yine aynı şekilde 1/1.000 ölçekli planlara ilişkin İSKİ görüşü alınmamış olup, planların üzerine sadece koruma kuşakları işlenmiş, ancak bu koruma kuşakları için İSKİ İçme Suyunu Koruma ve Kontrol Yönetmeliğinde belirlenen emsal ne nüfus değerlerinin çok üzerinde yapılaşma hakları onandığı,

1/1.000 ölçekli planlara altlık olacak şekilde İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu görüşü alınmamış, 1/5.000 ölçekli planlar için alınmış olan görüşün ek paftasında "net sınırlar 1/1.000 ölçekli planlarda belirlenecektir." denmesine rağmen sınırlar ek paftadan büyütülerek planlara işlendiği hususları ile diğer hususlar,

dava gerekçesinde açıklanmıştır.

 İstanbul Şubesi

NERA KANUNUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER İLE İLGİLİ GÖRÜŞ OLUŞTURDUK

Samsun Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın önerisi ile gündeme gelen, 4342 sayılı Mera Kanununda değişiklik

yapan 5178 sayılı kanunda değişiklik yapılması yönündeki taleple ilgili olarak İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Planlama Müdürlüğü'nün tasarımı değerlendirme aşamasında odamız görüşlerini de dikkate almak istemesi ile odamızın görüşleri talep edildi. Bu talep doğrultusunda 14 Haziran 2005 tarihinde Şubemizde bir toplantı gerçekleştirildi. Toplantıya, Şube Sekreterimiz Ali Rıza Nurhan, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümünden Ar. Gör. Levent Yazar, Yıldız Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümünden Doç. Dr. Betül Şengezer, üyelerimizden Özlem Bingöl ve Sema Reyhan Cingöz katıldı. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümünden İclal Kaya toplantıya yazılı görüşlerini ilettiler. Toplantıda konuya ilişkin hazırlanan rapor aşağıda yer almaktadır.

"Ülkemizin % 99'unun deprem kuşağında olduğu gerçeği ile birlikte, 1980'li yıllarda itibaren tüm büyük kentlerimizin kaçak yapılaşma süreci ile plansız gelişmiş olması ve bu nedenle de yeterli donatı alanına, özellikle yeşil alanlara ihtiyaç olduğu göz önünde bulundurulduğunda, Büyükşehir Belediye sınırları dahilinde kalan mera alanlarının öncelikle ve özellikle depreme karşı alınan önlemler kapsamında deprem sonrası toplanabilecek, toplanma alanı niteliğinde, normal hayatta ise rekreasyon ihtiyacını karşılayacak yapı yapılmayacak açık alan ve yeşil alanlar olarak planlanması daha doğru bir yaklaşım olacaktır. Bu bağlamda 14. maddenin "d" bendinin yapılaşmaya izin veremeyecek şekilde;

"d) köy yerleşim yeri ile Belediye ve mücavir alan sınırları içinde kalan alanlarda; kent parkı, hayvanat bahçesi, açık spor alanı, piknik dinlenme alanı vb. tesisler için ihtiyaç duyulan kullanımlara tahsis etmek üzere imar planlarının hazırlanması, ..." olarak düzenlenmesi kentlerimiz ve kentlerde yaşayan vatandaşlarımız açısından daha doğru olacaktır. Ayrıca Samsun Büyükşehir

Belediyesince önerilen maddede sıralanan diğer kamu hizmetleri için zaten 14. maddenin “c” bendi yeterli açılımı sağlanmaktadır. Kamu yatırımlarından bazılarının kamu kurumu olan belediyeler tarafından da gerçekleştirilebileceği unutulmamalıdır

14. maddenin “d” bendinin yukarıdaki önerdiğimiz şekli ile kabul edilmesi halinde bentte yer alan kullanımların hiç birinin gelir getirici fonksiyon olmaması ve halkın sınırsız kullanımına sunulması nedenleri ile ve ayrıca yatırımları gerçekleştirmek ve bakımı için harcama yapacak olan belediyelerin kıt kaynaklarından ot parası ayrılması donatı alanlarının gerçekleşmesinin önünde başka bir engel olacağından Büyükşehir Belediyesinin önerdiği şekli ile 30 maddenin “e” bendindeki değişiklik şubemizde konu ile ilgili kurulan komisyonca uygun görülmüştür.”

Istanbul Şubesi

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNCE ONAYLANAN A. DUDULLU, Y. DUDULLU, ESENLER, IHLAMURKAYA, YENİ ÇAMLICA MAHALLELERİ PLANLARINA İTİRAZ ETTİK

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Şehir Planlama Müdürlüğüne hazırlanan ve 18.04.2004 tarihinde onanan 1/5000 ölçekli A.Dudullu, Y.Dudullu, Esenler, Ihlamurkaya, Yeni Çamlıca Mahalleleri Nazım İmar Planına yapılan itirazların düzeltilmesi gerekçesi ile 16.03.2005 tarih ve 589 sayılı meclis kararı ile yeniden kabul edilen ve 27.05.2005 tarihinde Harita Müdürlüğünde askıya çıkarılan planlar incelenmiş ve aşağıda

sıralanan kamu yararına olmayan uygulamaların varlığı tespit edilmiştir.

1) Planın önemli bir kısmı, Elmalı Barajı Sutoplama Havzası uzak koruma kuşağında kalmakta olmasına rağmen, meclis kararı ile yoğunluk artışına gidilerek, İSKİ Yönetmeliğine aykırı olarak yoğunluk artışı getirilmiştir.

2) Planlama alanı genelinde yoğunluk artışı yapılmış olmasına rağmen, artan nüfus hesaplanarak nüfusun ihtiyacı olan donatı alanları plana eklenmemiştir.

3) Planlarda yoğunluk artışı nedeniyle donatı ihtiyacı söz konusuysen parsel bazında yapılan itirazlar haklı görülerek, az olan donatı alanları yeni düzenleme ile daha da azaltılmış, birçok yerde de tamamen kaldırılarak konut alanına çevrilmiştir. Bu kısımlarda yeni yoğunluklar yeni donatı ihtiyaçlarının ortaya çıkmasına neden olmuştur.

4) 18.04.2004 tarihli 1/5000 ölçekli A.Dudullu, Y.Dudullu, Esenler, Ihlamurkaya, Yeni Çamlıca Mahalleri Nazım İmar Planına askı süresince yapılan itirazlar nedeniyle yeniden elden geçirilmesi ve düzeltilmesi çalışmaları devam ederken Emlak Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı mülkiyetinde bulunan yaklaşık 330.000 m²'lik alan, 15.12.2004

tarih ve 1098 sayılı meclis kararı ile değiştirilmiştir.

Ayrıca 18.08.2004 tarihli planda Semt Parkı olarak düzenlenen alan için gerek Zemin Deprem İnceleme Müdürlüğü gerekse; DSİ Genel Müdürlüğüne yerleşmeye uygun olmadığına dair yazıları mevcutken, askıda bulunan planlarda bu alan yapılaşmaya açılmıştır.

Söz konusu meclis kararı ile 330.000 m²'lik alanın büyük oranda dere mutlak koruma bandı ve orta öğretim, ilköğretim ana okulu spor alanı gibi donatılara ayrılan bölümü, İSKİ Yönetmeliklerine aykırı olarak 280 k/ha yoğunluklu konut alanına dönüştürülmüştür. Bu uygulama ile plan genelinde zaten yetersiz olan donatı dağılımı daha da kötü hale getirilmiştir.

Yukarıda sayılan nedenlerle 18.04.2004 tarihli 1/5000 ölçekli A. Dudullu, Y. Dudullu, Esenler, Ihlamurkaya, Yeni Çamlıca Mahalleri Nazım İmar Planında yapılan değişiklikler planın geleninde yoğunluk arttırıcı, donatı azaltıcı kararlar olmakla beraber ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşlerine ve kamu yararına aykırıdır.

3194 sayılı İmar Kanunu ve Yönetmeliklerine aykırı yapılan bu değişiklikler planlama ilke ve prensiplerine aykırı olduğundan iptali gerekmektedir.

PLANLAMA, KENT YÖNETİMİ, YERELLEŞME BAĞLAMINDA KATILIMDA YENİ YAKLAŞIMLAR-I PANELİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

8 Haziran 2005 tarihinde, Odamız, Zeytinburnu Belediye Başkanlığı ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü işbirliğiyle Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Oditoryumunda "Planlama, Kent Yönetimi, Yerelleşme Bağlamında Katılımda Yeni Yaklaşımlar-I" Paneli gerçekleştirilmiştir.

TMMOB Şehir Plancıları Odası Genel Başkanı Erhan Demirdizen, İstanbul Şube Başkanı Ahmet Turgut ve Zeytinburnu Belediye Başkanı Murat Aydın açılış konuşmalarını gerçekleştirmiştir. Oturum Başkanlığını Prof. Dr. Fulin Bölén'in yaptığı I. Oturuma, İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesinden Doç. Dr. Adalet Alada, üyemiz Yrd. Doç. Dr. Dilek Özdemir ve İstanbul Vali Yardımcısı Cumhur Güven Taşbaşı; Oturum başkanlığını Prof. Dr. Zekai Görgülü'nün yaptığı "Katılım Olgusuna Bakış ve Katılım Örnekleri" başlıklı yuvarlak masa oturumuna Çekül Vakfı adına Faruk Göksu, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Planlama Müdürlüğünden Asuman Yeşilirmak, Çırpıcı Mahallesi derneğinden Hüseyin Karadayı, SOYAK İnşaat A.Ş.'den Taner Soyak, TMMOB Şehir Plancıları Odası eski Genel Başkanı Necati Uyar, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Stratejik Fiziki Planlama Daire Başkanlığından Bülent Üncü katılmışlardır. Prof. Dr. Güzin Konuk tarafından derlenen sonuç bildirgesi aşağıda yer almaktadır.

Ülkemizdeki planlama sistemi ile gelişme dinamiklerinin çoğu kez örtü-

şememesi, ya da planlamanın gelişmenin arkasında kalması, kentsel sistemde sorunlara neden olmaktadır. Sorunlar özellikle yasal altyapının eksikliği nedeni ile oluşan çarpıklıkların yanı sıra, süreç ve işleyiş sorunları olarak da yansımaktadır.

Oysa ki çağdaş sistemler planlamayı sorun çözücü yönü ile ele almış ve kullanıcı ile birlikte gelişmeyi yönlendirmiştir. Planlamada yeni yaklaşımlar kaçınılmaz olarak Katılımı tartışmış ve geliştirmiştir. Planın mutlak gelişmeyi kontrol etmesi gerekir, ancak planlama tek taraflı bir ele alış değildir ve katılımı yönlendiren, toplumsal yapıda uzlaşmacı ortamı yaratan bir boyutu da taşınması gerekir. Bu da kentin çok aktörlü yapısını tanımak, planlama sürecini aktörler arası koordinasyonu sağlayacak yenilikçi bir yapıda kurgulamak gerekir.

Katılım olgusu planlamada aktörlerin süreçte rollerini belirleyen kentsel gelişmeyi yapılabılır kılan bir sistemdir. Katılım, '80 sonrası, küreselleşme ile değişen düzenin, kentsel sistemde yereli öne çıkaran yapısı ile yeni boyutlar kazanmıştır.

Avrupa'da 1980 sonrası değişim sürecinde, kentsel alanları etkileyen sorunların çözümüne yönelik yeni çabalar ve politikalar oluşmuştur. Gelişmeye ilişkin sorunların yalnızca yeni gelişmelerle ilgili olmadığı ve kentsel alanın içsel yapısında da sorunlar oluştuğu görülmüştür. Mekansal gelişme perspektifi içinde entegre stratejiler önem kazanmıştır. Katılım bu stratejiler içinde öne çıkmış, alt mekansal çözümlerde kamu/özel sektör ortaklıkları eğilimleri oluşmuş, yerel halk ve gönüllü grupların süreç ve eylemde birlikte hareketi üzerine yeni politikalar ve eylemlere dönüşmüştür. Kentsel dönüşüm süreci olarak tanımlanan bu süreçte yerel halkın katılımı üzerine pozitif yaklaşımlar öne çıkmıştır. Bunlar, yerel halk ile birlikte hareketin önemli bir sinerji yaratacağı görüşünün yanı sıra, dönüşümü hızlandıracağı, böy-

lesine bir katılımcı yaklaşımın yerel halkın sorunların odağında olması ve çözümün etkili kılınmasında en önemli araç olacağı benimsenmiştir. Ayrıca, katılımın örgütlenmesinin, sürecin ortaklarını meşru kılacağı, sosyal birlik ve uyumda entegrasyonu sağlayacağı, yerel halkın kapasitesinin artırılması ve sosyal girişimci kültürün oluşmasına da katkı getireceği kaçınılmazdır.

Böylesine önemli süreçte katılım boyutu ayrıca kentsel dönüşümde yaşanan deneyimleri yada olumsuzlukları aşmaya da fırsat verecektir. Katılım aktörler arası işbirliğini canlandıracağından, özel sektör ile işbirliğine de katkı getirecek, bütçenin ve payların artışı da netleştirecektir. Şüphesiz katılımdaki yeni, farklılaşan özellik çok ortaklı yapının oluşturulma çabalarıdır. Geçmişte toplumsal gruplar beklentilerini ortaya koyarken, bu beklentiler sürece doğrudan yansıtılamamıştır. Yenilikçi katılım modellerinde ise yerel halkın karar verme ve eylem modellerinde rolleri etkinleştirilmektedir.

Katılımın en etkin bileşeni toplumsal yapıdır, bu da farklı yerel gruplardan oluşur. Katılımda önemli olan bu farklı gruplar arası ortaklığın kurulması, toplumla ve süreçle olan ilişkilerinin biçimlendirilmesidir. Katılımda bir diğer bileşen de yarışan ve kimi zaman karşıt beklentiler içinde olan gruplar arasında arabulucu rol alacak kurumun oluşturulmasıdır. Bunlar uzmanlar, bürokratlar yada seçilmiş politikacılar olacaktır, toplumsal kapasitenin artırılması da ancak böyle bir ara katılım ile kurumsallaştırılabilir. Bir diğer bileşen de katılımda etkin olmayan grupların katılım biçimleri ve dereceleridir ki bu da temsil biçimi anlamına gelmektedir. Yerel halkın etkinliği, güç ilişkileri de farklı biçimde ortaya çıkmaktadır. Yerel kalkın güçlendirilmesi olarak ortaya atılan kavramlar da sürecin kontrolü bağlamında önem kazanmaktadır.

Planlamada Kent Yönetimi Yerelleşme bağlamında Katılımda Yeni yaklaşımlar

olarak tanımlanan bu toplantıda konu çok geniş bir biçimde ve çok boyutlu olarak ele alınmıştır. Katılımcıların verimli katkıları da kaçınılmaz olarak konunun daha uzun süre planlama gündeminde bulunacağını, tartışılacağını ortaya koymuştur. Yapılan açıklamalarda, katılım sürecinin nasıl geliştiği açıklarken, özellikle küreselleşme ve yerellik bağlamında 1980 sonrası yaşanan gelişmeler incelenmiştir. Bu gelişmelerde, kentsel projelerdeki hızlı artış, projelerin edinim sürecindeki ortaklıklar, aktörler ve paydaşların yeniden tanımlanması olgusunu da öne çıkarmıştır. Kent içi yaşam kalitesine ve kentsel dönüşüme yönelik üretim, katılımı ve çok aktörlü yapıyı güçlendirmiştir.

Hızlı ve yenilikçi yaklaşımlar katılım modelini de sorgulamış, 1996 Habitat toplantısı sivil toplum örgütlerini yeni aktörler olarak kentsel yaşamda sokmuştur. Kentsel dönüşüm süreci içinde ise kamu/özel sektör ortaklıkları gündeme gelmiş planlama ve katılım ilişkileri yeniden tanımlanmıştır. Tüm bu tartışmalar katılım sürecinin iki yönlü bir süreç olduğunu belirlemektedir. Bunlardan ilki yukarıdan aşağıya doğru diye tanımlayacağımız süreç, büyük projelerin kente kazandırılması sürecidir. Bu süreçte aktörler yeniden tanımlanmış ortaklıklar ve paydaşlar ile farklılaşan yenilikçi çözümler oluşmuştur. İkinci süreç ise Aşağıdan yukarıya doğru olan süreçtir. Toplumsal planlama ve örgütlenme kapasitesinin ortaya konduğu yenilikçi yaklaşımlardır. Burada da taban yani toplum öne çıkmış ve tüm süreçte katılım ve etkin eylem alanı oluşmuştur.

Dünya örnekleri katılımı yeniden kurulumakta ve etkinliğini sorgulamaktadır. Planlamanın sorun çözücü bir çaba içinde planlı/plansız yada farklılaşan ikili yapıların ortadan kalkacağı bir anlayış ile katılımcı yaklaşımlar ve aktörler arası uzlaşıcı ortam arayışlarını temel hedefler olarak belirlemesi gerekir. Nitekim İngiltere örnek

olarak, ortaklıklar ve paydaşların birlikte ele alınacağı yaklaşımları yasallaştırmıştır. ‘106’ yasası olarak tanımlanan çözümde büyük projelere ek bir vergi konmuş (106 vergisi) bu verginin de projenin yakın çevresinde yer alan sosyal sorunların çözümüne yönlendirilmesini koşul olarak belirlemiştir. Yine Londra örneğinde tabandan yukarıya olan yaklaşım modelinde yerel halkın sorunlarını projeye dönüştürmeleri için değişik çözümler (vakıflar, yerel forumlar gibi) üretilmiştir.

Toplantı çağrı formunda da belirtildiği gibi, bu etkinlik ile yeni bakış açıları yaratmak, bilgi paylaşımı ve değerlendirmeler ile ‘birlikte karar alma kültürünü’ oluşturmak hedefi ortaya konmuş ve önemli katkılar sağlanmıştır.

 İstanbul Şubesi

TARİHİ YARIMADA İLE İLGİLİ GÖRÜŞ OLUŞTURDUK

3194 Sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesi uyarınca Belediye Meclisi tarafından onanarak 27.05.2005 tarihinde askıya çıkarılan 1/5000 ölçekli Tarihi Yarımada (Eminönü-Fatih) Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planları hakkında Odamız bünyesinde Ahmet Turgut, Aron Angel, Aydan Uğur, Ebru Anse, Erhan Demirdizen, Orhan Demir, Kubilay Salihvatandaş, İlknur Karakaş’ın katılımıyla oluşan çalışma grubunca inceleme yapılmış; bu çerçevede aşağıda yer alan tespit, görüş ve önerilerimiz İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Fatih Belediyesi ve Eminönü Belediyesi’ne iletilmiştir.

“Öncelikle belirtmek gerekir ki, Tarihi Yarımada’nın uzun yıllardır fiilen plansız kalması, İstanbul’un korunması ve planlı gelişmesi stratejileri açısından ciddi zararlara yol açmıştır. Askı süresi devam etmekte olan söz konusu planların öncelikle bu çerçevede değerlendirilmesi yerinde olacaktır.

Bugün askıda bulunan 1/5000 ve 1/1000 ölçekli koruma amaçlı imar planlarının üretim süreci, İstanbul Büyükşehir Belediyesince oluşturulan planlama ekibince büyük hassasiyet, çok detaylı araştırma ve envanter çalışmaları sonucunda ülkemiz planlama sürecinde örnek gösterilecek bir analitik etüt ile başlatılmıştır. Ayrıca plan raporun, bütün ilgili kesimlerin belirttikleri gibi, analitik etüt verileri doğrultusunda hassasiyetle hazırlanmıştır. Bu bakımdan plana emek veren bütün değerli meslektaşlarımız haklı bir övgünün muhatabıdır.

Tarihi Yarımada, İstanbul’un ilk yerleşim alanıdır ve çeşitli uygarlıkların izlerini taşımaktadır. Bu yönüyle yoğun bir koruma konusudur. Ancak bir yandan da geçmişteki çeşitli plan kararları ve uygulamalar nedeniyle İstanbul metropoliten alanının merkezi iş alanı haline de gelmiştir. Bu yönüyle de, kent bütününden bağımsız olarak planlanmasına imkan bulunmamaktadır. Tarihi Yarımada’nın bu iki niteliğinin üst üste çakışması, buradaki planlama çalışmasını da daha karmaşık bir duruma getirmektedir.

Tarihi Yarımada Planlarına, “koruma” ve “metropoliten merkezin dönüşümü” boyutlarıyla baktığımızda, bu karmaşık durumun izlerini fazlasıyla görmek mümkündür. Bu çerçevede, Tarihi Yarımada’nın gelecek perspektifi ve hedeflere ulaşmak açısından önemli fonksiyonlarda radikal kararların alınmamış olması önemlidir. Bu konuda, çizili plan paftalarındaki fonksiyon kararları ile yazılı plan notları arasında önemli farklılıklar oluşmuş; planın bazı stratejik önceliğe sahip hedefleri plan notlarında belirtildiği halde plan paftalarına aktarılamamıştır. Bu noktada, nüfus çeken, yan sektörler doğuran ve yolculuk üreten önemli kamu kullanımlarının (feribot iskelesi, hastaneler, vb) kaldırılması konusunda ya tarif yapılamamış ya da net hükümler oluşturulamamıştır. Dolayısıyla, “koruma” yönünde alınan cesur kararların, “koruma amaçlı” olarak “metropoliten merkezin dönü-

şümü” kararlarına da yansıtılmasının mümkün olmadığını belirtmektedir.

Planların “arazi kullanımı” anlamında dönüşüm kararları getirdiği gözlenmektedir. Gedikpaşa ve Laleli’deki kullanım değişikliklerinden söz etmek bu çerçevede anlamlı olacaktır. Laleli bölgesinde mevcut otel yapılarının ve dolayısıyla konaklama kullanımının planda önerilen konut fonksiyonuna nasıl dönüşeceğinin hüküm ve koşulları tanımlanamamıştır.

“Koruma” hedeflerine yönelik olarak, kamulaştırma öngörülmesi, silüeti bozan katların kaldırılması, nüfus azaltıcı kararların getirilmesi, Planların başarılı yönleri olarak değerlendirilmektedir. Ancak, nüfus azaltma kararına ilişkin yeterli uygulama araçlarının tarif edilememiş olması da Planların önemli bir eksikliği olarak kalmıştır.

Planda belirlenen koruma bölgelerinde kentsel tasarım projelerine yapılan göndermeler teknik ve hukuki yönden zorlukların yaşanmasına neden olabilecektir. Çünkü ilgili mevzuatımızda (İmar Kanunu, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, Büyükşehir Belediye Kanunu, Belediye Kanunu gibi) kentsel tasarım projelerinin içeriği yeterince tanımlanamadığı ve yasal bağlayıcı hükümler içermediği için uygulamada hukuki açmazlar ve sıkça ortaya çıkacak plan değişiklikleri süreci yaşanabilecektir. Bu noktada 1/1000 ölçekli koruma amaçlı imar planları açısından hukuki açmazlar oluşabilecek ve bu planlardaki kütle etüdü çözümleri avantaj ya da dezavantajlar getirebilecektir.

Planın koruma boyutundaki önemli bir risk tescilli önerilen yapılara ilişkindir. Tescilli önerilen yapılar plan bütününe değerlendirildiğinden ileride sorunlarla karşılaşılacaktır. Bu nedenle, tescilli önerilen yapıların ayrı ayrı değerlendirilmesi, 2863 sayılı yasa ve yönetmelikler bağlamında karar alınmasının sağlanması, Tarihi Yarımada envanter araştırmasının sağlıklı bir sonuçla hedefe ulaşmasını sağlayacaktır.”

“ŞEHİR ve BÖLGE PLANLAMA BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİ BİTİRME PROJESİ YARIŞMASI 2005” SONUÇLANDI....

“Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğrencileri Bitirme Projesi Yarışması 2005” değerlendirme toplantısı, 28.06.2005 tarihinde Şube merkezimizde yapılmıştır. Jürinin yaptığı değerlendirme çalışması neticesinde ortaya çıkan yarışma sonuçları aşağıda yer almaktadır.

sıralama	rumuz	Ad Soyad	ödül
1	28914	Melis Oğuz	1. ödül
2	01292	Murat Durna	2. ödül
3	22646	Gülnihal Çekiç	3. ödül
4	46636	Ela Ataç	mansiyon
5	28354	Bora Umut Kılıç	mansiyon
6	27546	Özlem Öncel	mansiyon
7	70803	Gamze Zeynep Dane	mansiyon
8	22302	Ali Üstün	mansiyon
9	25065	Murat Alacalı	
10	34336	Mustafa Özdemir	
11	13803	Nejat İsmail Yiğitoğlu	
12	12022	Halil Karabıçak	
13	30583	Eda Beyazıt	
*	47474	Tarık Cihan Yedikardeş	ELENDİ
*	00132	Yasemin Tosun	ELENDİ
*	TUVAL	Serkan Sınmaz	ELENDİ
*	84248	Erdiñç Kırkgöze	ELENDİ
*	ÇIKOD	Çağlar Uzuner	ELENDİ
*	FİLMİ	Ozan Burak Durmuş	ELENDİ
*	MASAL	Sevcan Atalay	ELENDİ
*	YEŞİZ	Emine Gülesin Salmaner	ELENDİ

İSTANBUL İMAR YÖNETMELİĞİ İLE İLGİLİ ÇALIŞMA TOPLANTISI YAPILDI

İstanbul Büyükşehir Belediyesi İmar Müdürlüğü İstanbul İmar Yönetmeli-

ğinde revizyon yapılması gerekliliğini belirterek, Odamız görüşlerini talep etmiştir. Bu doğrultuda 23 Haziran 2005 tarihinde Şube merkezimizde bir çalışma toplantısı düzenlenmiştir. Toplantıya İlknur Karakaş, Ali Rıza Nurhan, Sema Reyhan, Özlem Bingöl, Öner Açikel, Melike Oktay, Gül Coşkun, Pınar Özden, Aydan Uğur ve Ahmet Turgut katılmışlardır. Toplantı sonucunda hazırlanan ve aşağıda yer alan komisyon raporu İstanbul Büyükşehir Belediyesine iletilmiştir.

Yürürlükteki İstanbul İmar Yönetmeliği ilgili olarak yapılan inceleme neticesinde,

1) Yönetmeliğin ilk üç maddesi olan “Amaç”, “Kapsam” ve “Yasal Dayanak” bölümlerinin, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi ve 5272 sayılı Belediye Kanunu kapsamında yeniden değerlendirilmesi gerekmektedir. 5216 sayılı Büyükşehir Kanununun Geçici 2. maddesine istinaden Orman Köyleri hariç mücavir alanların tamamının ilçe veya ilk kademe belediyelerinin mahalleleri haline gelecek şekilde belediye sınırları değiştiğinden “mücavir alan sınırı” tanımı yönetmelikte yer almamıştır.

Ayrıca 3030 sayılı yasa yürürlükten kalktığından “Amaç”, “Kapsam” ve “Yasal Dayanak” maddelerindeki yasa numaralarının ve ilgili maddelerin de değiştirilmesi gerekmektedir.

2) 2.04 numaralı bölümden diğer ilgili mevzuatın geçerliliği maddesinde Yangından Korunma Yönetmeliği CED Yönetmeliği, Isı Yalıtım Yönetmeliği ve Afet Bölgelerinde yapılacak yapılar hakkındaki yönetmelik yazıldıktan sonra ilgili diğer yasa ve yönetmelik hükümlerine uymak zorunludur denmektedir. Bu maddede uyulması gereken tüm yasa ve yönetmelikler sayılamayacağından birkaç yönetmelik ismi sayılarak geçilmesi yanlış anlaşılmalara neden olabilir. Bu açıdan madde içinde hiçbir yönetmelik

ismi geçmeden maddenin içeriği “Büyükşehir Belediyesi içerisinde yapılacak tüm yapılar plan, fen, sağlık, yangın güvenliği, çevre şartları vb. konularda ilgili tüm yasa ve yönetmelik hükümlerine uymak zorundadır” şeklinde olmalıdır.

3) 2.06 maddesinin 2. maddesinin ”A” bendinin “yeni yürürlüğe giren imar planı ile değişikliğe uğrayacak” şeklinde düzeltilmesi gerekmektedir.

Ayrıca 2. madde içinde “A”, “B” ve “a”, “b” gibi bentlerde belirtilen ruhsat iptallerinde imar kanununda belirtilen alınan ruhsatlarda yapıya başlamamışlar için olan 2 yıl ile yapıya başlamış ancak bitirilmemiş yapılar için verilen ruhsatın geçerlilik süresi olan 5 yıl göz önünde bulundurulmalıdır. Aksi takdirde bu yönetmelik maddesi imar kanununa aykırı olacaktır.

4) Avan projeye göre uygulama yapılan tesisler başlıklı 3.01 bölümünün 1. maddesi olan kamuya ait yapı ve tesisler ile sanayi tesisleri ve iş merkezleri maddesinin kamuya ait yapı ve tesisler bölümünün 1. bendi İstanbul Büyükşehir Belediye meclisince 18.03.2005 tarih ve 655 sayılı karar ile iptal edilerek yerine yeni bir tanım eklenmiştir. Çalışmalarda bunun dikkate alınması gerekmektedir.

Sanayi tesisleri ile ilgili olarak Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın ilgili yönetmeliklerine atıfta bulunulmak ve ayrıca bu maddenin içeriğinde yer alan sanayi tesisleri ile iş merkezlerinin tanımları geniş katılımlı toplantıda tartışılarak yeniden değerlendirilmelidir.

Yine aynı maddenin 2. bölümü olan “İmar Plan Notu Gereği Avan Proje Uygulaması” maddesinde yer alan parantez içindeki özellik arzeden yapı olmadığından parantez iptal edilmiştir.

İş merkezleri, ticaret fonksiyonlarını içeren alışveriş merkezleri vb. yapıları kapsamakta mı yoksa, sadece sayıca

çok fazla büro vb. işyerlerini kapsayan yapıları mı tanımlamakta olduğu anlaşılacaktır.

Dolayısıyla iş merkezleri tanımının da yine genişletilmiş olan toplantıda tartışılmak üzere geliştirilmesi gerekmektedir.

5) Tanımlar bölümünün 4.01 maddesi olan imar planlarına ilişkin tanımlar kısmında yapılan plan tanımları için imar kanunu referans alınmalı ve tanımlar kanuna uygun yapılmalıdır.

6) Kentsel alan kullanımları bölümünün, 1-konut yerleşme alanları a) meskun (yerleşik) konut alanları kısmında yer alan “bu alanlarda yapılacak olan binaların zeminüstü katları konut olarak kullanılmak kaydıyla zemin katta dükkan, kuaför, muayenehane, lokanta ve sıhhi müesseseler kısmının çıkarılması ve sadece “... dükkan yapılabilir” denmesi gerekmektedir. Bu dükkanların nasıl kullanılacağı ile ilgili ilçe belediyelerine yetki verilmelidir. b) Ticaret+konut alanları tanımı da eksik ve yetersizdir. Ayrıca bu tanımda bodrum katlara ticaret verilmesi ve üst katlarda ise sadece konut verilerek bürolara imkan verilmemesi yanlış olarak değerlendirilmektedir. Bodrum kata ticaret verilmesi, yönetmeliğin 6.63 sayılı maddesinde yer alan bodrum katlarda işyeri tertiplenemez maddesine aykırıdır. 3- açık ve yeşil alanlar bölümünün aktif (etkin) yeşil alanlar kapsamında yer alan çocuk bahçeleri tanımında “0-5 yaş grubunun ihtiyaçlarını...” çocuk olarak sadece 0-5 yaş grubu alınmaktadır. Bunun düzeltilmesi için 0-5 yaş grubu yerine çocukların kelimesi konmalıdır. 4- Kentsel sosyal altyapı alanları başlıklı bölümde yer alan a- Eğitim tesisleri alanı tanımı da 8 yıllık eğitim sistemine göre yeniden tanımlanmalıdır.

Ayrıca tanımlar kısmına, kentsel sit alanları, havza alanları, devlet ormanı,

teknoloji geliştirme bölgeleri vb. tanımların da eklenmesi gerekmektedir.

7) Ada ve parsellere ilişkin tanımlar daha da genişletilmelidir.

8) 32- mevcut bina tanımının sonunda yer alan “... korunması gerekli eski eser tescilli binadır.” Cümlesinin “... korunması gerekli tescilli kültür varlığı binadır” şeklinde düzeltilmesi gerekmektedir.

9) Bu yönetmelikte adı geçen terimlerden Büyükşehir ve İlçe belediyelerinin mücavir alanları tanımı kaldırılmalı ve ilgili belediye tanımına ilk kademe belediyeleri eklenmelidir.

10) Bodrum katlar başlıklı madde 6.63'ün 3. bendinin sonuna “bodrum katı tamamen açığa çıkan alanlarda 1. bodrum kata dükkan izni verilebilir notu eklenebilir. Eğer binaya bodrumdan giriş verilebilecek durum var ise dükkan da yapılabilir demektir. Bu bendin eklenmesi durumunda ancak sonra gelen a9 Bodrum katlarda işyeri tertip edilemez maddesine istisna yazmak gerekecektir.

11) Kapıcı ve kaloriferci daireleri ile kapıcı bölmesi ve kaloriferci yeri başlıklı 7. bölümün 7.01 maddesinde yer alan kapıcı dairesi iskan edilen konutlarda aranan minimum niteliklere sahip olmalıdır.

12) Kat irtifakı başlıklı 13.08 maddenin sonunda yer alan bendeki temel üstü vizesi imar kanunu ve kat mülkiyeti kanununa aykırılık teşkil etmektedir. Bu açıdan temel üstü vizesi yerine yapı ruhsatı yazılarak düzeltilmesi gerekmektedir.

13) Özellik arzeden binalar tanımlarına özel spor alanları, stadyumlar, kapalı spor salonları, sergi ve fuar yapıları vb. eklenerek bir düzen getirilmesinde fayda bulunmaktadır.

14) Sığınaklar ve ısı yalıtım bölümleri her iki konuda da ayrıca yönetmelik bulunduğundan bu kadar

detaylı olarak yer almamalıdır. Ancak bahsi geçen yönetmeliklerde açıklanmayan ve eksik kalan İstanbul'a özgü konular yönetmelikte ayrıştılarak yer almalıdır. Aksi takdirde farklı kurumlarca yayımlanmış ve onanmış tüm yönetmeliklerinde bu yönetmelik içinde yer alması gerekecektir.

İstanbul Şubesi

DÜNYA ŞEHİRCİLİK GÜNÜ ÇALIŞMALARINI DEVAM EDİYOR

7-8-9 Kasım 2005 tarihlerinde gerçekleştirilecek olan "Planlamada Yeni Politika ve Stratejiler: Riskler ve Fırsatlar" konulu 8 Kasım Dünya Şehircilik Günü 29. Kolokyumu Bildiri Özetleri gönderilme tarihi 1 Temmuz 2005 tarihinde bitmiş olup, hazırlık çalışmaları devam etmektedir. Kolokyum organizasyonu ile ilgili olarak Kolokyum Yürütme Kurulu 21 Haziran 2005 ve 5 Temmuz 2005 tarihlerinde toplanmıştır.

İstanbul Şubesi

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK FAKÜLTESİ MEZUNİYET TOPLANTISINA KATILDIK

22 Haziran 2005 tarihinde gerçekleştirilen İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi mezuniyet törenine Şube Başkanımız Ahmet Turgut, Şube II. Başkanımız Pınar Özden ve Yönetim Kurulu üyemiz Aytaç Ölkebaş katılmışlardır. Törende Şehir ve Bölge Planlama Bölümünden 2004-2005 Eğitim-Öğretim döneminde mezun olan öğrencilerimize Odamız kitaplarından derlenen yayın seti hediye edilmiştir.

2004-2005 Eğitim-Öğretim Döneminde İstanbul Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümünden mezun olan öğrencilerimiz:

Sıra No	Adı-Soyadı
1	Fatma Belgin Gümrü
2	Muhammed Ziya Paköz
3	Dilek Hekimhan
4	Gökçer Okumuş
5	Zaman Önal
6	Aysel Müge Demir
7	Mehmet Onur Çakmaklı
8	Ketrin Aylin Sarıboyacıyan
9	Şule Geç
10	Ala Dilara Özçelik
11	Özlem Demirel
12	Betül Serdar
13	Erdoğan Kırkgöze
14	Caner Canoğlu
15	Ebru Bayram
16	Çare Olgun Çalışkan
17	Bahadır Yusuf Azizoğlu
18	Gülin Zehir
19	Selçuk Baki Bulut
20	Mehmet Hakan Özcan
21	Ali Kemal Şanlısoy
22	Fatih Erol
23	Selim Salih Baloğlu
24	Serpil Yıldız
25	Bahadır Şahin
26	Sinan Barlas
27	İlhami Levent Erna
28	Muammer Emanet
29	Batur Palademir
30	Derya Eke
31	Gürcan Bayram

İstanbul Şubesi

NTV RADYO HALKIN SESİ PROGRAMI

Şube Başkanımız Ahmet Turgut 5 Temmuz 2005 tarihinde NTV radyoda yayınlanan Halkın Sesi programına katılarak, İstanbul metropolünde düzensiz yapılaşma, planlama sorunları ve çözüm önerileri konusunda Oda görüşlerimizi iletmiştir.

Ordu İl Temsilciliği

"DOĞAL AFETLER VE KENTLEŞME" PANELİ

Ordu il temsilcisi Mustafa Aybastı ve Mesleki Denetim Görevlisi Meltem Melikoğlu Aldeniz'in katıldığı panel 05/05/2005 tarihinde Ordu'da gerçekleştirilmiştir.

Ordu İl Temsilciliği

"ORDU TARİHİ EVLER KURULTAYI"

Ordu Belediyesi ve Mimarlar Odası Ordu Şubesi'nin birlikte düzenlemiş olduğu Ordu Tarihi Evler Kurultayı'na, Ordu Belediyesinde Şehir Plancısı olarak çalışan üyemiz Ender Yılmaz ve Mesleki Denetim Görevlisi Meltem Melikoğlu Aldeniz Odamızı temsilen katıldı. 13-14 Mayıs 2005 tarihlerinde gerçekleşen Kurultayda temsilciliğimizin de katkılarıyla, 116 adet tescilli binanın envanteri çıkarılmıştır.

Ordu İl Temsilciliği

"MEYDANIMIZI BERABER DÜZENLEYELİM" KAMPANYASI

Ordu Kent Meydanı ile ilgili olarak Ordu Belediyesinin düzenlemiş olduğu "Meydanlarımızı Birlikte Düzenleyelim" kampanyası dahilinde Karadeniz Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü 4. sınıf öğrencilerinin bitirme projeleri sergilenmiş, sonrasında ise Ordu Belediyesinin Teknik Heyetinin katıldığı sonuç ve değerlendirme toplantısına Ordu Belediyesinden Şehir Plancısı Ender Yılmaz ve MDG Meltem Melikoğlu Aldeniz Odamızı temsilen katılmıştır.

Ordu İl Temsilciliği

KENT KONSEYİ TOPLANTISI

Ordu ili Ünye ilçesindeki kentsel sorunlar ve planlama çalışmalarına yönelik olarak Kent Konseyi toplantısına ve Ünye "Cumhuriyet Meydanı" düzenleme çalışmalarına Ordu İl temsilcimiz Mustafa Aybastı katılmıştır.

TMMOB
Şehir Plancıları Odası
Hatay Sokak No. 24/17
Kocatepe/ANKARA
Tel: 0312 417 87 70
Faks: 0312 417 90 55
e-posta: spo@spo.org.tr

Aylık Haber Bülteni

Şehir Plancıları Odası Adına
Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri
Müdürü
Erhan Demirdizen

Yayın Sekreteri

Nevzat Can

Yazı Kurulu

Buğra Gökçe (GM)
Funda Erkal (GM)
Aynur Yasemin Çakır (GM)
Demet Gürbüzler (GM)
Çiğdem Karpuzcu Yaman (Konya Şb.)
Demet Erdem Ersoy (İstanbul Şb.)
Tuncay Karaçorlu (İzmir Şb.)
Eser Atak (Ankara Şb.)
E. Serdar Karaduman (Ankara Şb.)
Sibel Küçük (Ankara Şb.)
Serhan Saner (SEM)

Ayda bir yayınlanır

Oda birimlerine ve üyelere ücretsiz
gönderilir.

Baskıya Hazırlık
Plar Ltd. Şti. - şerife eren
tel: 0312 432 01 83-93

Baskı: Kardelen Ofset

3.500 adet basılmıştır.

3 Haziran 2005

panel

13.30

Küreselleşme, Kentleşme ve Çevre

Yer: Çağdaş Sanatlar Merkezi

4 Haziran 2005

kıbrıs köyü vadisi

13.30

Açıklamalı Gezi, Doğa Yürüyüşü

Buluşma Yeri: Kurtuluş Parkı

5 Haziran 2005

mamak çöplüğü

13.30

Basın Açıklaması

Yer: Mamak Çöplüğü

mogan gölü

09.30

Buluşma Yeri: Kurtuluş Parkı

Kahvaltılı Basın Toplantısı, 10.00

Kuş Gözlem Etkinliği, 11.00

Göl Çevresi Açıklamalı Gezi, 11.30

3-4-5 Haziran 2005

resim sergisi

10.00-20.00

Mebusevleri Sanat Severleri

Yer: Kuşulu Park

5 haziran dünya çevre günü

